Opinia detaşamentului

Povestire de IULIU RAȚIU

Cu Dorel m-am împrietenit de mai multă vreme. E un băiat vioi, atent, şi nu o dată am admirat tactul cu care ştie uneori să potolească pe cei din jurul lui cînd întrec măsura la vreo partidă de fotbal sau de tenis. Pentru că, adesea, sub fereastra mea au loc cele mai fierbinţi meciuri din cîte cred că există pe terenurile amenajate sau neamenajate din lume. Cu toate acestea Dorel, cu un calm uluitor, ştie să împace şi pe cei care cer, în gura mare, vreun henţ careu, şi pe alţii care au văzut «mie la sută» cum mingea a atins fileul. Atunci, protestele încetează brusc şi partidele continuă într-un calm desăvîrşit:

— Dacă a spus Dorel!

Toate acestea şi multe altele m-au determinat să mă apropii de el cu un şi mai mare interes ba, mai mult chiar, să încerc să-i cîştig prietenia. În felul acesta am putut să înţeleg şi mai bine motivele pentru care a dobîndit o atît de mare autoritate printre cei de seama lui, precum şi ce i-a determinat pe copii să-i acorde respect şi încredere.

În primul rînd se ţine de cuvînt şi e punctual. Dacă ţi-a promis ceva, poţi fi convins că nu va uita şi la ora convenită va fi prezent. Apoi nu ştie să spună «nu» — sau «nu se poate». Ţine la punctul lui de vedere, dar nu ia în derîdere şi nu anulează părerile altora. Întotdeauna discută cu calm, dar vorba lui domoală impune respect. L-am văzut, astă primăvară, «spărgînd» un meci de volei — dar toţi au fost convinşi că era necesar să nu mai joace pentru că erau aşteptaţi la săditul pomilor în faţa blocului. Asta nu înseamnă că nu l-am auzit mai apoi fluierînd într-un anume fel, ca să adune echipa la cea mai formidabilă «bîză» din cartier. Şi m-am bucurat. Pentru că n-au vrut, sau n-au putut alţii să cînte la trompetă, a învăţat el — deşi era cel mai bun toboşar din unitate; iar, într-o seară, mi-am dat seama că ştie să cînte şi la chitară.

Acum vreo cîteva zile l-am întîlnit pe scări.

— Ce mai faci, Dorel?

— Drept să vă spun, sînt puţin neliniştit şi emoţionat, mi-a răspuns el, cu timiditate.

N-am înţeles ce vrea să zică. Şi de aceea am insistat:

— De ce?

— Azi avem alegeri...

— Alegeri?!

— Da, la detaşament...

— Foarte frumos, dar eu tot nu înţeleg.

Dorel s-a uitat la mine lung şi mi-a răspuns abia şoptit.

— Mă gîndesc să fac o propunere...

— Dacă o faci tu, atunci sînt convins că toţi o să-ţi ia propunerea în serios, i-am spus eu.

— Da? a mai întrebat el sfios.

Aş fi vrut să-i spun mai multe, să-l fac să înţeleagă că, aşa cum eu eram sigur că propunerea lui este cea mai bună şi ceilalţi care îl cunoşteau la fel de bine ca mine vor gîndi la fel. Dar nu i-am mai spus nimic şi l-am lăsat să se convingă singur.

După-amiază l-am întîlnit din nou şi, sincer să vă spun, m-am bucurat nespus. Mi se oferea prilejul să mă conving, şi mai ales să-l conving, că nu m-am înşelat în presupunerile mele.

— Ei? l-am întrebat eu curios.

N-am avut succes...

— Nu se poate! am spus, surprins.

— Nici mie nu-mi vine să cred...

— Poate ai făcut vreo propunere foarte originală şi ceilalţi nu te-au înţeles.

— Nu, căută el să mă asigure. Am propus pe cel mai bun băiat din clasă... premiantul întîi...

— Poate n-ai găsit argumente prea bune, am încercat eu să aflu mai mult...

— Ce argument mai puternic puteam să aduc decît acela că a fost comandantul detaşamentului şi anul trecut...

Eram, vă asigur, consternat. Nu-mi venea să cred că o propunere făcută de Dorel, în care eu — şi avusesem ocazia să mă conving — şi alţii aveam atîta încredere, putuse să nu fie luată în consideraţie.

— Şi, mă rog, pînă la urmă pe cine au ales?

— Pe mine! zise Dorel, coborînd privirile în pămînt.

— Aha! nu m-am putut abţine să nu exclam. Atunci am înţeles. Opinia detaşamentului!

Sub pelerină

Povestire de ILIE TĂNĂSACHE

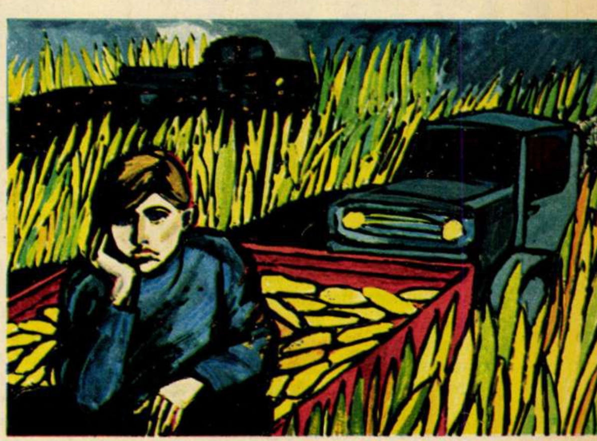

Ilustrație de Al. BĂLAN

Puntea era îngustă. Cît o cărăruie. Tremura ca o vargă de sînger sub picioarele lui Mihai. Poate, de vînt. Sau de zgomotul apelor dedesubt: negre, mîloase, cu rădăcini urîte aduse în viituri. Iar de sus curgeau, curgeau cisternele cu apă. Cerul — un duș imens, nestăpînit, cu apă rea zi și noapte, încît copacii, uluiți, pierdură pe rînd frunza verii fără s-o mai îngălbenească.

Cărăruia se sfîrși brusc, gonită de zgomot. Începea drumul desfundat de tractoare, de căruțele toamnei. Prin ochiurile de apă alergau bezmetice broaștele mici — ultima recoltă a lui septembrie. Satul rămînea în urmă. Cu salcîmii lui puternici, într-o ceață rece. Cu acoperișurile ude și frumoase, cu ulițele drepte, prin șanțurile cărora copiii mai mici construiau hidrocentrale. Cu fumurile subțiri, iscate prin bucătării și miros plăcut de porumb fiert și vinete coapte.

Înainte? Drumurile desfundate. Și, undeva, într-o căruță sau un camion al C.A.P.-ului, numai porumb și tata. Plecat în grabă azi dimineață.

«Cum mai merge cu școala, băiete?...»

Tata avea țepi mari în barbă. Mulți, albi, albi ca lumina zorilor care se revărsa prin ferestre.

«Ieri, a luat un cinci», vorbi mama rar cînd văzu cît de mult se lasă așteptat răspunsul.

«Cinci... murmură tata. Cinci... Se poate, măi băiete?!» Și plecă fără altă vorbă, uitînd pelerina de ploaie, pachețelul cu mîncare, țigările.

Încă nu se zăreau lanurile de porumb. Seara alunga norii din înalt spre pămînt, voind parcă să scape și ea de atîta umezeală, de atîta ploaie. Linia orizontului era aproape, încît o puteai atinge cu o piatră. Undeva porni înfundat un zgomot de tractor. Smucit, gîfîind zdravăn la răstimpuri.

«Acolo trebuie să fie și tata...»

Nu. Zgomotul venea din dreapta, cu mult în urmă. Își strînse pelerina pe trupul cald, neînfrigurat încă de rafalele ploii. Gluga imensă aproape-i acoperea obrazul. Din cînd în cînd o ridica să privească înainte, la cîțiva pași, locul mai potrivit în care să nu se afunde pînă la genunchi. Cizmele de cauciuc încă nu luaseră apă. La piept, așa cum ținuse doar cu o oră înainte cărțile venind de la școală, ducea pachețelul cu mîncare al tatii.

Și țigările.

Și cutia cu chibrituri înfășurată în foița de plastic. Smuciturile tractorului încetară. Se porni în schimb zgomotul continuu al motorului care trăgea din greu, dar mereu același, fără icniri, fără poticneli.

«Se poate, măi băiete?!»

Toată ziua capu-i fusese gol de gînduri. Așeza cinci-ul lui lîngă camioanele cu porumb. Cu mii, zeci de mii de știuleți, culeși de pe cocenii crescuți înalți de ploi, de mîna grijulie a oamenilor. Adunați de prin noroaie. Scoși la margine de lan în coșuri grele de răchită. Strînși bob cu bob să nu se piardă. Pentru că fiecare bob era o picătură de sudoare.

Fiecare...

Din ceața ploii răsări la trei pași un cîine mare, murat, caraghios, încît pe Mihai îl umflă rîsul.

«Ce-i, Grivei?»...

Cîinele tresări. Avea ochi galbeni, urîți și ei. Întrebau parcă: «Mai e pînă-n sat?» «Mai e, Grivei-paparudă!» Cîinele îl ocoli și încrucișară drumurile. Sărea grăbit peste băltoace. Dar degeaba sărea pentru că de sus turna cu găleata acum. Și-n șuvoiul acesta continuu, fără început și sfîrșit, venea în întîmpinarea lui.

Pline cu porumb. Știuleți aurii, mari, spălați de ploaie.

Cu farurile aprinse.

Ca niște ochi iscoditori, ce caută pămîntul tare, sănătos.

Mihai sui într-unul din camioane. Stătea sub pelerina pe care răpăia ploaia și asculta liniștit cum tata mănîncă cu poftă. Tata aprinse apoi o țigară, și-l întrebă:

— Ai fost azi la școală?

Mihai nu îndrăzni să-l privească. Spuse încet, atît de încet că aproape nu se auzi nici el:

— Am fost...

Sub pelerina asaltată de puhoiul de sus se răspîndea o căldură plăcută acum, cu miros puternic de pîine abia scoasă din cuptor. Între el și tatăl său rămînea însă un spațiu mare, un spațiu gol, o răceală pe care nu știa cum s-o îndepărteze.

COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA

ROMAN FOILETON
DE LEONIDA NEAMȚU
ILUSTRAȚII:
VINTILĂ MIHĂESCU

5

UN INTEROGATORIU «ÎNCRUCIȘAT»

— Stăm și trăncănim aici ca nătăfleții, întrerupsei densa tăcere care urmă cuvintelor Secretarei-Coordonatoare, și poate în acest timp ciolanele lui Ionică Balica fierb în oala canibalilor.

— De unde atîta belșug de canibali? protestă Balaurul Flămînd, ridicîndu-se. Și apoi, cu autoritatea vocii sale, aproape matură, făcu următoarea declarație: Cred că nu e decît o falsă alarmă. Ionică n-a dispărut fiindcă... ei bine, fiindcă nu dispare așa un om, și pe urmă ce, trăim în Texas?

— Teribil argument, Balaure! Va să zică, *n-a dispărut!?* Eu am inventat povestea numai ca să mă distrez iar Ionică e sus în pom și rîde de voi?

— N-ar fi exclus să fie chiar așa, însă te rog nu mă întrerupe, Alexandre. N-are voie omul să-și exprime o opinie? se înfurie Balaurul. Am inventat de toate, armurier, comisie, echipă, șef, secretară, și n-avem un prezidiu care să dirijeze dezbaterile, și un clopoțel! Balaurul Flămînd bău un închipuit pahar cu apă și, calmîndu-se, încheie: Fiecare comisie, fiecare echipă, fiecare om în fine se retrage și meditează zece minute asupra cazului... Asta e propunerea mea!

Care fu aprobată. După ce se scurse intervalul hotărît și mutrele noastre se reuniră împrejurul buturugei pe care acum se tîra un melc cu totul insensibil la emoții, Dinu Chițcan, Seful Spatelui, încercă să deschidă gura cînd, portița dinspre stradă scîrțîi muzical, și ce văzurăm?

Il văzurăm pe Ionică Balica, «marele dispărut», ivindu-se ca din neant și înaintînd spre noi senin și fericit de parcă numai c-un minut mai înainte ar fi înghițit o duzină de găluște cu prune, tăvălite în pesmet, zahăr și scorțișoară...

Îl privirăm cu gurile căscate și parcă ne era ciudă că *totul se rezolvase atît de simplu*, prea simplu!, acum cînd ne pregăteam *să acționăm.*

Ionică avea buzunarele pline de nuci! Le vărsă, generos, pe buturugă, își apropie un bolovan și luă loc în consiliu cu aerul unui înțelept care știe că oricum «timpul le vindecă pe toate!» Nici una din comisii sau echipe nu scăpase vreo silabă, așa că tot urmașul locotenentului Balica, poate cam mirat de figurile noastre, deschise conversația:

— M-am interesat la doamna Genescu unde ai plecat, se întoarse el către mine, iar dînsa m-a întrebat de ce vreau bere atît de dimineață... Pe urmă am găsit bilețelul prins în piuneză și am venit...

— Ai venit! bodogăni Armurierul Principal Laurențiu-Biberon. Care va să zică, ai venit! Hm, hm, hm! *De unde?*

— De unde? repetă Ionică Balică întrebarea, și pe obrazul său lunecă o umbră stranie. Gura se lărgi, iar ochii se îngustară. Părea că depune un anumit efort... Pe urmă, cam necăjit, își flutură palma, încercă să zîmbească:

— Ce importanță are? Voi ce faceți aici?

— Tocmai te căutam! mîrîi indispus Balaurul Flămînd.

— Mă căutați? De ce? Și, de altfel, *nu eram aici.*

— Am observat și noi...

— Stați puțin! interveni Jeni. Toată această pasionantă conversație o notez, sau nu? Și, în general, îmi mai păstrez funcția de Secretară-Coordonatoare, mai există comisii, echipe, șefi, sau toate s-au desfiintat o dată cu revenirea printre noi a «subiectului»?

— Secretară-Coordonatoare... comisii... șefi! murmură uluit Ionică. Ce puneți la cale?

— Eliberarea ta! se hlizi Dinu Chițcan.

— Poti să eliberezi pe cineva care se află în captivitate, protestă Balica. Ori eu...

Socoti că e cazul să intru în rol:

— Ionică, spune iute: unde ai fost?

— Dar *am fost eu undeva?* sunară foarte ciudat cuvintele tînărului erou.

— Un moment, băieți! Aparitia «subiectului» nu rezolvă încă nimic. Propun să ne păstrăm funcțiile pînă la elucidarea cazului, iar Secretara-Coordonatoare să aștearnă totul pe hîrtie... întru nemurire!

— Mă alătur acestei generoase idei, murmură Dinu Chițcan.

— Văd că v-ați pierdut cu toții mințile un pic, zise Ionică.

— Prietene, îmi apăsai mîna pe umărul lui Balica, unde ai vagabondat în noaptea asta?

— Am vagabondat?

— Începînd cu ora două a dimineții...

— Ciudat! șopti Ionică, și aceeași palidă umbră îi întunecă fața rotundă, negricioasă. *Eu nu-mi amintesc nimic...*

— Se preface! mă lovi ușor Laurențiu-Biberon.

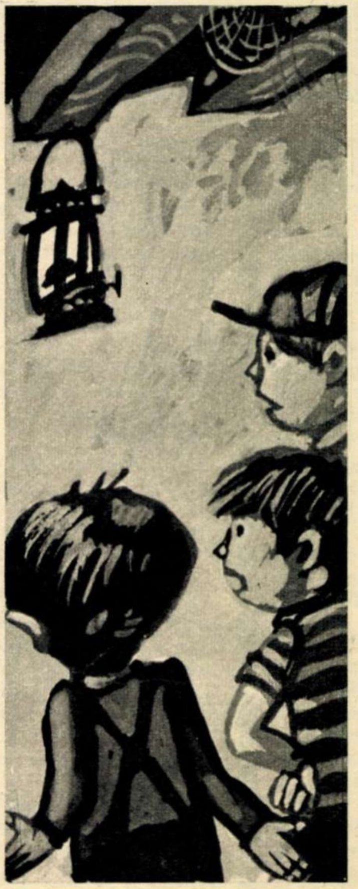

Însă, judecînd după fața îngrijorată a «subiectului» ar fi fost greu să accepți una ca asta.

— Să-i luăm un interogatoriu «încrucișat», propuse Balaurul Flămînd. Dacă într-adevăr și-a pierdut memoria, să-l ajutăm să și-o recapete prin sugestii alternative...

Eu: — Ionică de unde vii?

Ionică: — De acasă...

Eu: — Dar înainte de a ajunge acasă, unde erai?

Ionică: — Nu știu... Nu știu dacă am fost undeva.. Există un fel de... spațiu gol, peste care nu pot trece!

Dinu: — Ionică, pe mine mă recunoști?

Ionică: — Da, firește, ești Dinu Chițcan...

Dinu: — Ai fost cumva la pescuit?

Ionică: — Nu-mi amintesc.. Nu cred...

Laurențiu: — Care e ultima amintire a ta?

Ionică: Poate că... momentul cînd am ajuns acasă și am întrebat-o pe doamna Genescu de Alexandru.

Laurențiu: — Nu, nu! Înainte de asta!

Ionică: — Înainte de asta? Aăăăăă... Noaptea! Am coborît împreună cu Alexandru în curte să vedem de ce latră Azor M. Azor.

Balaurul: — Și de ce lătra Azor?

Ionică: — Nu știu!

Dinu: — Nici asta nu știi? Nimic nu știi?

Eu: — În privința asta nu are nici o vină. Noaptea trecută Azor a avut un inexplicabil acces de furie.

Laurențiu: — La ce oră?

Eu: — Trecuse de miezul nopții.

Balaurul: — Ionică la cît a dispărut? La două?

Eu: — La două m-am trezit eu și mi-am dat seama că Ionică lipsește.

Laurențiu: Azor M. Azor. ce făcea?

Eu: — Azor M. Azor era liniștit. Dormea.

Dinu: — Straniu!...

Ionică (tremurînd nițel): — Cum? Eu *am dispărut?*

Eu (mohorît): — Tu ar trebui s-o știi mai bine!

Ionică: — Și *unde* am fost?

Armurierul Principal (aproape furios): — Pe noi ne întrebi?!

Jeni (lăsînd pentru o clipă peana): — Băieți, așa nu ajungem la nici un rezultat! Întîi și-ntîi Ionică trebuie să facă un efort, să se concentreze, să pătrundă în eul său personal, să trezească amintirile care — ciudat lucru! — i-au pierit din memorie. În al doilea rînd, voi trebuie să-i stimulați memoria prin niște întrebări ceva mai... inteligente! Ce ați făcut pînă acum, nu e interogatoriu «încrucișat», ci spanac... cel mult proaspăt...

Eu: — Notează repede în jurnal tot ce ai spus!

Urmează un mare spațiu gol, spațiu în care Ionică *se concentra*, scotocind eul său personal, iar noi pregăteam «întrebările inteligente»...

(VA URMA)

CLUB 2000

DIN ENIGMELE COMUNICARII 4

DA, NU... DA, NU...

Epoca modernă a îmbogățit gama de biblioteci cu un nou tip: bibliotecile de programe pentru calculatoarele electronice. În «rafturile» acestora au apărut de mai mulți ani și dicționarele de profil, pe care cei interesați le consultă așa cum se consultă de obicei orice dicționar lingvistic.

— Ce doriți: ALGOL, COBOL, FORTRAN?

Gama limbajelor menite a înlesni comunicarea omului cu mașina — cu mașina cea mai perfecționată și complexă la ora actuală, calculatorul electronic — se îmbogățește continuu, pe măsură ce acest dialog devine mai amplu, mai complex.

Ca și omul, mașina electronică de calcul are un limbaj intern ,ce se reduce de fapt la două elemente: «da» și «nu». Orice cuvînt, cifră sau mesaj sînt reductibile la acest cod binar. Dialogul dintre om și mașină este o formă de comunicare efectivă, reală între programator și calculator.

Un scriitor de literatură științifico-fantastică și-a ales, nu de mult, ca subiect de nuvelă «viața» unui calculator electronic. Eroul era un calculator extrem de capabil, avînd în plus însușiri de sensibilitate. Se emoționa și încurca cifrele cînd în preajma lui poposea programatoarea sa preferată...

Chiar dacă lucrurile nu au ajuns atît de departe în realitate, un fapt rămîne extrem de semnificativ: această mașină recepționează, încă de pe acum, semnale apropiate de cele care clădesc complexitatea universului uman. Astfel, locul instrucțiunilor codificate l-au luat comenzile în limbajul obișnuit, de toate zilele. Mașina le traduce singură prin programe interne, reducînd complexitatea comenzilor pînă la forma în care aceasta se exprimă prin «da» și «nu».

În prezent preocuparea fundamentală a cercetătorilor constă în realizarea unei noi deplasări a frontierei dintre om și mașină, astfel ca aceasta din urmă să poată sesiza noi semnale: citirea oricărui scris de mînă,înțelegerea mesajului verbal al oricărei voci,descifrarea structurii oricărui desen etc. Este de așteptat ca deceniile viitoare să apropie considerabil comunicarea electromecanică directă între om și calculator.

Astăzi programele au devenit un factor la fel de hotărîtor în folosirea calculatoarelor, ca și partea tehnică a acestora: la început costul lor reprezenta 1:4 din costul mașinii, în prezent proporția este 1:1, iar în viitor va ajunge la 4:1.

Un fenomen interesant, determinat de apariția calculatoarelor, este rescrierea în termeni cibernetici a mai multor științe aplicate. Dialogul om-mașină funcționează deci și în sens invers: oricărei modificări a calculatoarelor și aplicațiilor lor crescînde îi corespund schimbări în concepția și îndeletnicirile omului. Mașinile electronice îl ajută pe om să revoluționeze domenii întregi. Pedagogia va face salturi apreciabile; folosind metodele sociologice oferite de calculator, procesul de conducere al diferitelor domenii ale activității umane va deveni mai eficient. Din necesitățile acestui dialog, omul și-a studiat mai bine limba — creînd lingvistica matematică —, precum și modul de a comunica — întemeind teoria informației. S-ar părea că nu există domeniu în care raționamentul uman să nu găsească un sprijin de nădejde în mașina care-l asistă în toate punctele lui slabe — stăpînirea simultană a unui număr mare de factori, prelucrarea rapidă a unei mari cantități de date, înțelegerea cursului unei situații care are un număr foarte mare de variante.

O MAȘINA ÎNTREABA, ALTA RASPUNDE

— Mută cal alb de la b_1 la c_3...

După un timp, partenerul comunică mișcarea de răspuns:

3484
872
4336
X
O
Y
M
Y
80
Y
X
O
Z
PROTECTION
9
15 mm
COMPUTER

— Turn negru: de la h_8, la h_5...

Nu este vorba de un simultan obișnuit. Mișcările sînt dictate de calculatoare electronice. Presa a relatat — vă mai amintiți? — despre partida de șah celebră, desfășurată între calculatoarele sovietice și cele americane. Scor final: 3—1 în favoarea celor sovietice. Este numai una dintre situațiile care conferă posibilitatea comunicării mașină-mașină. De altfel, necesitatea schimbului de informații a devenit astăzi atît de acută, încît informațiile (date, comunicări, ordine etc.) deși imateriale, folosindu-se metodele matematice se pot măsura cantitativ exact, și pot circula nu numai între specialiști, sau între aceștia și diversele mașini de calcul, dar și între calculatoarele electronice.

Calculatoarele constituie de acum cele mai eficace sisteme de stocare și prelucrare a informației, ele asigurînd conservarea calităților principale ale informației: completitudinea, exactitatea, promptitudinea. Sînt atribute indispensabile unei transmisii utile de date, cînd trebuie păstrată exactitatea informației (informația trebuie protejată de perturbațiile care, introducînd erori, tind să o reducă).

Protecția informației față de perturbații ridică probleme tehnice deosebit de complexe în cazul legăturilor calculator-calculator. Astfel, la schimbul de informații între oameni, erorile introduse de către perturbații sînt relativ ușor detectate și pot fi corectate prin repetarea mesajului transmis. La o legătură între două calculatoare electronice — cînd se transmit date sub formă cifrată, numerică, introducerea unor erori conduce la schimbarea unor cifre cu altele, ceea ce în mod obișnuit nu poate fi sesizat la punctul de recepție — trebuie luate măsuri deosebite. În prezent, se recurge la procedee speciale de codificare a informației transmise, care să permită sesizarea erorilor și chiar corectarea lor: fie mărind durata mesajelor transmise, fie prin repetarea lor. Se pot folosi procedee de codificare care să permită corectarea erorilor introduse de perturbații în procesul de transmitere. De asemenea, fiindcă pe un canal de comunicații nivelul perturbațiilor nu este în permanență același, în sistemele moderne se recurge la dispozitive care se adaptează automat nivelului perturbațiilor din canal.

Legătura între calculatoarele electronice se poate face la distanțe foarte mari, recurgîndu-se la cele mai variate mijloace de comunicații, inclusiv la sateliții artificiali ai pămîntului. Pe această cale s-a ajuns la ideea cutiei magice unice, care informează în oricare moment, în orice problemă, mase mari de oameni. În acest scop se întrevede posibilitatea utilizării unor calculatoare cu memorii uriașe — asemănătoare unor enorme enciclopedii — care pot fi ținute prompt la zi cu cele mai noi rezultate din toate domeniile științei. Acestea vor fi legate, prin intermediul sateliților artificiali, cu centre de calcul mai mici, răspîndite pe toată suprafața pămîntului, de la care se pot obține, la cerere, informațiile dorite. Nu este prea departe ziua cînd, cu ajutorul unui mic emițător laser, de dimensiunile unui creion, ne vom putea pune în legătură cu sateliții artificiali de telecomunicații pentru transmiterea datelor de la calculatoare gigant, în vederea obținerii individuale, a oricăror informații, din orice domeniu.

TEODOR CAZACU

Pagina fetelor

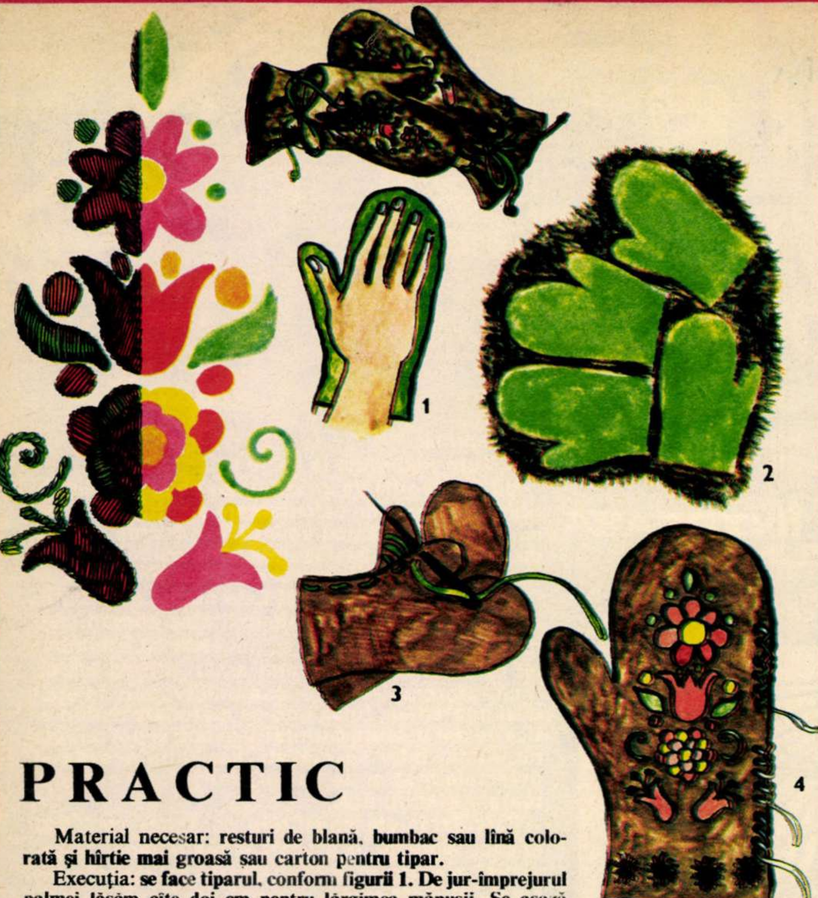

PRACTIC

Material necesar: resturi de blană, bumbac sau lînă colorată şi hîrtie mai groasă sau carton pentru tipar.

Execuţia: se face tiparul, conform figurii 1. De jur-împrejurul palmei lăsăm cîte doi cm pentru lărgimea mănuşii. Se aşază tiparul pe blană, cît mai economic, lăsînd de jur-împrejurul tiparului cîte un cm pentru cusături.

Copiem modelul pe feţele mănuşilor (pe două dintre ele, sau pe toate patru) şi îl brodăm cu lînă colorată ca în figura 2. Practicăm găurile pentru şiret şi le tivim cu punct feston. Însăilăm mănuşile (vezi figura 3).

Le coasem apoi la maşină cu un tighel dublu, sau cu mîna, cu unul din punctele feston (figura 4) pe care-l lucrăm cu lînă sau bumbac colorat, asortat la broderia de pe feţe. Tot din bumbac colorat împletim un şnur (se poate şi croşeta) şi-l trecem prin găurile festonate.

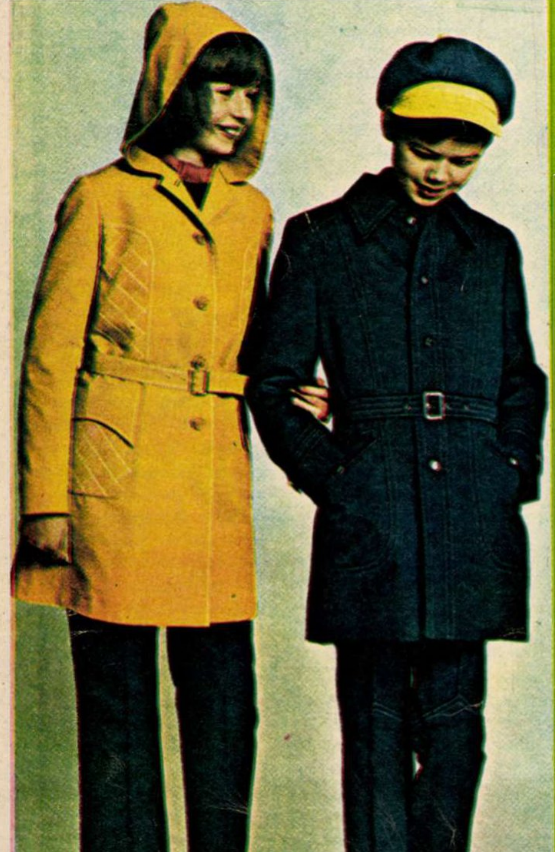

Moda

Vă prezentăm două modele de impermeabile pentru fete şi băieţi care pot fi confecţionate din «Tercot», un material neşifonabil, uşor lavabil şi pe care-l găsiţi în magazinele de textile, în toate culorile dorite. La fete este specifică gluga, iar la băieţi şapca. Observaţi tighelele care dau o notă originală, sportivă, tinerească, la fel şi efectul foarte modern pe care-l dă combinaţia de bleumarin cu galben.

DRAGI PRIETENI

OLGUȚA

Mariana Popescu, *Şcoala generală nr. 1, Drobeta-Turnu Severin-Mehedinți.* *«Zilele trecute am fost primită în rîndurile organizației revoluționare de tineret, împreună cu colegii mei* **Ani Cîmpeanu** *și* **Ovidiu Grăitaru.** *Am trăit clipe emoționante». Vă felicit, dragele mele, din toată inima și vă urez succese în activitatea U.T.C.*

Mariana Țarălungă, *clasa a VI-a, Şcoala generală nr. 3, Bacău. Iată adresa pe care ai solicitat-o: Librăria «Cartea prin poștă», București 6, Calea Rahovei nr. 239.*

Cecilia Voinea, *Pîrîu Roșu, Argeș: «Doresc să rămîn o bună corespondentă a revistei «Cutezătorii». Îți mulțumesc pentru răspunsul la scrisoare. Vreau să-ți destăinui ceva... Sîntem șapte surori și toate dorim să fim prietenele tale. Eu, Iuliana, Felicia, Daniela, Angela, Tatiana și Cristina». Mă bucur din toată inima că printre numeroasele mele prietene se adaugă dintr-o dată încă șapte!*

Aurelia Ene, *satul Dobreni-Ilfov. Cîteva titluri de cărți apărute recent în librării: «Povești cu tîlc» de Al. Mitru: «Năzdrăvăniile roboțelului» de Teodor Balint; «Povestiri» de A.P. Cehov.*

Florea Minodora, *comuna Rușețu, județul Buzău. Adresa dorită este: Liceul de arte plastice, București, str. Ștefan Furtună nr. 116.*

Rodica Vasiliu — *Vaslui. În ceea ce privește coșurile de care te plîngi, nu proceda așa cum mi-ai scris pentru că riști să-ți infectezi și mai rău fața. Mănîncă zarzavaturi și fructe crude pentru o mai bună vitaminizare a epidermei. Spală-te pe față din cînd în cînd cu ceai de mușețel, iar seara, la culcare, tamponează coșurile cu o bucățică de vată înmuiată în spirt de 90°. Vei constata că, în scurtă vreme, se vor usca.*

Am mai primit corespondențe și de la **Simona Andronic,** *comuna Valea Mare-Argeș;* **Elena Mitoi,** *Boureni-Dolj;* **Laurenția Nicolae,** *comuna Albota-Argeș;* **Doina I. Popescu,** *satul Gîrleni-Dîmbovița și de la multe alte prietene, cărora le mulțumesc.*

Olguța

PENTRU FRĂȚIORII VOȘTRI

Turtă dulce

Din 4 ouă, 150 g zahăr, un pahar de miere, 200 g făină, un vîrf de cuțit de scorțișoară, coajă de lămîie, un vîrf de linguriță de bicarbonat, 1 lingură rom și cîteva miezuri de nuci, putem face o prăjitură mult apreciată de cei mici.

Încălzim la foc mic mierea pînă se topește, se freacă cu zahărul și apoi se adaugă făină cîte puțin, frecînd mereu. Cînd se răcește compoziția se adaugă pe rînd ouăle, cîte unul, frecînd în continuare. Se pune bicarbonatul, dizolvat într-o lingură de rom și adăugăm și scorțișoară. Se freacă bine încă 15 minute. Compoziția o punem într-o formă bine unsă, presărată cu făină. Peste compoziție așezăm miezurile de nuci. Se coace la foc potrivit.

Convorbirile reporterului Pix

Despina Marian, Drăgășani, județul Vîlcea. Apreciez calitățile tale reporterecești, și în special pe aceea de a realiza un interviu, cu întrebări foarte scurte, concise și la obiect. Pentru că, știind să adresezi întrebările, vei primi și răspunsuri cît mai exacte și mai elocvente în sprijinul ideii pe care ți-ai propus-o. Ai reușit să evidențiezi în acest interviu, într-un mod foarte firesc, dar în același timp emoționant, eroismul de care au dat dovadă sătenii din comunele *Dobroteasa* și *Vulturești* în lupta cu apele nemiloase ale Oltului, în timpul inundațiilor din această toamnă. Fotografiile trimise sînt însă mai puțin grăitoare.

Și acum o chestiune lămuritoare pentru toți cei care doresc să obțină carnetul de corespondent special al revistei noastre: nu este suficient un singur reportaj, interviu etc. pentru a putea obține acest carnet, ci sînt necesare cel puțin trei-patru, foarte bine redactate ca să poată fi publicate în paginile revistei, precum și de mai multă promptitudine și acuratețe în ceea ce scrieți.

Abordați toate aspectele care privesc activitatea voastră pionierească sau pe cea a oamenilor din jurul vostru. Nu uitați acele informații, însemnări foarte exacte, foarte concrete, pe care le solicită noua noastră rubrică intitulată «Rădăcinile pionieriei».

De asemenea, relatați despre faptele de cutezanță ale voastre, ale colegilor voștri, dar nu neglijați nici acele aspecte negative privind comportarea unora în școală, pe stradă, acasă etc. Aștept, îndeosebi, de la voi, poezii, povestiri, reportaje dedicate aniversării Republicii.

În încheiere, adresez un apel către toate redacțiile revistelor școlare din țară, rugîndu-vă pe voi, micii noștri colegi să ne trimiteți la timp revistele pe care le editați, plachetele de versuri și proză precum și culegerile de folclor. Dorim să reluăm rubrica «Revista revistelor școlare» și să publicăm cele mai bune materiale selectate din paginile acestor reviste. Așadar, un excelent prilej de afirmare a cît mai multor condeie măiestre.

Pix

MULTĂ SĂNĂTATE LUI CĂTĂLIN!

«Comandantul nostru de detașament, Cătălin Pogonici, este internat de șase săptămîni în spital, la București, unde i s-a făcut o dificilă operație. Noi, colegii lui, pionierii din detașamentul clasei a IV-a B, îi trimitem pe rînd scrisori, iar duminică, 22 octombrie a.c., am fost și l-am vizitat la spital. Rugăm redacția revistei «Cutezătorii», de a transmite prin intermediul revistei toate urările de sănătate și grabnică însănătoșire comandantului nostru drag, precum și mulțumirile noastre fierbinți colectivului de medici care îl îngrijesc.»

Detașamentul clasei a IV-a B
Școala generală nr. 1, Focșani

Vă satisfacem, dragi prieteni dorința și, la urările voastre de grabnică însănătoșire, le adăugăm pe cele ale colectivului redacțional.

CORESPONDEAZĂ CU VOI:

MARICICA GOZDĂ, Galați, str. M. Eminescu nr. 106; **MIRELA MILU**, clasa a VI-a, Deva, str. V.I. Lenin nr. 47, județul Hunedoara; **VICTORIA FLOREA**, comuna Berceni, B-dul 1 Mai nr. 252, județul Ilfov; **MARIANA FURNICĂ**, Ștefănești, str. Filimon Sîrbu, județul Botoșani.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1						■				
2							■			
3									■	
4		■		■			■			
5						■				
6	■				■			■		
7										■
8			■				■		■	
9						■				
10										

Ora de botanică

ORIZONTAL:

1. Fructe ale unei plante înrudite cu mazărea. — Fructă cărnoasă cu pielița subțire și cu miez zemos în care se află semințe. 2. Plantă erbacee cultivată pentru păstăile și semințele sale. — Ca pomii în cîmpie. 3. Distanța dintre două noduri ale unei ramuri. 4. Verde pe margini. — Magazin pentru femei!. 5. Plantă erbacee subțire și mlădioasă. — O mie (pop.) 6. Pomii, iarna. — Dînsa. — Radu Ionescu. 7. Sol de seră (fem) 8. Notă muzicală — Arbore al cărui lemn este folosit la fabricarea mobilei. 9. Ansamblu de mai multe mecanisme care îndeplinesc o funcție în viața unei plante. — Mamifer ierbivor. 10. Acțiune de schimbare a mediului unei plante (pl.) —

VERTICAL:

1. Arbuști cu flori albe sau roșietice cu fructe comestibile — Din... implor!. 2. Cîmp semănat cu același fel de plante — Munci ale pămîntului. 3. Plantă erbacee din familia liliaceelor cu miros și gust caracteristic. — Gabriel Popescu. 4. Ploaie ne-ncepută! (fig.) — Plantă care dă recoltă la doi ani după semănare (masc.) 5. Începătoare în domeniul botanic. — Termen de dezvoltare al unor ridichi. 6. Bătrîn al somnului. — Rîu în Austria. 7. Lună a florilor. 8. Plantă erbacee al cărui fruct este folosit ca aliment sau condiment. — Sub puntea unui vas. 9. File de carte. — Anotimp prielnic dezvoltării plantelor... — și mijlocul său! 10. Arbore înrudit cu paltinul (pl) — Inelele la arbori.

Dicționar: PAOR, ENC

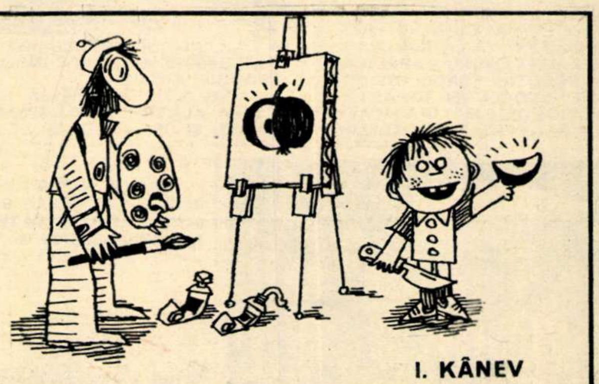

I. KÂNEV

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
— BUCUREȘTI 33
TELEFON 17 60 10

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA
Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ
CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI, CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B.-2001
Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: EMIL PETROVICI

ENIGMA

TALONUL NR.7

RĂSPUNS

NUMELE

PRENUMELE CLASA

ADRESA

ENIGMA NR.7

URMA

de **VALERIU IVAN**

Întorcîndu-se de la școală, Radu era frămîntat de rezolvarea unei probleme de matematică. Abătut, nici nu observă cînd urcă scările, ajungînd la etajul întîi al blocului în care locuia. «Ce-ar fi, se întrebă el, să-l rog pe nenea Aurel să mă ajute?»

Apăsă pe sonerie. Dar tînărul inginer nu răspunse. Constatînd că ușa nu era încuiată, o împinse puțin. Deodată, tresări. Era gata, gata să strige pentru a alarma tot blocul. Dar, păstrîndu-și cumpătul, închise ușa. Intră în apartamentul său și, prin telefon, îl anunță pe căpitanul Dumitrescu că Aurel și un alt bărbat se aflau întinși pe covorul încăperii, aproape în nesimțire. Lîngă ei, pete de sînge...

Cum ajunse în cameră, ofițerul apropie o oglindă de buzele celor doi. Aceasta se aburi, semn că supraviețuiau. Cu ajutorul salvării, au fost transportați la spital.

În timp ce Dumitrescu examina încăperea, Radu zise:

— Nici măcar obiectul cu care au fost loviti în cap nu-l observ. Ce să mai spun de vreo altă urmă? Deduc că agresorul este un infractor versat și am îndoieli că-l vom descoperi.

Căpitanul nu răspunse. Scoase însă cîteva instrumente din trusa criminalistică și începu să studieze atent toate obiectele. Nici unul nu purta amprente digitale recente, semn că de cîteva zile încăperea n-a fost locuită. Descoperi însă ceva foarte important: un fir de păr lung aflat pe covor, iar pe foraibărul ferestrei, urme de sînge. Analizele de laborator au stabilit: firul de păr aparține unei femei tinere și a fost pierdut chiar în acea zi; petele de sînge fac parte din grupa sanguină înmatriculată pe buletinul de identitate al lui Aurel...

— Dar nici unul din cei doi nu aveau pete de sînge pe mîini, spuse resemnat Radu.

— Am observat. În cazul acesta numai firul de păr ne va conduce spre dezlegarea enigmei. Dar, ca să-i dovedim femeii că a fost astăzi la locul faptei va trebui să găsim și o altă urmă de netăgăduit. Înțelegi? O urmă indubitabilă. Cercetînd toate obiectele din garsonieră, scaune, mese, uși, ferestre, vaze de flori etc., căpitanul descoperi urma căutată. Era singura. Și asta rămasă din imprudența femeii. Fiind identificată, s-a stabilit că aceasta este prietena lui... Aurel. În anchetă ea repeta într-una:

— N-am fost azi la Aurel. Acum patru ore m-am întîlnit cu el. Cum nu-l văzusem de cîteva zile, fiind plecat în deplasare, ne-am îmbrățișat. În acel moment, firul de păr e posibil să se fi prins de haina lui și astfel să-l ducă în garsonieră.

Prezentîndu-i-se urma găsită, fata a declarat:

— Vă spun adevărul. Înainte de a sosi Aurel, eu mă aflam în garsonieră așteptîndu-l. El mi-a dat cheia cînd ne-am întîlnit pe stradă, rugîndu-mă să fac ordine în cameră. N-am apucat să pun mîna pe nici un obiect, că i-am și auzit pașii. M-am ascuns după draperie pentru a-i face o surpriză. În momentul cînd a deschis ușa, un tînăr l-a lovit cu un obiect în cap. Agresorul și-a aruncat mănușile din mîini. Obiectul cu care lovise s-a rostogolit pînă la picioarele mele. L-am luat, și, în timp ce tînărul era cu spatele spre mine, l-am lovit în cap cu scopul de a-l imobiliza. Eram convinsă că e mort. Pentru a nu lăsa urme, am introdus în mîini mănușile agresorului. Apoi, după ce am întors capul lui Aurel cu mîna dreaptă, am vrut să deschid fereastra... Mi-a fost frică să sar de la etaj. Revenind la ușă, cînd am văzut că pe mănușa dreaptă se aflau urme de sînge, am deschis ușa cu mîna stîngă. Obiectul cu care l-am lovit pe tînăr, l-am aruncat în canal.

Aspectele declarate de fată au fost confirmate de declarațiile celor doi, care, datorită telefonului dat de Radu și intervenției căpitanului, au fost salvați.

Vi se cere să scrieți pe talon: ce fel de urmă și unde a descoperit-o căpitanul Dumitrescu.

Păstrați talonul. Ne veți trimite toate taloanele la încheierea concursului.

108

FIUL MUNȚILOR

6

REZUMAT: FECIORUL LUI ALEXANDRU IANCU DIN VIDRA DE SUS S-A ÎNSCRIS LA CURSURILE ACADEMIEI DE DREPT DIN CLUJ. TOT TINERETUL DE AICI ÎL CUNOAȘTE ACUM PE EMINENTUL STUDENT ROMÂN, AVRAM IANCU, CARE ESTE ȘI UNUL DINTRE ÎNTEMEIETORII SOCIETĂȚII DE LECTURĂ «AURORA».

Scenariu: **VLAICU BÂRNA** Desene: **MIHAI SÂNZIANU**

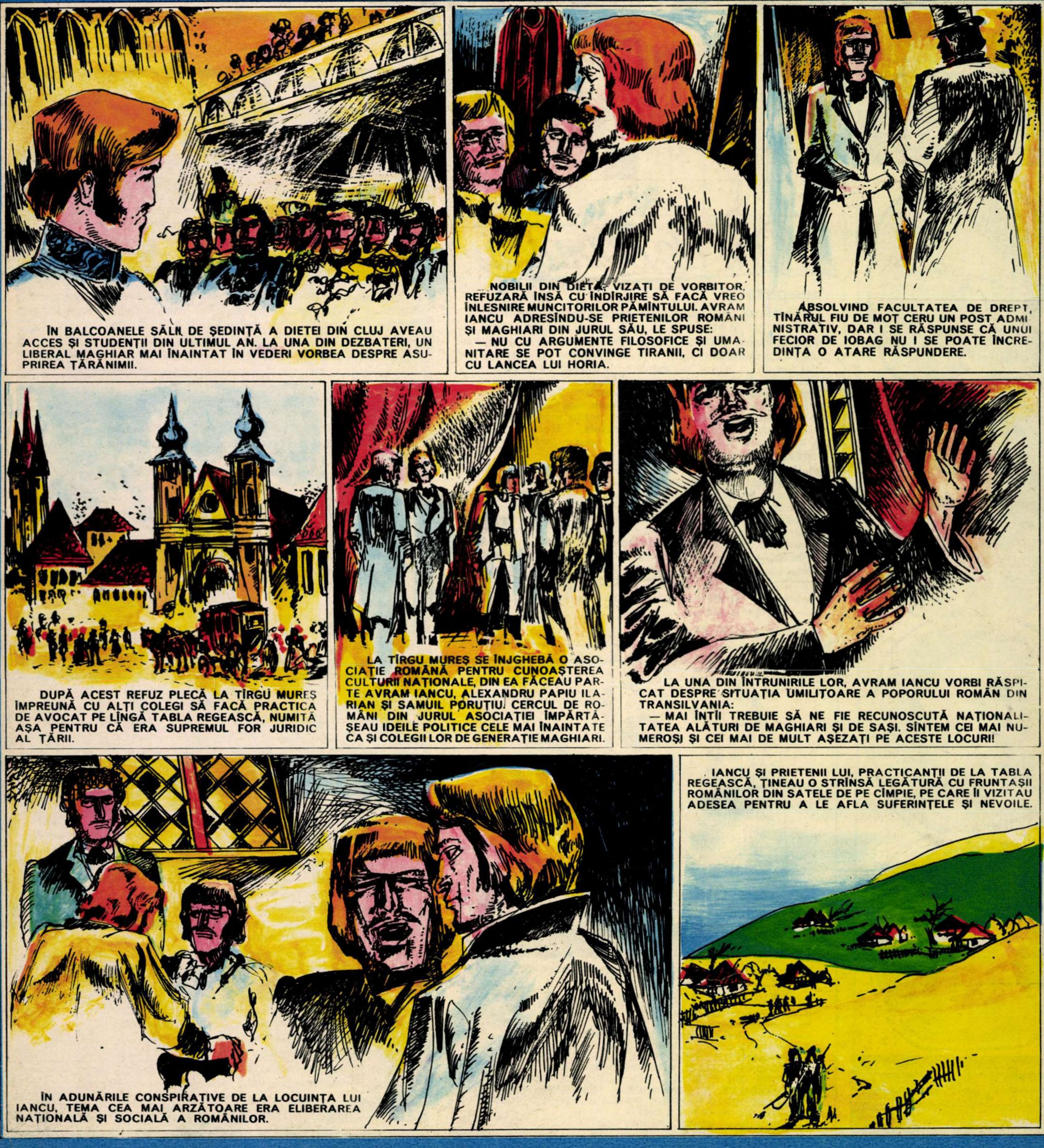

ÎN BALCOANELE SĂLII DE ȘEDINȚĂ A DIETEI DIN CLUJ AVEAU ACCES ȘI STUDENȚII DIN ULTIMUL AN. LA UNA DIN DEZBATERI, UN LIBERAL MAGHIAR MAI ÎNAINTAT ÎN VEDERI VORBEA DESPRE ASUPRIREA ȚĂRĂNIMII.

... NOBILII DIN DIETĂ, VIZAȚI DE VORBITOR, REFUZARĂ ÎNSĂ CU ÎNDÎRJIRE SĂ FACĂ VREO ÎNLESNIRE MUNCITORILOR PĂMÎNTULUI. AVRAM IANCU ADRESÎNDU-SE PRIETENILOR ROMÂNI ȘI MAGHIARI DIN JURUL SĂU, LE SPUSE:
— NU CU ARGUMENTE FILOSOFICE ȘI UMANITARE SE POT CONVINGE TIRANII, CI DOAR CU LANCEA LUI HORIA.

ABSOLVIND FACULTATEA DE DREPT, TÎNĂRUL FIU DE MOȚ CERU UN POST ADMINISTRATIV, DAR I SE RĂSPUNSE CĂ UNUI FECIOR DE IOBAG NU I SE POATE ÎNCREDINȚA O ATARE RĂSPUNDERE.

DUPĂ ACEST REFUZ PLECĂ LA TÎRGU MUREȘ ÎMPREUNĂ CU ALȚI COLEGI SĂ FACĂ PRACTICA DE AVOCAT PE LÎNGĂ TABLA REGEASCĂ, NUMITĂ AȘA PENTRU CĂ ERA SUPREMUL FOR JURIDIC AL ȚĂRII.

LA TÎRGU MUREȘ SE ÎNJGHEBĂ O ASOCIAȚIE ROMÂNĂ PENTRU CUNOAȘTEREA CULTURII NAȚIONALE, DIN EA FĂCEAU PARTE AVRAM IANCU, ALEXANDRU PAPIU ILARIAN ȘI SAMUIL PORUȚIU. CERCUL DE ROMÂNI DIN JURUL ASOCIAȚIEI ÎMPĂRTĂȘEAU IDEILE POLITICE CELE MAI ÎNAINTATE CA ȘI COLEGII LOR DE GENERAȚIE MAGHIARI.

LA UNA DIN ÎNTRUNIRILE LOR, AVRAM IANCU VORBI RĂSPICAT DESPRE SITUAȚIA UMILITOARE A POPORULUI ROMÂN DIN TRANSILVANIA:
— MAI ÎNTÎI TREBUIE SĂ NE FIE RECUNOSCUTĂ NAȚIONALITATEA ALĂTURI DE MAGHIARI ȘI DE SAȘI. SÎNTEM CEI MAI NUMEROȘI ȘI CEI MAI DE MULT AȘEZAȚI PE ACESTE LOCURI!

ÎN ADUNĂRILE CONSPIRATIVE DE LA LOCUINȚA LUI IANCU, TEMA CEA MAI ARZĂTOARE ERA ELIBERAREA NAȚIONALĂ ȘI SOCIALĂ A ROMÂNILOR.

. IANCU ȘI PRIETENII LUI, PRACTICANȚII DE LA TABLA REGEASCĂ, ȚINEAU O STRÎNSĂ LEGĂTURĂ CU FRUNTAȘII ROMÂNILOR DIN SATELE DE PE CÎMPIE, PE CARE ÎI VIZITAU ADESEA PENTRU A LE AFLA SUFERINȚELE ȘI NEVOILE.

(VA URMA)

Cutezătorii

47

JOI, 23 NOIEMBRIE
1972, ANUL VI (270)

16 pagini, 1 leu

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

În acest număr: „ORAȘUL DE MÎINE"

„OSTROVUL *lupilor*" PE ECRAN

„150 000 DE INTERLOCUTORI COSMICI"

O mînă de ajutor e bine venită
și la ferma de păsări

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

TIMP EROIC

1947
1972
ROMÂNIA

30 DECEMBRIE

Cu cît ne apropiem de sfîrșitul anului, cu atît mai mult țara întreagă trăiește momente sărbătorești. Sînt împliniri de gînd, de faptă înaltă și de muncă asiduă și neîntreruptă. În întîmpinarea marii sărbători pe care o prilejuiește aniversarea unui sfert de veac de la proclamarea Republicii, patria socialistă ca un singur om se află angajată cu toată ființa în realizarea cincinalului înainte de termen.

Pagini cotidiene de eroism, de abnegație și devotament reîmprospătează perpetuu în memoria noastră un timp de legendă; un timp care se măsoară în cele 60 milioane kWh de energie electrică, 16 754 tone oțel aliat, 265 de mii kW motoare electrice, 896 autocamioane, autoturisme și tractoare, 133 de mii de rulmenți, peste 5 000 de tone hîrtie și multe, foarte multe alte produse *realizate peste plan* numai în decursul ultimilor 10 luni.

Oameni cu chip de lumină aprind în curgerea acestor zile gînduri și mai înalte, proiecte de aur, pe care le îndreaptă spre cea mai tînără generație a țării chemată să ia parte activă la desăvîrșirea visurilor comuniste ale părinților și fraților ei. Acesta este sensul unui recent bilanț cu prilejul căruia colectivul Uzinelor «Electroputere» din Craiova afirma: «Am economisit 1580 tone de metal, dar contul rămîne deschis». Acesta este înțelesul telegramelor unor cooperatori în care se spune: Împreună cu pionierii am reușit să terminăm strîngerea recoltei de pe cea mai mare suprafață.

Și-ntr-adevăr, cu gîndul cel mai înalt și fapta cea mai aleasă, la imensul fluviu de energie și cutezanță care încinge țara ca un brîu de aur, pionierii sînt deopotrivă prezenți.

La marele omagiu pe care îl vom adresa foarte curînd zilei Republicii, zi-simbol pentru puterea cugetului și lumina faptei cu care întregul nostru popor își scrie o nouă istorie, vom aduce cu toții prinos de recunoștință făuritorilor României socialiste și celui care ne inspiră și ne conduce spre noi biruinți — Partidul Comunist Român.

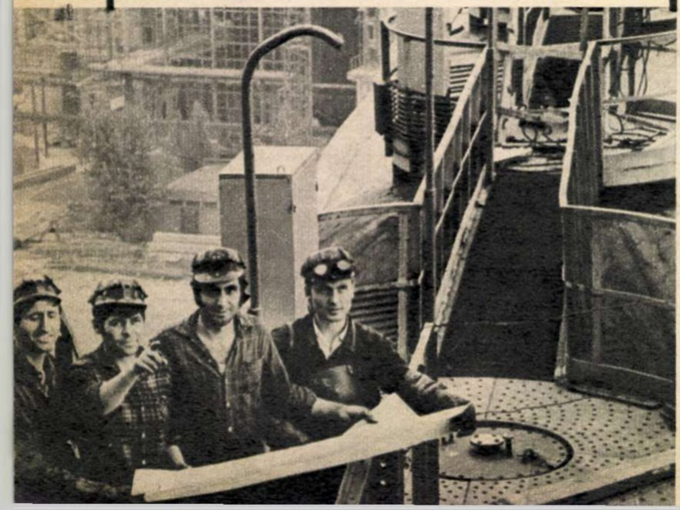

RADAR PIONIERESC

ACȚIUNEA PRIETENIE

Recent, la Casa pionierilor din Pitești a avut loc o întîlnire a pionierilor conducători ai cercurilor prieteniei din județ. A luat parte tovarășul Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației pionierilor, președintele Comitetului Național român pentru UNICEF. Cu acest prilej, participanții au realizat un amplu schimb de experiență, prezentînd și comentînd modalități dintre cele mai variate de organizare a acțiunilor, au vizionat filme și diapozitive ilustrînd aspecte din munca organizației UNICEF.

În încheierea discuțiilor, tovarășul Virgiliu Radulian a evidențiat încă o dată deosebita semnificație a activității desfășurate de aceste cercuri ale prieteniei cu toți copiii lumii, subliniind rezultatele obținute pînă acum și exprimîndu-și încrederea că nu peste mult timp, cercuri ale prieteniei vor fi organizate în tot mai multe școli din județ și, desigur, din țară.

ÎN VIZITĂ LA PRIETENI

— Bine ați venit!, le urează din toată inima pionierii Școlii generale nr. 2 *Stoenești*, oaspeților (copii de la Școala generală nr. 4 din Caracal).

Bucuria revederii este mare. Cu 5 luni în urmă, pionierii din Stoenești fuseseră și ei la Caracal. Prietenii sînt întîmpinați la gară, li se oferă flori, sînt conduși prin sat, la școală. Pretutindeni răsună vesele cîntece pionierești.

Oaspeții vizitează spațioasele săli de clasă, laboratorul. Programul artistic prezentat s-a bucurat de un deosebit succes. Pionierii din Caracal pregătiseră un frumos montaj literar închinat celei de a 25-a aniversări a Republicii. Ce succes au avut soliștii, recitatorii!

Ne-am distrat organizînd jocuri pionierești și un foarte disputat meci de fotbal. În încheierea zilei, s-au schimbat adrese, s-au făcut planuri de revedere. Prietenia noastră, cu siguranță, va dura mult.

GHEORGHE ACHIM și
ȘTEFAN SMARANDACHE

MUNCĂ, HĂRNICIE — RECOLTE BOGATE

Pionierii din consiliul de conducere al fermei școlare de la Școala generală de 10 ani, nr. 31, Bucov-Prahova, *ne transmit că toți copiii din școala lor răspund cu bucurie chemării Forumului Național al Pionierilor, care îi îndeamnă la muncă, la hărnicie. Astfel, rezultatele activității lor de buni gospodari se văd în școala lor curată și frumoasă, în ordinea și curățenia care domnesc în curtea și grădina școlii.*

Hărnicia lor s-a făcut remarcată și pe loturile fermei școlare, unde recolta de varză timpurie, de varză de toamnă și de ceapă le-a adus laudele cooperatorilor.

ȘCOALA LA 100 DE ANI

Luna trecută, Școala generală din *Valea Stanciului*, județul Dolj și-a sărbătorit centenarul. Foștii și actualii elevi, cadrele didactice, toți locuitorii satului au ținut să transforme această aniversare într-un eveniment care va rămîne, cu siguranță, mult timp întipărit în memoria celor prezenți.

Cum era și firesc, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor au organizat cîteva acțiuni spre cinstirea școlii lor dragi. Astfel, în pădurea Glavacioc, ei au amenajat o tabără științifică. Ideea sub care și-au desfășurat activitatea cei 40 de participanți a fost: «Educația prin muncă și pentru muncă a pionierilor». Au făcut cercetări legate de flora și fauna pădurii; au alcătuit un ierbar și un insectar; au întreprins cercetări privind variația temperaturii într-un punct fix al pădurii, întocmind un grafic foarte amănunțit; au vizitat monumentele istorice din împrejurimi. Tot în cinstea evenimentului sărbătorit a fost organizată în munții Retezat expediția «Căprioara Doljului».

✻ DIALOG DESPRE O CARTE ADEVĂRATĂ ✻

Pionierii Școlii generale nr. 180 din Capitală s-au întîlnit zilele trecute cu scriitorul Maria Arsene, autorul cărții Eroii nu au vîrstă. *Scriitorul, vechi militant al mișcării muncitorești și revoluționare, a evocat în prozele sale momente din viața și lupta comuniștilor. El a povestit tinerilor săi cititori cum i-a cunoscut pe eroii cărților sale și cum viața acestora l-a inspirat în tot ceea ce a scris. «Personajele mele sînt oameni pe care i-am cunoscut în realitățile vieții grele din trecut și care au fost apropiați inimii mele».*

El a mai adăugat că scriind cartea Eroii nu au vîrstă *a ținut să aducă modestul său omagiu partidului, să-și exprime recunoștința față de tot ceea ce fac comuniștii pentru înaintarea necontenită a patriei socialiste spre cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației.*

În încheiere, autorul a răspuns întrebărilor puse de cititori și a dat autografe.

Purtătorii cravatelor roșii cu tricolor de la Școala 180 au dedicat această acțiune celei de-a 25-a aniversări a Republicii.

VIITORUL ÎNCEPE AZI

ORAȘUL DE MÎINE SE RIDICĂ ȘI CU BRAȚELE NOASTRE

Reportaj de
RADU F. ALEXANDRU
Fotografii de
GRIGORE PREPELIȚĂ

— Ar trebui să petrecem multe ore ca să vorbim și, mai ales, să vedem tot ce-au făcut oamenii noștri. Un lucru însă trebuie neapărat să-l rețineți: peste zece ani o să vă fie tare greu să mai recunoașteți aceste locuri. Și nimic din ceea ce se întîmplă astăzi nu poate fi înțeles fără a-l raporta la imaginea unor zile pe care noi, încă de pe acum, am început să le trăim...

Sîntem adunați în jurul unei mese, în fața noastră este desfășurată o coală mare de carton, în mijloc, cu litere groase de tipar, citim: «*Planul de sistematizare, de perspectivă, al orașului Gropeni*». Și fiecare cuvînt, fiecare nou amănunt oferit de interlocutorul nostru, tovarășul *Badiu Mocanu*, primarul comunei Gropeni, vine să întregească imaginea unui timp pe care, în pofida celor zece ani ce ne despart de el, aveam să-l descoperim invocat ca martor al atîtor și atîtor proiecte.

— Am terminat întîi de asfaltat șoseaua ce traversează comuna — peste 1000 de metri. Noul sediu al C.A.P.-ului, căminul cultural (sală de spectacole cu 400 de locuri, bibliotecă, club, micro muzeu etnografic) și sediul Consiliului popular sînt și ele construite. Numai anul acesta au fost terminate peste 150 de case noi... Aici — și acum prindem să descifrăm fiecare sector al planului pe care-l avem în față — vom începe în 1973 construcția fabricii de cărămidă; dincoace vom plasa complexul de creștere a porcilor; atelierele pentru confecționarea covoarelor și pentru împletituri, complexul comer-

(Continuare in pag. a 4-a)

«AICI VOM RIDICA LICEUL AGRICOL... »

(Urmare din pag. a 3-a)

ORAȘUL DE MÎINE

SE RIDICĂ ȘI CU BRAȚELE NOASTRE

cial; blocurile, grădinița de copii, liceul agricol. Toate le vedeți deocamdată pe desen. Dar...

Și de la acest «dar», de la acest început al unui legămînt încheiat în fața timpului, a pornit dialogul nostru cu cei care, astăzi ca participanți direcți, mîine ca beneficiari și conducători, vor trebui să împlinească eforturile și speranțele părinților lor.

Vasile Zăvoi, cl. a V-a B, *Doina Cireașă*, cl. a VII-a A, *Tudorița Dobrotă*, cl. a V-a A, *Ion Topor*, cl. a VII-a B, *Constanța Puia*, cl. a VII-a A, *Daniel Novăcescu*, cl. a VII-a C, *Lenuța Lazu*, cl. a VI-a B sînt comandanți de grupă, de detașament și de unitate la *Școala generală de 10 ani, comuna Gropeni, județul Brăila.* S-au întîlnit în vederea definitivării programului de activități al unității. Pentru experiența ei, pentru rezultatele obținute în anii trecuți au invitat-o și pe *Ștefana Belivacă*, fosta comandantă a unității, astăzi utecistă, elevă în clasa a VIII-a C. Le-am spus despre vizita în comună, despre discuția cu primarul comunei, despre ceea ce am aflat că înseamnă Gropenii de azi și de mîine.

— *Și în tot ce-ați văzut, în tot ce s-a făcut sau se va face veți întîlni și mîna noastră, a pionierilor* — ne spune Vasile Zăvoi. *Atît în cadrul C.A.P.-ului cît și la acțiunile organizate pentru înfrumusețarea comunei — la culesul porumbului, cartofilor, legumelor, la culesul viilor și la plantarea pomilor și a florilor, la construirea căminului cultural — peste tot unde a fost nevoie, bineînțeles, potrivit posibilităților noastre, am muncit cu drag.*

Stimulați parcă de prezentarea totuși cam generală făcută de colegul lor, fiecare din cei prezenți ține să relateze un aspect cît mai concludent din munca, din realizările grupei sau detașamentului pe care-l conduce.

— *N-am vrea să credeți că ne place*

▲ DIRECTORUL ȘCOLII ȘI CÎȚIVA MEMBRI AI «MARELUI STAT MAJOR» AL UNITĂȚII, ÎNTR-UN DIALOG PE STRĂZILE COMUNEI

să ne lăudăm cu ce-am făcut, — intervine în cele din urmă Ştefana. *Ştim foarte bine că toţi pionierii, din toată ţara, se pot mîndri cu rezultate la fel de frumoase ca şi cele obţinute de noi. Dar pentru că aţi adus vorba despre Gropenii de peste zece ani, am vrut să vă explicăm de ce noi vom putea spune atunci că trăim într-un oraş ridicat şi cu mîinile noastre. Şi mai este ceva...*

Mi-au întins un album, o culegere de jocuri şi cîntece populare din Gropeni, editată de Casa de creaţie populară Brăila. Mi-au deschis-o la prima pagină şi mi-au arătat un rînd subliniat: «*comuna Gropeni, vatră a obiceiurilor şi a tradiţiilor populare din judeţul nostru*». Şi acum aveam să aflu de o altă pasiune, de un alt mod prin care se poate dovedi şi exprima ataşamentul, dragostea faţă de locurile şi oamenii în mijlocul cărora ai crescut:

- **formaţia de dansuri populare a căminului cultural este laureată pe ţară; alături de perechile de oameni mari dansează şi cinci perechi de copii de la noi din şcoală —** *Daniela.*
- **grupa noastră a organizat un concurs:«Cel mai bun povestitor»— şi fiecare a spus un basm aflat de la bătrîni —** *Vasile.*
- **fiecare clasă ne-am cumpărat o păpuşă, am îmbrăcat-o în costum naţional dintr-o regiune a ţării şi am organizat o expoziţie —** *Doina.*

GROPENI—VATRĂ A CÎNTECULUI ŞI DANSULUI POPULAR.

- **detaşamentul nostru a organizat la biblioteca căminului cultural o şezătoare de proverbe, ghicitori şi cîntece —** *Tudoriţa.*
- **...grupa noastră a organizat un concurs: «Îţi cunoşti comuna?» cu ocazia căruia am aflat o mulţime de lucruri foarte interesante despre trecutul acestor locuri —** *Ion.*

LA O ASEMENEA RECOLTĂ APROAPE CĂ NU MAI AU ROST EXPLICAŢIILE.

ASTĂZI LENUŢA LAZU NOTEAZĂ BASMELE ŞTIUTE NUMAI DE RADA ŞI ION MALINCHI, MÎINE, LA ŞEZĂTOAREA ORGANIZATĂ DE PIONIERII DIN GRUPA EI...

NICOLAE POPOACĂ A MAI GĂSIT UN ULTIM DETALIU DE RETUŞAT LA MACHETA CASEI ŢĂRĂNEŞTI PE CARE A LUCRAT-O PENTRU MUZEUL CĂMINULUI CULTURAL.

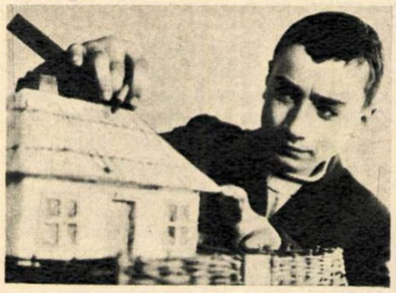

- **...în grupa noastră s-a desfăşurat un concurs de desen: «Cele mai frumoase culori», şi fiecare a pictat ce a crezut el că-i mai frumos la noi în comună —** *Lenuţa.*

Timpul a trecut repede.

Cînd, la invitaţia gazdelor noastre, am ieşit să ne plimbăm prin comună, se înserase. Aveam încă în minte mulţimea, variaţia comentariilor ce-au însoţit fiecare acţiune amintită (şi au mai fost concursurile de pescuit la Dunăre, şi cele de orientare turistică, şi cele de biciclete, şi patinajul, şi excursiile prin toată ţara, serbările date pe scena căminului cultural şi carnavalul...) şi încercam un sentiment de respect pentru entuziasmul, pentru firescul cu care aceşti copii vorbeau despre acele lucruri ce înseamnă viaţa lor de zi cu zi.

Mi-am amintit de fraza întreruptă a fostei comandante de unitate.

— «Şi mai este ceva...», mi-ai spus, Ştefana, apoi te-ai oprit. La ce te gîndeai?

— M-am oprit pentru că nu ştiam şi nici acum nu ştiu exact cum să vă spun... Dar mă gîndeam că peste cîţiva ani de zile noi vom fi cei care ne vom bucura de tot ceea ce s-a început azi. Şi asta, pe lîngă bucurie, înseamnă responsabilitate. Eu vreau să urmez şcoala pedagogică şi să fiu învăţătoare la şcoala unde am învăţat (şi sora mea, care este acum la facultate, va cere să fie trimisă tot în comună). Vasile Zăvoi va învăţa sudura şi va lucra la I.M.A.; Ion Topor o să facă liceul agricol şi tot la C.A.P. vrea să muncească; am vorbit cu mulţi dintre colegii mei şi nici unul nu se gîndeşte să trăiască şi să muncească departe de comună. Nu ştiu exact cum să vă spun, dar sînt sigură că, în 1982, Gropenii va fi oraşul pe care astăzi îl visăm...»

După atîtea ore petrecute în mijlocul «acestor meşteri mari», era un adevăr asupra căruia nu mai aveam nici cea din urmă îndoială.

Inocenţiu cel mic şi Inocenţiu cel mare

— foileton —

de **OVIDIU ZOTTA**

Acum cîteva zile, pe masa rubricii noastre de curiozităţi am găsit un plic conţinînd o ştire senzaţională. Trebuie să ştiţi că pe redactorii unei astfel de rubrici e greu să-i uimeşti. Ei cunosc mult mai multe lucruri despre iguani, să spunem, decît despre autobuzul cu care venim dimineaţa la redacţie. Ştirea cu pricina i-a derutat însă şi pe ei. Informaţia suna astfel, în stilul concis al anunţurilor de ultimă oră: «Omul cu două vîrste! Cetăţeanul Stănilă Inocenţiu are, în acelaşi timp, şi patru, şi 40 de ani! O nouă enigmă pe agenda oamenilor de ştiinţă, şi aşa destul de încărcată?»

Într-adevăr, agendele oamenilor de ştiinţă sînt foarte încărcate. În dorinţa de a le oferi un modest ajutor, ne-am gîndit să-l vizităm noi pe Inocenţiu, încercînd să facem primul — şi desigur, cel mai anevoios — pas în dezlegarea enigmei.

Stabilirea contactului a fost destul de dificilă întrucît, ca orice om excepţional, acest Inocenţiu fenomenal este foarte ocupat, iar membrii familiei fac totul pentru a nu fi deranjat. Dar avem şi noi micile noastre şiretenii... Cînd a auzit că printre cei care solicită întrevederea se află şi celebrul profesor Parbriz, şi marele Minitehnicus, şi Olguţa de la «Pagina fetelor», n-a mai rezistat. Le-a poruncit părinţilor «Lăsaţi-i să intre!» şi iată-ne faţă în faţă cu această minune.

Am stat de vorbă, i-am pus fel de fel de întrebări. Stănilă Inocenţiu ăsta nu e chiar atît de enigmatic cum ne închipuiserăm noi. «Omul care are în acelaşi timp şi patru, şi 40 de ani» pare numai de 14, fiind elev în clasa a şaptea. E şaten, cu ochi căprui, zvelt. Uneori are un aer distrat, chiar absent, am putea zice. Alteori izbucneşte plin de energie şi veselie. Pasiunile sale: fotbalul, maşinile de formula unu, filmele de aventuri, cuvintele încrucişate.

— Cam puţin pentru un om de 40 de ani. Cam mult pentru unul de patru...

— Păi staţi niţel, ne-a precizat cu amabilitate Inocenţiu. Eu nu sînt fenomenal în permanenţă, ci periodic!

În urma explicaţiilor sale amănunţite, am rezumat astfel situaţia. Inocenţiu se simte proiectat înapoi, în duioasa şi nevinovata vîrstă de patru ani, atunci cînd: părinţii îl trimit după cumpărături; trebuie să-şi deretice prin cameră; să-şi îngrijească îmbrăcămintea; să suporte o observaţie aspră; să-şi caute un caiet, un creion sau ciorapii rătăciţi prin cine ştie ce ungher. În aceste împrejurări, şi în altele din categoria respectivă, Inocenţiu redevine un neajutorat băieţel de numai patru ani sau, cum exclamă emoţionată mama, «se miceşte» (am notat acest verb pentru a-l aduce la cunoştinţa filologilor). Timp de un minut sau de o oră, Inocenţiu-cel-mic vorbeşte peltic, nu înţelege nimic, se răsfaţă, spune «vleau» în loc de vreau, te înduioşează şi de dragul acestui mititel faci tot ce vrea el. Cum să-l trimiţi pe mititel să tîrguie la Alimentara, cum să-l pui să-şi strîngă singur aşternutul? Dacă îi cade pe picioare o pernă?! Toată înfăţişarea lui solicită protecţia, indulgenţa.

Brusc, prin cel mai rapid proces de evoluţie cunoscută pînă acum, micuţul capătă proporţii, chipul lui se aspreşte, vocea i se îngroaşă... şi în cîteva clipe devine bărbat în toată firea, chiar niţeluş trecut. Are ceva de flăcău tomnatic. Acest fenomen se petrece atunci cînd Inocenţiu-cel-mare vede un nou model de costum şi-şi pune în gînd să aibă şi el unul la fel; cînd are nevoie de bani, să se ducă la cinema sau pe stadion; cînd se aşază la masă şi mănîncă supa cu polonicul (consumă zdravăn, voinicul!); cînd trebuie să-şi facă lecţiile (e mare de pe acum, ce să mai înveţe?); cînd e vorba să-i arate lui taică-său că el, Inocenţiu-cel-mare, înţelege «muuult» mai bine anumite lucruri din viaţă decît acesta. În astfel de împrejurări, şi în altele, din aceeaşi categorie, Inocenţiu, cu un glas aspru, răguşit, pretinde — şi obţine — ascultare, bani şi tot felul de lucruri. Cum să-l lipseşti de ele? E mare, are nevoile lui.

— O să-mi publicaţi fotografia pe copertă, nu-i aşa? ne-a întrebat emoţionat Inocenţiu. Sînt un fenomen unic, o adevărată enigmă: omul cu două vîrste!

I-am cerut lui Minitehnicus să-şi pună calculatorul în funcţiune, spre a găsi soluţia optimă pentru dezlegarea enigmei. Iată răspunsul calculatorului: «Enunţul problemei este greşit. Inocenţiu nu este nici mare, nici mic şi nici un fenomen unic. Inocenţiu nu este o enigmă. Inocenţiu este un... un...»

Aici, calculatorul emise nişte sunete dezarticulate şi se opri pe neaşteptate. Minitehnicus ridică stînjenit din umeri:

— E un calculator foarte perfecţionat, are anumite sensibilităţi, uneori se înfurie! În astfel de cazuri, îşi întrerupe singur circuitul de alimentare, ca să nu fie nepoliticos...

RADĂCINILE PIONIERIEI

ECATERINA TEODOROIU ȘI GRUPUL DE CERCETAȘI DE LA VADUL JIULUI

Primul război mondial arunca un val de sînge asupra lumii. Cotropitorii germani coborau de-a lungul Jiului cu trupe numeroase și bine înarmate. În octombrie 1916 ajunseseră în apropierea orașului Tîrgu-Jiu. Podul de pe Jiu era ultimul obstacol în calea lor spre oraș. Ostașii români rămași în apărarea podului erau puțini și lipsiți de armamentul necesar. Nu mai sperau în nici un ajutor, dar hotărîseră să lupte pînă la ultima lor suflare.

Cînd primele obuze anunță începutul bătăliei, dinspre oraș se văzu o mică subunitate înaintînd în pas alergător. În cîteva minute, zeci de băiețandri, elevi ai școlilor din Tîrgu-Jiu și din împrejurimi, precum și ucenici din întreprinderi intrau în focul luptei. În fruntea lor se afla o fată firavă, cu priviri arzătoare, pe care ostașii o cunoșteau. Era cercetașa Ecaterina Teodoroiu, care însoțise trupele române în defileul Jiului, îngrijind răniții. Ea venea acum cu întreaga ei cohortă de cercetasi olteni, cohortă ce purta numele «Domnul Tudor».

Încleștarea a fost cruntă, dar nici unul dintre cercetași nu au dat înapoi. Cei mai mici, în vîrstă de 11 ani, au primit sarcina de curieri-bicicliști, și au ținut permanent legătura cu comandamentul din oraș. Sub ploaia de gloanțe și șrapnele ei zburau pe drumul desfundat, ducînd importante mesaje. Alții, cam de aceeași vîrstă, se urcaseră în copaci, de unde semnalizau trăgătorilor noștri fiecare mișcare a dușmanului. Un alt grup de cercetași avea misiunea de a transporta munițiile; curajoșii copii înaintau tîrîș cu încărcătura periculoasă, în timp ce grenadele explodau în jurul lor. Cei mai mulți se aflau la brancarde; ei înaintau sub răpăitul puștilor pentru a-i ridica și a-i transporta la ambulanțe pe răniți. Cercetașii cu cunoștințe sanitare dădeau primele îngrijiri celor loviți de gloanțe sau de schije. Armele răniților erau luate de cercetașii mai mari, care se aliniau în șanțuri alături de ostași. Pretutindeni se afla, însuflețindu-i pe toți, comandanta cercetașilor, Ecaterina Teodoroiu.

Uimiți și speriați de neașteptata rezistență, loviți greu, dușmanii au fost nevoiți să se retragă. Cînd s-au întors în oraș, cercetașii purtau pe brațe pe trei dintre tovarășii lor, răniți în luptă.

Asociația «Cercetașii României», în care Ecaterina Teodoroiu intrase de pe vremea cînd era elevă, fusese înființată în ajunul izbucnirii primului război mondial. Cercetașii făceau excursii grele, menite să-i călească; le plăceau mult jocurile de orientare și viața de tabără, în care-și pregăteau singuri adăposturile și hrana. Ei învățau să semnalizeze cu fluierul, cu lanterna, cu fanioanele și cu brațele. Îndrumătorii lor erau învățători și profesori, militari, medici, ingineri.

Marele cărturar democrat Constantin Costa-Foru era cel mai apropiat prieten al lor. El a publicat în revista pentru copii pe care o conducea numeroase «Scrisori către cercetași» cu îndemnuri la hărnicie și curaj, la luptă împotriva privilegiaților. Savantul Nicolae Iorga a scris pentru ei cartea «Cercetașii și monumentele noastre de istorie și artă», îndemnîndu-i ca în excursiile lor să caute «fărîmi din trecut, fărîmi de artă», adică povești și cîntece populare, urmele vremurilor dacice și romane, sfărîmăturile de ziduri ale vechilor cetăți, manuscrise din alte timpuri. De îndrumarea cercetașilor se îngrijea și generalul Ion Dragalina, care curînd avea să cadă ca un erou.

Cînd a izbucnit războiul, mii de cercetasi au venit de pretutindeni în ajutorul trupelor noastre ca semaforiști, curieri, telefoniști, călăuze prin munți. Au stat de pază în gări, la depozite militare, la poduri. Au fost sanitari

---

ALERGAM cu PĂRUL în VÎNT

POVESTIRE
DE
COSTACHE
ANTON

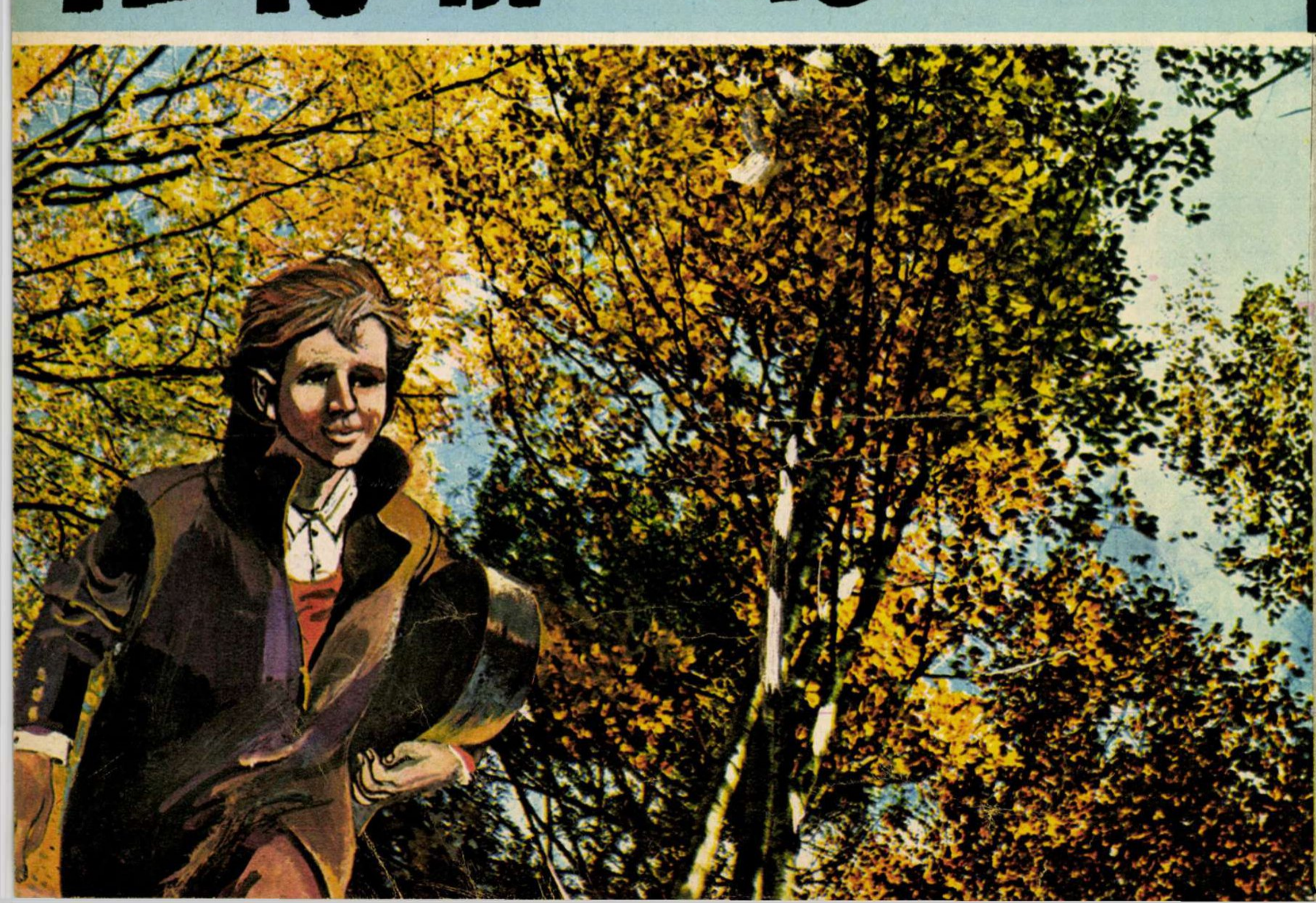

Închid ochii și încerc să-mi amintesc tot ce s-a întîmplat în acele după-amiezi de muzică, în toate acele zile fantastice care au urmat, încerc să-mi explic nerăbdarea cu care așteptam sfîrșitul lecțiilor de vioară. Pentru că ori de cîte ori profesoara se ridica de la pian, eu nu mai așteptam să spună că lecția s-a terminat. Îmi strîngeam calabalîcul, îi ascultam docil ultimele sfaturi, apoi mă îndreptam spre ușă. Mă îndreptam fără grabă. Însă cum scăpam, cum mă vedeam în stradă, o porneam spre stația troleibuzului; alergam cu părul în vînt, aproape că nu mai știam ce se întîmplă în jur. Singurul meu țel era să ajung mai repede acasă, să mă schimb, să cobor în salon sau s-o caut pe Maie, care deținea buletinul de stare a vremii în casa unchiului Alexandru și pe ocolite, cu întrebări care n-aveau nici o legătură cu ceea ce urmăream eu, să aflu dacă Uca era în camera ei, dacă nu întrebase de mine, dacă nu dăduse telefon Ana, dacă, dacă, dacă, un catralion de dacă la

Ilustrație de
POMPILIU DUMITRESCU

și brancardieri, au îngrijit răniți în spitale. Chiar de la primele bombe aruncate de dușmani asupra Capitalei, cițiva cercetași veniți în ajutorul răniților și-au pierdut viața. Mai tîrziu, cînd o parte a țării a fost vremelnic ocupată, cercetașii au fost nevoiți să se refugieze în Moldova, căci cotropitorii îi căutau, considerîndu-i «franctirori», adică partizani.

În refugiu ei au trăit în tabere, la Iași, Huși, Vaslui, Mîrzești, Solești, Sculeni, Holboca, Lipovăț etc., unde se întrețineau prin munca lor și continuau să învețe. Veneau să le țină lecții oameni de știință ca Ioan Simionescu, Dumitru Cădere, I. Popovici-Bâznoșeanu sau scriitorul Barbu Ștefănescu-Delavrancea.

Nici cei rămași sub ocupație nu și-au încetat activitatea. Cercetașul Marin Rădulescu, elev la liceul din Slatina, a ajutat un grup de ostași români evadați din prizonieratul german, ducîndu-le hrană în pădurea în care erau ascunși, călăuzindu-i apoi pentru a-i scoate din zona în care erau urmăriți.

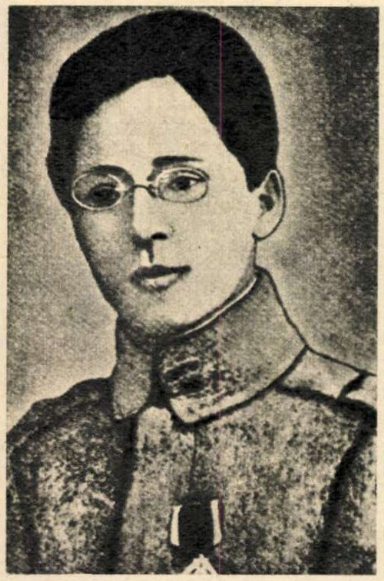

SUBLOCOTENENTUL ECATERINA TEODOROIU

MAMA EROINEI.

La sfîrșitul războiului, cercetașilor li s-a conferit «Medalia Victoriei». La intrarea în Bucureștiul eliberat, în fruntea cortegiului triumfal se aflau cercetașii. La Tecuci s-a ridicat un monument al cercetașilor căzuți ca eroi. La intrarea în Slatina, inscripția monumentului prin care este cinstită amintirea Ecaterinei Teodoroiu arată că ea «a luptat la Vadul Jiului ca cercetașă». Savantul Dimitrie Gusti își nota: «Copiii cercetași și-au făcut datoria cu devotament împins pînă la sacrificiu».

După război, cînd masele populare s-au ridicat, în frunte cu Partidul Comunist Român, la luptă dîrză împotriva capitaliștilor și moșierilor, cei mai buni și mai luminați dintre cercetași și îndrumătorii lor au părăsit organizația care nu mai corespundea vremurilor noi. Casa lui Constantin Costa-Foru a devenit sediul unor organizații de masă conduse de partid. Depășită de istorie, asociația cercetașilor a dus o viață lipsită de glorie pînă în anul 1937, fiind desființată apoi sub regimul dictaturii regale. Alte organizații de copii, potrivite condițiilor grele ale ilegalității, porneau lupta pentru progresul țării, împotriva claselor exploatatoare: grupurile de pionieri, închegate în jurul partidului comunist.

MIRCEA STEFAN

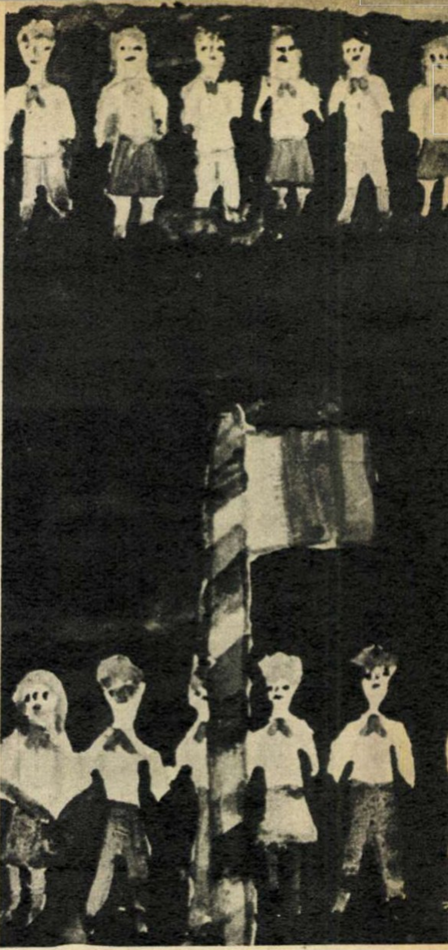

«AMINTIRI DIN VACANȚĂ» DESEN DE ADRIANA POP, CL. A VII-A, ȘC. GENERALĂ DRAGU, JUD. SĂLAJ.

---

care Maie, ghicindu-mi intențiile, răspundea scurt, cu o precizie care mă făcea să roșesc. «Uca e în camera ei; n-a întrebat, știa probabil că ești la lecția de vioară; Ana a venit fără să telefoneze, e sus la Uca».

Îmi simțeam obrajii fierbinți, cred că dogoreau, însă nu cedam. Dacă Maie spunea că Ana e sus, întrebam mirat:

— Și n-a lăsat nimic pentru mine?

— Ce să lase?

— A promis că-mi aduce un disc... Un Vivaldi interpretat de Enescu.

Mă năpusteam pe scara de stejar, dar cînd ajungeam sus, exuberanța care-mi punea aripi, mă părăsea. În fața ușii de la camera Ucăi ezitam, n-aveam curaj să intru. Ioniță intra aproape fără să bată. Uneori, vărul meu se oprea în prag cu picioarele desfăcute ca un cavalerist (îi mai lipsea doar cravașa) și aștepta. Nu spunea nimic. Uca trebuia să înțeleagă de ce a deschis el ușa. Și cred că înțelegea, pentru că îi auzeam imediat glasul. «Gata, venim. În cinci minute sîntem jos». «În două!» spunea ultimativ Ioniță. Sau nu spunea nimic. Se întorcea victorios și mîndru ca un împărat roman, iar Uca și Ana îl urmau vesele și gălăgioase.

Eu n-aveam curaj nici să bat în ușă. De obicei, mă piteam în colțul cel mai îndepărtat, lîngă pian sau lîngă sobă și așteptam. Totdeauna, la plecare, Ana mă căuta cu privirile sau venea spre mine cu mîna întinsă:

— Vai, Tin! Sînt o zăpăcită. Am uitat să-ți aduc discul.

Se întorcea apoi spre Uca și-i

— Am promis verișorului tău un Brahms și am uitat să i-l aduc.

— Un Vivaldi, mormăiam eu.

— A! da, un Vivaldi în interpretarea... Dar stai puțin că mă reabilitez. Știu că sînt o uitucă, însă de data aceasta te asigur că n-o să se mai repete. Am dat în discotecă peste cîteva din interpretările profesoarei tale. Ți le aduc mîine.

A doua zi povestea se repeta aproape identic, așa că nu-mi făceam nici o iluzie. Și nici nu mă supăram. Aș putea spune chiar că aceste amnezii, aceste amînări repetate, îmi conveneau. Fiecare amînare era ca un pașaport care îmi dădea dreptul să urc în goană scara de stejar, să aștept în ungherul cel mai întunecos, iar cînd apăreau cele două fete, să cobor cu ele, adică să le însoțesc pînă în curte sau pînă în stradă. Uneori, Uca mă prindea de braț. Cînd ajungeam în capul scării se oprea, se uita în jos și spunea:

— Scara asta nu prea îmi place. Mi-e frică să nu cad.

— Cum să cazi?! se mira Ana. Și ca să-i demonstreze că n-avea cum să cadă, făcea o piruietă, apoi o pornea ca un vîrtej sărind cîte două trepte, așa cum sărea și Ioniță. Uca zîmbea, mă prindea de braț și coboram împreună. Însă eu nu coboram, eu parcă nici nu atingeam treptele, parcă pluteam. Și treceam așa prin salon și prin toată curtea, pînă în stradă. Acolo, Ana mai făcea o piruietă:

— Gata, am plecat? An vă sărută!

Cînd spunea «An vă sărută», se uita la mine, zîmbind. Nu se uita la Uca, nici la Ioniță, (cîteodată era și fratele Ucăi cu noi) ochii ei mari îi căutau pe ai mei. Însă pe mine mă irita toată povestea. Nu-mi plăcea zîmbetul Anei, avea ceva insinuant, ceva frivol. De fapt, nu zîmbetul era frivol, ci limbajul. Ana folosea totdeauna cuvinte tari. De multe ori în loc de «gata, am plecat», spunea «gata, m-am cărat». Nu zicea «bine», ci «mișto», iar cînd nu credea ceva, cînd era sceptică, zicea «sanchi».

După ce mă întorceam de la lecția de vioară, cea mai mare suferință pe care putea Maie să mi-o rezerve, ținea de un gest. Dacă îndrepta spre ușa de la intrare vîrful bastonului și împungea aerul de două ori, nici nu mai era nevoie de cuvinte. Știam că Uca era plecată, iar explicația care urma gestului mi se părea de prisos. Dar aproape același gest putea să mă facă fericit. Cînd vîrful bastonului se îndrepta spre scara de stejar, inima își rărea bătăile, obrajii mi se răceau, înghețau parcă și numai o mare voință mă ținea drept. Maie spunea ceva, îi vedeam buzele mișcîndu-se, însă n-o auzeam. Emoția ce mă cuprindea era atît de mare că nu mai auzeam nimic. Dar știam după direcția pe care o indica vîrful bastonului că Uca era sus, în camera ei. Apoi, ca și cînd aș fi ieșit de sub un tunel, urechile mi se desfundau brusc și-n locul emoției se strecura o bucurie, o frenezie chiar, pe care numai prudența le mai putea stăpîni. Și eu eram destul de prudent. Ca să risipesc orice bănuială, întrebam:

— Cum, Uca n-a plecat?

— Unde să plece?

— La o expoziție, improvizam eu cu îndrăzneala cu care uneori improvizam la vioară. Zicea Horațiu că trece să ne ia la vernisajul unei expoziții de măști. Mă duc să-l aștept în curte.

Ieșeam, dar nu să-l aștept pe Horațiu. Mă îndreptam spre acel colț care era în raza ferestrei de la camera Ucăi (fereastra dinspre curte) și începeam să mă plimb. În apropiere era o bancă dintr-un trunchi de ulm lăsat în coaja lui groasă ca o piele de crocodil, însă nu mă așezam niciodată. Știam că Uca o să apară, o să-și lase cartea pe pervazul ferestrei, o să-și schimbe ochelarii și aplecată ușor în afară, o să întrebe cu mirare și bucurie:

— Ce faci, Tin? Te-ai întors de la lecția de vioară? Cum a fost azi?

Oricît de mult aș fi așteptat această întrebare, oricîte răspunsuri aș fi pregătit, alegînd cuvintele sau ascultîndu-mi glasul care nu trebuia să fie reținut, dar nici înecat de bucurie, ci detașat, ba chiar puțin ironic, atunci cînd, apărea Uca la geam uitam totul. Mă opream, priveam în sus și murmuram cu un glas răgușit, în care nu mă recunoșteam:

— Bine!

Și nu mai găseam alte cuvinte. Uca trecea cu privirea peste mine, peste grilajul gardului, peste acoperișurile din vecini, urmărea cu o concentrare gravă zborul porumbeilor ce se zbenguiau deasupra cartierului și abia tîrziu întreba:

— Mîine te duci iar?

— Mă duc, spuneam eu repede și așteptam să mă întrebe și altceva sau să-și coboare privirea. Dar ea nu mă mai întreba nimic. Privea mai departe cerul înalt și diafan și zbenguiala stolurilor de porumbei, apoi, aproape uitînd că sînt acolo, în curte, își schimba ochelarii, (și-i punea din nou pe cei de citit) își lua cartea și pleca de la geam.

Eu însă nu mă mișcam, rămîneam pe loc, mă simțeam ca după un exercițiu dificil de vioară. La școală, totdeauna după concertele cu public, degetele mi se răceau, deveneau grele și mari, mai mari decît mine. Acum mi se răceau obrajii. Se răceau și deveneau grei, mă țineau ancorat parcă în acel loc, dar nu-mi păsa. Eram fericit. De cînd mă duceam la lecția de vioară, Uca începuse să mă vadă. Adică nu. În restul zilei, în tot restul zilei continua să treacă pe lîngă mine așa cum ar fi trecut pe lîngă căminul din salon, căminul acela frumos din ceramică albă, învrîstată cu albastru, dar pe care acum, cînd era încă vară, nu-l observa nimeni.

După ce mă întorceam de la lecția de vioară se producea însă o metamorfoză. Uca mă vedea! Pentru o clipă, pentru zece, pentru douăzeci îi părăsea pe bătrînii înțelepți din tagma ilustră a lui Pitagora sau a lui Kant și lentilele groase ale ochelarilor ei se îndreptau spre mine.

Era cel mai plăcut moment al zilei spre care mă îndreptam cu toată ființa.

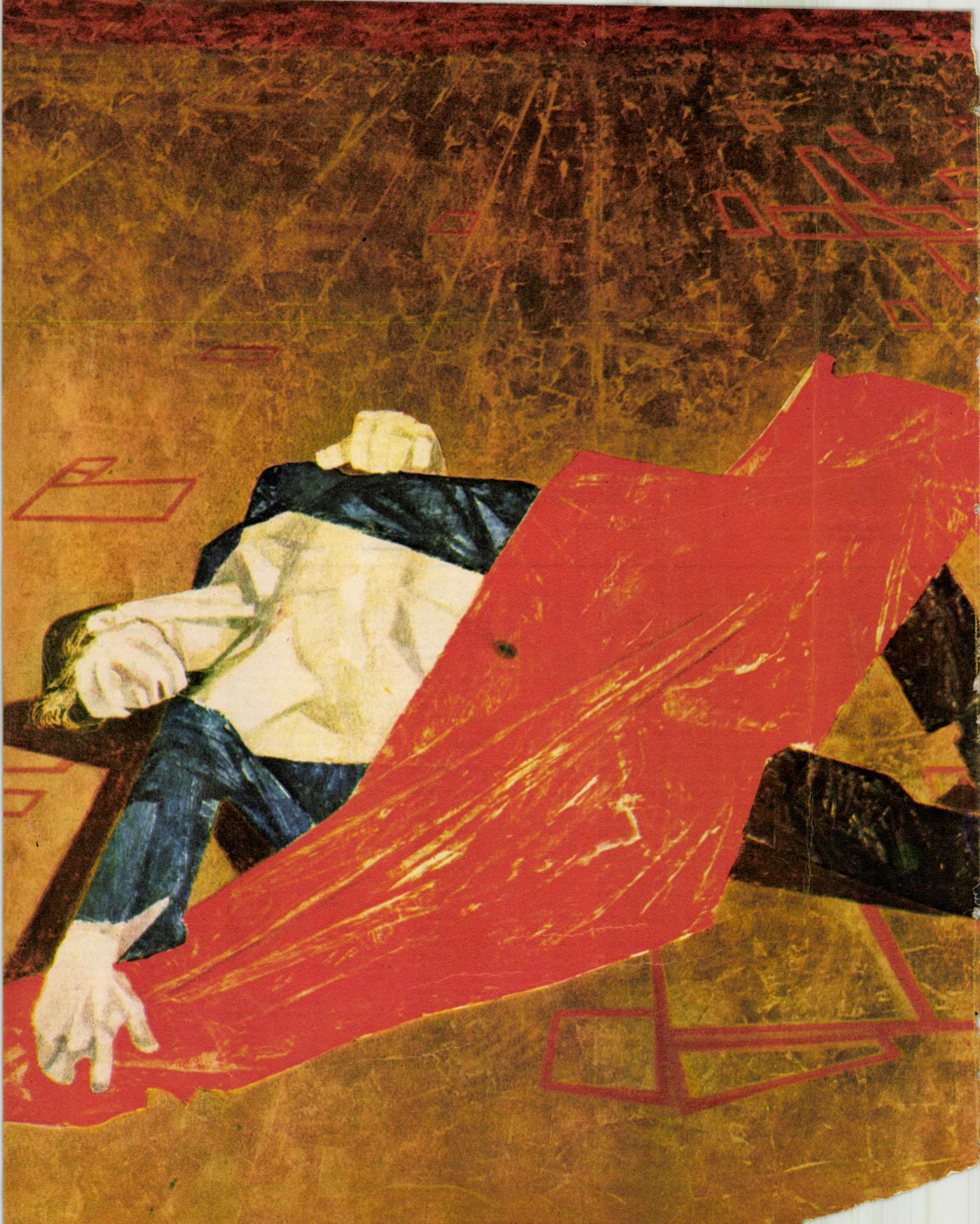

REPUBLICĂ, VATRĂ STRĂMOȘEASCĂ *

(URMARE DIN NR. TRECUT)

Incompatibilitatea dintre monarhie și libertatea reală a poporului a generat la noi în țară o puternică luptă antiregalistă, care a început o dată cu venirea primului Hohenzollern și s-a încheiat cu alungarea ultimului.

Domnia lui Ferdinand («Urechilă» cum i se mai spunea în pamfletele vremii), a adus la rîndul ei multe nenorociri țării.

Dar vremurile nu erau de loc liniștite și dinastia nu-și putea vedea fără grijă de traiul ei de huzur.

Muncitorii cereau pîine, pace și libertate, strigînd cu hotărîre «jos războiul!», țăranii își continuau lupta seculară pentru pămînt. În acest timp, războiul se întindea, amenințînd să cuprindă întreaga Europă. În România se auzeau tot mai puternic glasurile celor care cereau făurirea unității statului național, deziderатul de veacuri al poporului. Regele și politicienii încheiau tot felul de tîrguri, prin care scoteau la mezat bogățiile țării.

După intrarea României în război și după vremelnicele victorii ale dușmanului, în 1918, regele și guvernul său încheie un tratat prin care petrolul românesc urma să fie exploatat de industriașii germani pînă în anul 2018. Porturile, șantierele navale, depozitele, instalațiile de reparații din porturi, ca și liniile ferate care le deserveau, erau arendate pe 30 și pe 40 de ani unor societăți de navigație germano-austro-ungare.

Ostașii noștri însă au șters această rușine, înscriind în istorie pagini glorioase, lovind în dușman ca odinioară la Plevna. Ei au pecetluit cu sînge făurirea unității statului național.

Ideile proclamate de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie începuseră să exercite o puternică influență în întreaga lume. Manifeste ale grupurilor revoluționare ilegale din România cereau pace, pîine, pămînt și puterea pentru popor, își arătau simpatia pentru revoluția din Rusia. Poporul simțea că acolo, în Rusia, omenirea își deschidea un nou drum spre viitor, punînd capăt exploatării și silniciilor de orice fel.

Furtuna se stîrnea din toate părțile. În 1918, manifeste ale grupurilor comuniste ilegale de la noi chemau muncitorii la luptă: **«Republica, adică domnia poporului adevărat, fără rege, republica trebuie să înlocuiască stăpînirea putredă de pînă ieri... Pentru dezrobirea noastră, numai un singur lucru ne poate ajuta, și acesta este REVOLUȚIA. Căci numai cu arma în mînă, ca muncitorii și țăranii ruși, vom putea ajunge stăpînitorii soartei noastre».**

În martie 1918 încep grevele: la C.F.R. Nicolina-Iași, în București, la Pirotehnie, la Uzinele Wolff.

Cîteva luni mai tîrziu, la 13 decembrie armata regelui a tras în muncitorii care veniseră să demonstreze pașnic pentru drepturile lor, în piața Teatrului Național. 13 decembrie 1918 a fost însă un avertisment. Pe străzile Capitalei se cîntase: **«Sculați, voi oropsiți ai vieții/ voi, osîndiți la foame, sus!...»**

În 1918 avuseseră loc 50 de greve, la care participaseră 52 000 de greviști, în 1920 s-a ajuns la 350 de greve cu 351 000 de greviști! Lucrătorii cereau pîine și reglementarea orelor de muncă.

Salariul muncitorului român era mic și grevat de impozite. 58,6% din bugetul statului se baza pe impozite. Liberalii, conservatorii, naționalii își spuneau cu toții «democrați», dar cum ajungeau să guverneze se dedau la cele mai murdare afaceri pentru a-și spori averile. Celebrul pamfletar care a fost N.D. Cocea n-a obosit să lovească prin scris nedreptățile și abuzurile dinastice. De-a lungul a trei generații Hohenzollern, lupta lui împotriva regalității n-a cunoscut odihnă.

«În umbra purpurie a tronului, oamenii noștri politici, întinși pe brînci, lustruind cu sudoarea frunții lor cizmele regale, așteaptă ca Vodă să binevoiască a-i izbi în scăfîrlie cu sceptrul său, care ridică și prăbușește, după bunul plac... Ca să fii om politic — să fii un strașnic om politic — ți se cere în primul rînd să fii actor, actor supus și umilit, în teatrul de păpuși al Maiestății Sale» — sînt cuvintele cu care N.D. Cocea îi stigmatiza pe rege și pe slujbașii săi.

La fel de strălucitor ca pamfletar, marele poet Tudor Arghezi își îndreaptă și el adeseori ascuțișul satirei împotriva monarhiei. Reliefînd caracterul hrăpăreț al dinastiei, în **«Povestirea prinților Sasii»**, face un portret moral și fizic al familiei regale, întrevăzînd dispariția prinților care **«au pierit în văzduhurile care se îngroașă la marginea pămîntului».**

Inspirate pagini antimonarhice ale acelor vremuri și-au găsit o ilustrare grafică strălucită prin desenele și caricaturile lui Iosif Iser, A. Murnu, Fr. Șirato, C. Ressu ș.a.

Ziua de 8 mai 1921 rămîne în istoria țării ca o dată de hotar: este data cînd se constituie Partidul Comunist din România.

Lupta maselor muncitoare împotriva burghezo-moșierimii se ridică pe o treaptă superioară. În ciuda condițiilor de grea teroare în care a fost silit să-și desfășoare activitatea, P.C.R. a împletit continuu lupta generală a proletariatului cu cea pentru doborîrea monarhiei.

În anul 1927, în «Lupta de clasă», publicație ilegală a partidului, se spunea: **«Contra monarhiei brătieniste, contra monarhiei carliste! Republică populară! O republică a țăranilor și muncitorilor care să apere interesele tuturor celor ce muncesc și care să garanteze înăuntru puterea în mîinile poporului, prin măsuri economice, politice și militare...»**

În ianuarie 1929, Valea Jiului este răscolită de greva minerilor. La începutul acelui an, numărul șomerilor din România era de 200 000, ca puțin mai tîrziu să atingă cifra de 500 000. Salariile muncitorilor erau de mizerie, mereu reduse, împovărate de greutatea impozitelor. În anul 1933, un mare acționar încasa anual un venit de 1 200 000 lei, adică salariul unui muncitor pe 50 de ani! Peste două treimi din populația satelor trăia în bordeie.

În timp ce Ministerul Instrucțiunii Publice n-avea cu ce-și plăti învățătorii și profesorii, iar Ministerului Sănătății i se alocau cele mai mici fonduri din buget, statul cheltuia pentru întreținerea jandarmilor și a poliției uriașa sumă de 1,7 miliarde.

Pe timpul lui Carol al II-lea bugetul familiei regale echivala — așa cum se arată în nr. 11 din 1972 al revistei «Magazin istoric» — cu salariile lunare a peste 20 000 de muncitori! Carol I începuse domnia cu un buget anual de 2 milioane lei aur. În 1923 s-au prevăzut pentru rege 10 milioane lei aur, iar în 1926, 40 milioane lei aur! Toți acești saci de aur se obțineau pe spinarea poporului. Exploatarea, șomajul nu mai cunoșteau margini.

În asemenea condiții, luptele din 1933 ale ceferiștilor și petroliștilor aveau să înscrie pagini de glorie nemuritoare în istoria mișcării muncitorești din țara noastră. Unită sub steagul partidului comunist, muncitorimea și-a demonstrat forța în marile bătălii de clasă ale anului 1933, demascînd în același timp, cu o vigoare fără precedent racilele monarhiei. Într-un manifest al P.C.R. apărut în 1933 se spunea: **«nu există regi ai poporului! Regele e al burgheziei și moșierimii ale căror interese le reprezintă și la servește, interese care sînt una cu ale lui».**

Deși în adîncă ilegalitate, partidul comunist n-a încetat nici o clipă lupta, înflăcărînd masele cu lozinci mobilizatoare: **«Jos politica de înfometare și de pregătire a războiului»!. «Pentru pîine, pace, libertate și pămînt!»** Condițiile de luptă erau grele, dar comuniștii se aflau cutezători în primele rînduri, plătind nu o dată cu viața curajul de a înfrunta orînduirea burgheză care îl avea în frunte pe cel mai mare capitalist și moșier, regele.

RODICA IOVAN
cercetător științific

(va urma)

◀ **«NU-I VOM UITA!» pictură de ȘTEFAN SZÖNYI**

„OSTROVUL LUPILOR”

«COPRODUCȚIE» STUDIOUL BUCUREȘTI — REVISTA «CUTEZĂTORII»

Acum cinci ani, în primele numere ale revistei **«Cutezătorii»**, a apărut romanul foileton **«Ostrovul lupilor»** de Petre Luscalov. Săptămînă de săptămînă așteptam o nouă întîlnire cu Scatiul și Babuscă, eroii principali ai povestirii. Și ne bucuram deopotrivă cu ei cînd scăpau de vreo urmărire primejdioasă, și eram foarte îngrijorați cînd cădeau în vreo nouă capcană a banditilor. Dar iată că Scatiul și Babușcă sînt acum personaje într-un film realizat după romanul lui Petre Luscalov, ecranizare despre care se poate spune, pe drept, că este o **coproducție a Studioului București și a revistei «Cutezătorii»**.

Pătrunzînd pe platoul de filmare, unde se trăgeau ultimele secvențe ale Ostrovului lupilor, mi-au ieșit în întîmpinare Scatiul și Babușcă. Am tresărit. Aveam în fața mea pe cei doi băieți inteligenți și plini de fantezie, din povestire, doi prieteni legați ca frații. Erau chiar ei: Scatiul și Babușcă, cei care, cu o extraordinară capacitate, știau să găsească soluții în situațiile cele mai dificile. Erau băieții care nu plecaseră de-acasă într-o simplă aventură, ci porniseră prin drumurile cotite ale Deltei, pe urma unor răufăcători primejdioși.

Un reportaj la fața locului despre filmările la **«Ostrovul lupilor»** ar fi imposibil, ecranizarea povestirii fiind aproape terminată.

NIMENI NU PUTEA SĂ GHICEASCĂ SUB ÎNFĂȚIȘAREA AMABILULUI PANAIT (ACTORUL EMANOIL PETRUȚ) CARE SURVOLA ADESEORI DELTA, CU ELICOPTERUL, SE ASCUNDE «RÎMA DE MARE». SINGURUL CARE DEȚINE UNELE PROBE ESTE CĂPITANUL DE MILIȚIE VLAD («CUTEZĂTORII» nr. 34/968)

BABUȘCĂ OCHEȘTE CU PRAȘTIA ÎN REMORCHER. ESTE O LUPTĂ INEGALĂ, DAR TREBUIE ÎNCERCAT TOT. («CUTEZĂTORII» NR. 16/967)

Îi poftesc însă pe Babușcă și Scatiul să vă povestească.

— Am filmat 80 de zile în Deltă, aproape întreaga vacanță. Trei șlepuri au fost în tot timpul ăsta locuința noastră, de fapt a întregii echipe de filmare. Începeam filmările dimineața la 7,30, cînd plecam cu bărcile spre canalele înguste ale Dunării, în împărăția miraculoasă a stufului, în locurile fixate pentru filmare. Ne-am bucurat cînd s-a găsit un colț identic cu Ostrovul lupilor, descris de autor, pentru scena grozavă, a morții profesorului. Țineți minte? A fost legat de un copac și lăsat să fie ucis de albine. De aici începe acțiunea și, într-un fel, tot aici se încheie, ne spune Scatiul.

— Zile întregi am stat pe Dunăre, reia firul Babușcă. Ne plăcea grozav cînd se filmau scenele de înot sau de tras la vîsle. Devenisem amîndoi ași. Ne pricepeam foarte bine și la pescuit. Stingerea avea loc exact la ora 10. Toată lumea se culca în «casa» înconjurată de apele Dunării.

— Și actori vîrstnici erau împreună cu voi?

— Da, multe săptămîni am filmat cu Ion Marinescu, Emil Hossu, Amza Pellea. Cu Amza Pellea ne-am împrietenit. El interpretează rolul Chiorului, și știți cîte am pătimit de la el! La filmare a fost nevoit odată să ne pălmuiască zdravăn. A făcut-o cu părere de rău. Dar așa cerea rolul. În pauze Amza Pellea ne povestea despre copilăria lui și noi îl rugam să ne spună glume cu olteni.

— Ați avut și momente cînd a fost mai greu?

— Au fost momente de tot felul. Au fost zile de ploaie și de vînt, care nu ne plăceau. Vă aduceți aminte că la un moment dat sîntem salvati de un elicopter. Scena cînd ne ridicam l-a speriat puțin pe Babușcă, deși nu i se putea întîmpla nimic rău.

— Au fost și scene cu haz, continuă Babușcă. Trebuia să se filmeze o secvență cînd mîncam amîndoi un pepene mare. Dar noi, nemaiavînd răbdare, am mîncat pepenele înainte. Cînd am auzit: Atențiune, filmăm! n-am mai putut nici gusta din miezul roșu și îmbietor. Dar, trebuia!

— Și acum ce faceți?

— Mergem la școală. Mai avem o singură zi de filmat. Și eu și Babuscă avem primele note în catalog, 9 și 10. Filmările în Deltă, banditii, bunul căpitan Vlad, cîinele său Spic au rămas undeva departe, în amintire. Vom vedea curînd filmul, la cinema, și vom retrăi toate întîmplările.

— În Cutezătorii a apărut și partea a II-a a povestirii «Ostrovul lupilor». Va deveni film?

La această întrebare ne răspunde regizorul Gheorghe Naghi.

— Sperăm să nu ne oprim la partea I. Am dori un ciclu de filme cu Scatiul și Babușcă. Ne atrage caracterul lor complex. Ei nu sînt niște simpli băieți cuminți. Sînt copii obișnuiți cu munca, știu să învingă greutățile, să găsească soluții inteligente, sînt legați prin toate firele de locurile unde trăiesc. Ne place, de asemenea, peisajul Deltei noastre, un peisaj modern, cu vapoare, cu elicoptere, cu trafic mare.

— Și cine-i Scatiul? Și cine-i Babușcă?

— Scatiul: HORIA ZUGRĂVESCU, clasa a VI-a. **Babușcă, GABRIEL NACU,** clasa a V-a. Acum sînt cei mai buni prieteni, întocmai ca eroii filmului. Înainte nici nu se cunoșteau.

B. CARAGIALE

ACTRIȚA MARIANA MIHUȚ JOACĂ ROLUL PRINCIPAL ÎN PIESA «VALENTIN ȘI VALENTINA»

POFTIȚI LA TEATRU!

Anul teatral e în plină desfășurare și, în majoritatea instituțiilor de artă scenică, există spectacole interesante care pot produce bucurie și publicului tînăr. Teatrul e instructiv, ne îmbogățește totdeauna cu cunoștințe; după un spectacol bun, parcă ți-ai cîștiga prieteni noi.

Unul din aceste spectacole, la București, e Preșul, o piesă foarte veselă scrisă de Ion Băieșu, care a deținut multă vreme și rubrica «De la om la om» din ziarul «Scînteia tineretului». Teatrul de Comedie, care joacă această piesă, i-a distribuit în acest spectacol pe unii din cei mai buni artiști ai săi (Stela Popescu, Vasilica Tastaman, Dem Savu). Întîmplările dintr-un bloc — unde administratorul se transformă într-un detectiv caraghios pentru a afla cine-și șterge pantofii pe preșul de la ușa sa, au mult haz.

La Oradea se reprezintă lucrarea unui autor tînăr, Mircea Bradu. E vorba de piesa Vlad Țepeș în ianuarie, care evocă, în chip dramatic, a doua domnie a ilustrului voievod. Acesta apare pe scenă pentru a povesti unor cronicari faptele guvernării sale și pentru a explica de ce a fost necesară asprimea față de dușmani, precum și față de trădătorii de patrie. Personajul vorbește cu dispreț zeflemisitor despre răufăcători, iar reconstituirea pedepsirii lor, care are loc pe scenă, e făcută ca un joc ironic, de bun gust. Actorul, interpret al rolului principal (Ștefan Sileanu), și-a făcut o mască foarte asemănătoare cu a eroului real, peripețiile se urmăresc cu fior.

O întîlnire plăcută cu literatura dramatică a lui Vasile Alecsandri le este prilejuită spectatorilor ieșeni de către Teatrul Național, prin comedia Iașii în carnaval (scrisă în 1844). Cei care studiază istoria literaturii române vor putea descoperi aici legăturile dintre comediile lui Alecsandri și cele, mai tîrzii, ale lui Caragiale, vor lua cunoștință de starea de spirit revoluționară a cărturarilor timpului care apar în spectacol, prin izbutitele adaosuri literare ce s-au făcut piesei — cu extrase din alte scrieri ale vremii. Tot pe direcția demonstrării relației Alecsandri-Caragiale se înscrie și spectacolul studenților de la Institutul de artă teatrală și cinematografică «I.L. Caragiale» din București (Studioul din strada 30 Decembrie). Ei joacă O noapte furtunoasă, celebra comedie a lui Caragiale și o comedie scurtă, cu cîntece, a lui Alecsandri, Kir Zuliaridi, reunite într-o singură reprezentație.

O piesă, dedicată în special tineretului, e aceea a scriitorului sovietic Mihail Roscin, Valentin și Valentina, o frumoasă și tandră poveste de dragoste între doi adolescenți care au de înfruntat multe piedici pentru a-și realiza prietenia, rolurile principale fiind susținute de doi actori bine cunoscuți, Florian Pittiș și Mariana Mihuț (Teatrul Bulandra, sala de la Grădina Icoanei). Dramaturgia marelui scriitor rus Maxim Gorki e reprezentată prin puternica sa dramă Vassa Jeleznova, pusă în scenă la Teatrul Giulești. Vassa e o femeie foarte tare, ce trăiește în Rusia prerevoluționară, fiind conducătoarea unei familii ce degenerează, așa cum clasa burgheză din care face parte, și pe care o consideră de neînfrînt, decade și se apropie de sfîrșitul ei istoric,

Poate că anul acesta — dacă ținem seama de promisiunile multor directori de teatru — se vor programa sistematic matineele pentru elevi, cu care scenele le sînt datoare mai de mult. Pe de o parte, feluriți oameni de teatru se plîng că publicul tînăr îi cam ocolește. Pe de altă parte, teatrele cam ocolesc publicul tînăr. Ar fi bine ca în loc de aceste ocoliri reciproce, nejustificate, să se inițieze, într-un cerc comun de preocupări, acțiuni care să creeze o relație strînsă între adolescenți și nobila artă a teatrului. Sînt convins, de pildă, că matineele cu spectacole pentru elevi — în fața cărora s-ar ține expuneri scurte și dense asupra piesei, autorului și timpului său și, s-ar bucura de o largă participare.

N.R. La închiderea ediției, aflăm că matineele școlare vor debuta pe cîteva scene bucureștene: la Teatrul Național cu piesele «Coana Chirița», «Săptămîna patimilor», la Bulandra cu «O scrisoare pierdută», «Valentin și Valentina», la Teatrul Nottara cu «Petru Rareș», «Stana», «Omul care...». Pe scena Teatrului Mic se vor prezenta spectacolele: «Vicleniile lui Scapin» și «Antigona», iar la Giulești «Măsură pentru măsură».

VALENTIN SILVESTRU

OSTROVUL
457

▲ DIN ELICOPTER BĂIEȚII TRANSMIT DATE PREȚIOASE PENTRU CĂPITANUL VLAD («CUTEZĂTORII» NR. 25–26/968)

ÎMPREUNĂ CU SPIC. ȘI CÎND TE GÎNDEȘTI CĂ SPIC ERA SĂ PLĂTEASCĂ CU VIAȚA, FUSESE GRAV RĂNIT! («CUTEZĂTORII» nr. 35–36/968) ▼

▼ «PLĂIEȘUL» desen de SILVIA N. PANAIT, Sc. generală nr. 1, Buhuși.

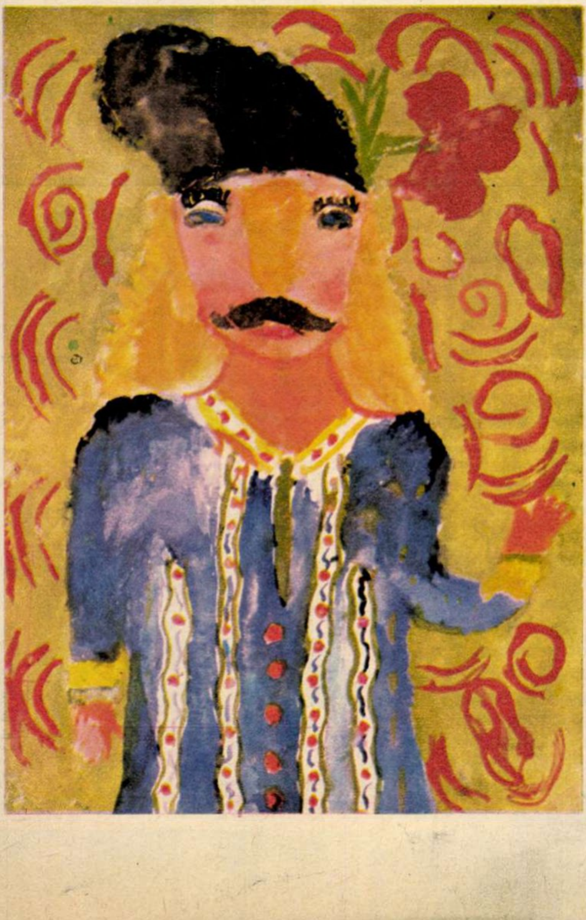

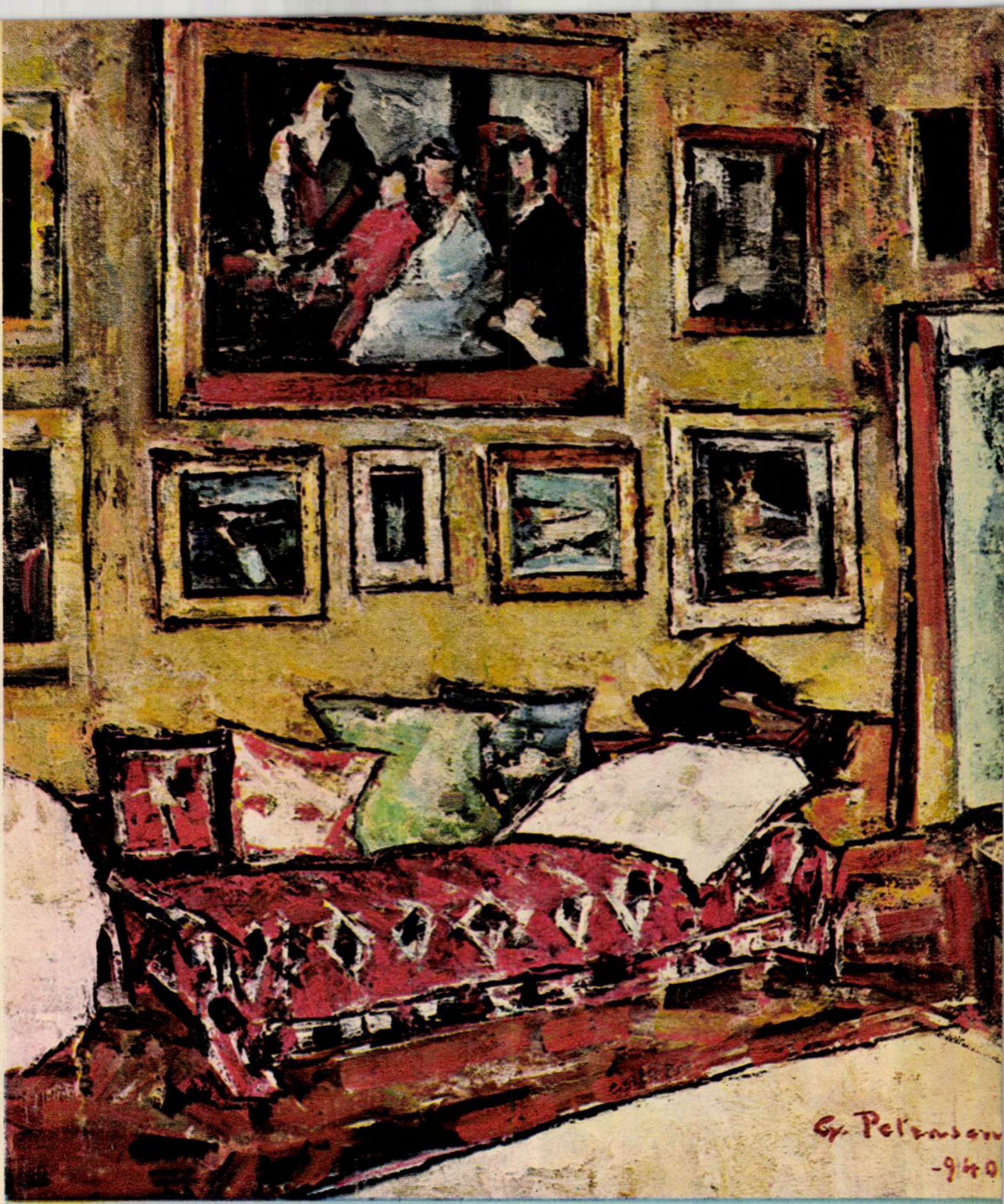

GHEORGHE PETRAȘCU „INTERIOR" ULEI, 1940

Gheorghe Petrașcu
1872/1949

Intr-un autoportret executat în desen și prezentat la ultima expoziție personală pe care artistul a deschis-o în 1940, la București, Petrascu se numea pe sine însuși «Badea Gheorghe pictorul». Așadar, marele pictor, membru al Academiei Române, distins cu premii, așezat la loc de cinste în muzee și colecții de artă, cunoscut peste hotare, se recomandă cu o simplitate țărănească, cu o notă de familiar umor.

Dacă am strînge laolaltă opera zugrăvită a lui Petrașcu, răspîndită în numeroasele noastre muzee din București, Cluj, Iași, Sibiu, Craiova, Constanța, Oradea și din alte orașe, am alcătui un univers artistic original, continuînd în viziune modernă, tradiția vestiților noștri meșteri zugravi medievali și a nu mai puțin vestiților noștri olari. Petrașcu a construit lumea într-o pastă densă, așezată în straturi, adeseori cu aspect mineral, suculentă, capabilă să exprime întreaga poezie a materiei, a obiectelor din preajma noastră. O tingire de aramă, o oală de pămînt smălțuită, un peisaj cu case intens colorate, ca cele din Sighișoara, sau ca impresionantele palate venețiene oglindite în apele liniștite ale lagunelor, dobîndesc la Petrașcu un nimb de poezie. Aceeași poezie a materiei ne-o dezvăluie pictorul în numeroasele sale tablouri cu flori ori cu marine, în compozițiile cu interioare. Adesea interiorul propriului său atelier, în care se desfășoară ritmul decorativ al scoarțelor noastre populare, prezența unei figuri umane în aceste interioare, integrată ambianței, dobîndesc o notă de mare noblețe și vigoare. Ceea ce dă viață acestor imagini riguros construite este culoarea. **«În pictura românească** *— spunea odinioară Tonitza —* **Petrașcu nu are seamăn. El știe să puie în orice pastă de culoare toată prospețimea si toată seva naturii».**

Încărcate de farmec și vrajă, culorile folosite de Petrașcu sînt alcătuite de roșuri, galbenuri și albastruri, adeseori alburi și negruri printre numeroasele griuri, colorate niciodată strident, dar saturate totdeauna. Obîrșia culorilor sale se află în natura românească așa cum se reflectă ea în smalțul oalelor de lut, pe cojoacele noastre brodate ori în ritmurile cromatice din țesătura scoarțelor noastre populare. Despre Petrașcu s-a mai spus, încă pe vremea cînd trăia, că este unul dintre cei mai originali pictori români. La o sută de ani de la nașterea lui, această apreciere ne apare cu atît mai îndreptățită. Originalitatea constituie și astăzi, pentru «Badea Gheorghe pictorul», titlul său de noblețe.

HORIA HORȘIA

CLUB 2000

DIN ENIGMELE COMUNICĂRII / 5

de **TEODOR CAZACU**

150.000 DE INTERLOCUTORI COSMICI!

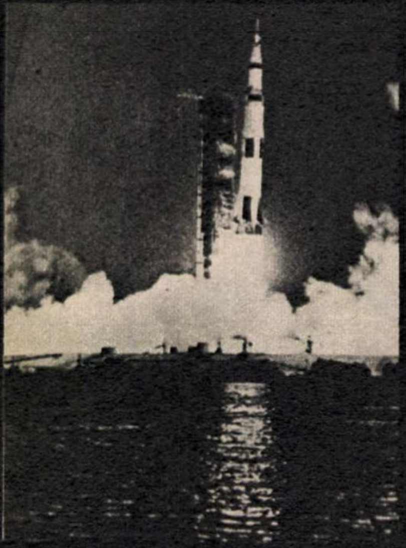

Asemenea unor flori metalice gigant, marile telescoape scrutează tot mai profund depărtările cosmice. Poate vor prinde, în vreun fel, foşnetul unei alte lumi... Dar, pînă acum: tăcere! Aceluiaşi scop-ipotetic, dar reprezentînd încă o ipostază a comunicării la distanţă—i-a fost destinat şi telescopul cu o rază de acţiune de opt miliarde de ani lumină, construit, nu de mult, pentru Institutul de Radio-astronomie «Max Planck» din Bonn (R.F.G.). Pe măsură ce tehnica oferă mijloace de ascultare tot mai puternice, cu raze de acţiune din ce în ce mai mari, statisticile stelare pledează insistent pentru ideea că la un milion de stele ar exista—ar trebui să existe!—cel puţin o planetă locuită. În întreaga Galaxie numărul lumilor locuite s-ar ridica, deci la circa 150 000...

Dar pentru mijloacele noastre actuale de comunicaţie numărul lumilor din cosmos rămîne încă practic infinit. Dacă admitem însă ipoteza că ar fi posibile şi alte forme de viaţă, clădite pe un alt fundament biochimic decît cel terestru — compuşii carbonului, compuşii silico-organici, un mediu amoniacal etc. — atunci ar fi justificată şi întrebarea: planetele gigant ale propriului nostru sistem planetar n-ar putea fi locuite?

Profesorul Hewish şi colectivul său de colaboratori de la Cavendish Laboratory (Cambridge) au recepţionat, cu ani în urmă, unele semnale cosmice neidentificate. Fie că sînt produsul unei emisii artificiale, fie al uneia naturale (stele neutronice), semnalele recepţionate indică o ritmicitate uluitoare a emisiei: cîte un semnal la fiecare 1,3372795 secunde! Senzaţională la timpul ei, descoperirea a avut darul de a trezi interesul pentru felul în care ar trebui să comunicăm noi înşine cu o altă civilizaţie posibilă. Adică, problema limbajului.

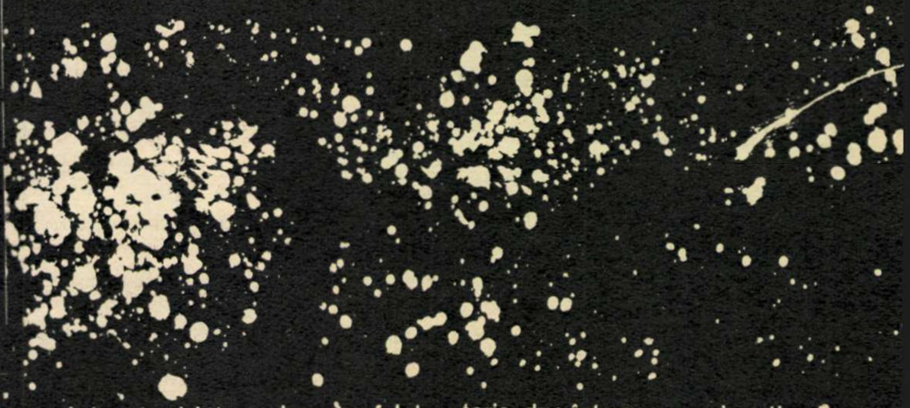

Ce natură ar trebui să aibă, concret, acesta? Cei mai mulţi dintre savanţi sînt de acord că limba interstelară ar trebui să fie ştiinţifică. Pentru că, indiferent cum vor fi arătînd acele fiinţe raţionale, indiferent de mediul biochimic şi de scara evoluţiei lor, ei au cunoscut — chiar şi pe alte căi decît calea urmată de evoluţia societăţii omeneşti—ceea ce obişnuim să numim realitatea obiectivă. Urmărind acest raţionament, ce-ar fi—s-au întrebat astrofizicienii—dacă, imitînd exemplul prezentat mai sus, am emite şi noi în spaţiul interstelar cîte un semnal puternic la interval de 3,141593 secunde?

Recepţia posibililor noştri interlocutori siderali ar fi cel puţin tot atît de selectivă ca şi emisia noastră. Ar înţelege, desigur, că le-am transmis cunoscutul număr Π. Mai mult, din numărul zecimalelor emise de noi s-ar putea trage concluzii cu privire la siguranţa pe care o avem în emisia noastră şi, implicit, cu privire la nivelul ştiinţific şi tehnic al civilizaţiei noastre. Dacă răspunsul ar fi format din semnale identice (sau repetate chiar la un interval de la radical din Π secunde), ar rezulta că ne-am înţeles cu acele fiinţe necunoscute. Apreciind indirect—din analiza semnalelor—nivelul ştiinţific şi tehnic al acelei civilizaţii, am începe, cu alte cuvinte, să realizăm un schimb de impresii asupra civilizaţiilor noastre.

Pentru moment posibilitatea legăturilor cu alţi semeni din Univers rămîne destul de limitată. Aceasta nu înseamnă nicidecum că ea este imposibilă. În acest domeniu calculele specialiştilor conduc la concluzii optimiste. Chiar dacă presupunem, de exemplu, că planeta presupusă a fi locuită s-ar afla la distanţa astronomică de 250 ani-lumină (faceţi următorul calcul: 250 ani × 365 zile × 24 ore × 3600 secunde × 300 000 km/s; veţi afla «modesta» distanţă, în kilometri!), iar semnalului nostru i-ar trebui, pentru călătoria dus-întors nu mai puţin de 500 de ani tereştri, dialogul tot ar putea să aibă loc. Să nu uităm nici o clipă că o astfel de convorbire s-ar realiza—deocamdată—nu între indivizi, ci la nivelul generaţiilor, al civilizaţiilor!

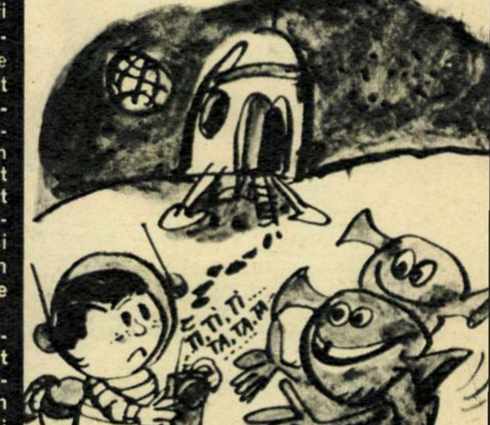

...TI, TI, TI... TA, TA, TA...
CE TE CHINUI AŞA...?
VORBEŞTE OMULE, OMENEŞTE...

COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA

O VEVERIȚĂ, O LEGITIMAȚIE, UN TURN

ROMAN FOILETON
DE LEONIDA NEAMȚU

ILUSTRAȚIE:
VINTILĂ MIHĂESCU

6

Cum stătea așezat pe bolovanul acela zgrunțuros și cenușiu, încercînd zadarnic să scormonească prin «eul său personal» (pentru a cita cuvintele Secretarei — Coordonatoare), prietenul nostru Ionică Balica semăna cu un pui de coțofană amărît...

Cînd profesorul de «limbă gimnastică» (mică ironie pe care ne-o permitem uneori), ne aliniază în curte, el este ultimul din șir, fiind cel mai scund, dar cum se întîmplă ades în astfel de cazuri, e, într-un fel, răsfățatul clasei. Premiant nu cred să fi fost vreodată, însă e primul întru idei năstrușnice. Una dintre aceste idei, către care am făcut trimitere mai la început, iar acum revin asupra ei, poate că nu din întîmplare, e că un foarte, foarte îndepărtat înaintaș al său, Ioachim Balica, sau mai simplu locotenentul Balica, a fost, cu sute de ani în urmă mîna dreaptă și căpetenie importantă în ceata acelui legendar Pintea Viteazu, despre care umblă și acum cîntece, legende. Din focul nimicitor al timpului, și din dezastrele războaielor, o rudă îndepărtată a lui Ionică a izbutit să salveze și să păstreze hrisoave stranii care atestă ceva din spusele amicului nostru cu privire la descendența neamului său din Ioachim Balica, neînfricatul locotenent al lui Pintea. El se mîndrește cu asta, numai că mîndria sa nu e țîfnoasă, antipatică, una din acele mîndrii îngîmfate pe care preferi s-o respingi și să nu ții cont de ea. E o mîndrie firească și bună.

Acesta-i deci Ionică Balica, «subiectul», asupra căruia ni se concentra acum atenția.

Secretara-Coordonatoare zise:

— V-ați gîndit, băieți? Cu ce începem?

— Metoda sugestiei, mormăi timid Dinu Chițcan.

— Cum ai spus? Care metodă?

— Dinu are dreptate! exclamă Armurierul principal, Laurențiu-Biberon.

Moș Geamandură, cu fața lui subțire și prelungă, încadrată cu plete albe de voievod, puse între noi un talger cu fructe uscate. Îi căzu privirea pe registrul în care Jeni se grăbea să aștearnă conversația.

— Vă distrați?

— Ionică și-a pierdut memoria, i-am răspuns scurt.

— Gustați din perele astea uscate, sînt un vis, zise cu un zîmbet, îndepărtîndu-se, convins că glumisem. Ciudat e că oamenii mari nu te iau în serios, mai ales cînd ar fi cazul! («ei au întotdeauna nevoie de lămuriri», cum se exprimă Micul Prinț într-o carte frumoasă și înțeleaptă pe care aveam s-o citesc mulți ani mai tîrziu).

— Vom proceda la întîmplare, își continuă gîndul Laurențiu-Biberon. Fiindcă, altfel nici că se poate! Vom exprima scurte fraze, cuvinte, noțiuni, poate că el se agață de ceva...

Rămaserăm pe gînduri.

— Azor M. Azor cîntă la balafong, propuse Dinu.

— Ce prostie, murmură Jeni, notînd-o totuși.

— Ce este un balafong? întrebă Ionică Balica.

— Un instrument muzical african. Îți sugerează ceva?

Ionică ridică din umeri.

— Chimie, făcu Balaurul Flămînd, cu același rezultat.

— Fotbal, pieaptăn știrb... Radio. Bibliotecă. Spadă...

— Cum?

— Spadă, am zis, repetă Jeni. Îți amintește de ceva?

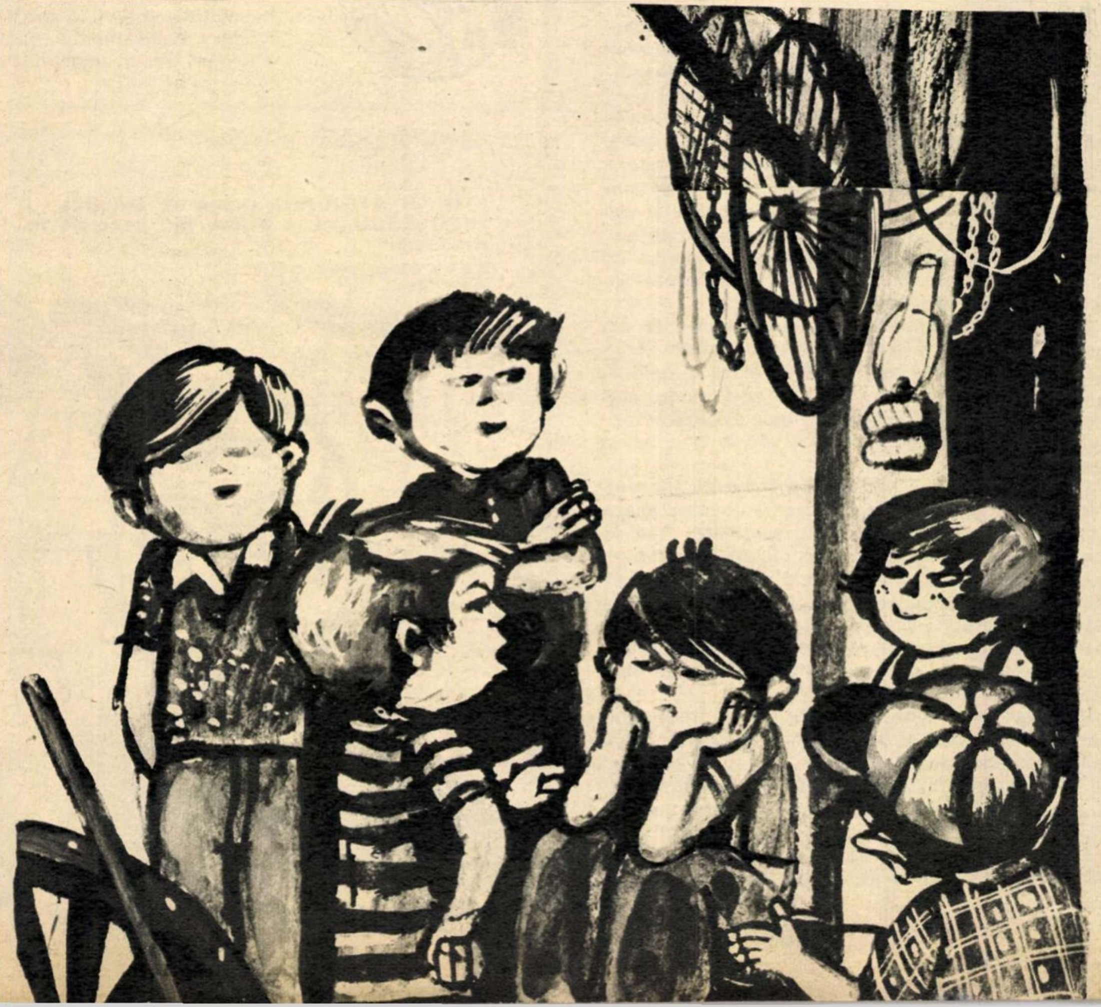

Prin obrajii supți ai urmasului locotenentului Balica trecu parcă un freamăt. Își plimbă de la unul la altul ochii rotunzi, negri.

— Nu, murmură în cele din urmă. Ce ar putea să-mi amintească?! Poate ar fi bine să mă lăsați în pace.

— Tigaie. Carte de vizită. Ruină. Ceas...

— Nu...

— Căruță, Stîlp. Cărare. Caiet. Veveriță...

— Stai! exclamă Ionică. Te rog, repetă!

— Cărare... Caiet... Veveriță...

— Asta e! Azi noapte am văzut o veveriță!

— Ai fost în parc, zisei. Veverița Dorina, din parc. Dar, ce absurditate! Ce să cauți în parc?

— Și încă în puterea nopții, pufni Balaurul Flămînd. Cînd veverițele obișnuiesc să doarmă, iar nu să hoinărească. Și apoi, cum s-o vezi pe întuneric?

— Și totuși, îngăimă Ionică mestecînd o pară ca să prindă puteri, sînt sigur că am văzut o veveriță. E tot ce-mi amintesc...

Sporovăirăm asa o vreme. «Pista» cu veverița nu ducea nicăieri. Zadarnic încercă Secretara-Coordonatoare să ne aducă la ordine, prea mare era zarva. Zadarnic încercă Dinu Chițcan să strecoare un extrem de timid «Poate că...», fiindcă ceilalți erau prea ocupați să-l combată pe Ionică: nu veveriță văzuse dumnealui, colegul nostru, ci poate o vergea, un ventilator, un ventricul (!!) un vestigiu, un vernisaj (?!), și tot îi dădeam cu alte și alte cuvinte care încep cu «ve».

— Poate că, susură iarăși Dinu Chițcan, însă eu îi luai vorba din gură:

— Dragul nostru, să încercăm altă cale. Dacă ai fost victima unei tîlhării? Deși nu prea văd...

Glasul șuierător și adînc al orologiului din turnul «ȘTEFAN», îmi luă la rîndu-i cuvintele, și un mic interval ascultarăm cu toții «timpul în mișcare», cum mi se pare că zice un poet vestit. Acum, cînd recapitulez totul, parcă-mi vine să spun că acel glas a fost ca un avertisment...

— Deși nu prea văd, îmi reluai fraza, cam ce ar fi putut să fure hoții de la tine. Haide Ionică, scotocește-te prin buzunare, și vezi: îți lipsește ceva, sau nu!

Ionică se execută fără să protesteze, cu toate că, sărmanul de el ar fi avut tot dreptul. Depuse pe buturugă întreaga sa avuție, care fie vorba între noi, nu reprezenta mare lucru: cîtiva lei, un carnețel «cu idei și planuri», o batistă, o cutiuță cu niște cîrlige de pescuit și alte două trei fleacuri neglijabile ce populează de obicei buzunarele băieților.

— Îți lipsește ceva?

— Nu, zise Ionică. Nimic.

În momentul acela o voce domoală, dar grea, răsună foarte aproape de noi:

— Ba da! îți lipsește totuși ceva, tovarășe elev!

Îl cunoaștem cu toții foarte bine pe bărbatul în vîrstă, dar zdravăn, care se apropiase pe nesimțite de noi. Acest bărbat cărunt, în haină de culoare închisă, purtînd barbă și ceas cu lănțug la buzunarul vestei, ținea în mînă, în văzul nostru un cartonaș de culoare portocalie.

— Îți lipsește legitimația de intrare la biblioteca orașului.

— E adevărat, bodogăni palid Ionică. Și cum a ajuns la dumneavoastră, domnule Arapalea?

— Am găsit-o în turn! Și mîna numitului personaj se ridică încet, dar ferm, către turnul «ȘTEFAN». Am găsit-o chiar lîngă mecanismul orologiului!

— Dar ce am căutat eu acolo? se bîlbîi Ionică.

— Cred că această întrebare eu trebuie s-o pun!

(VA URMA)

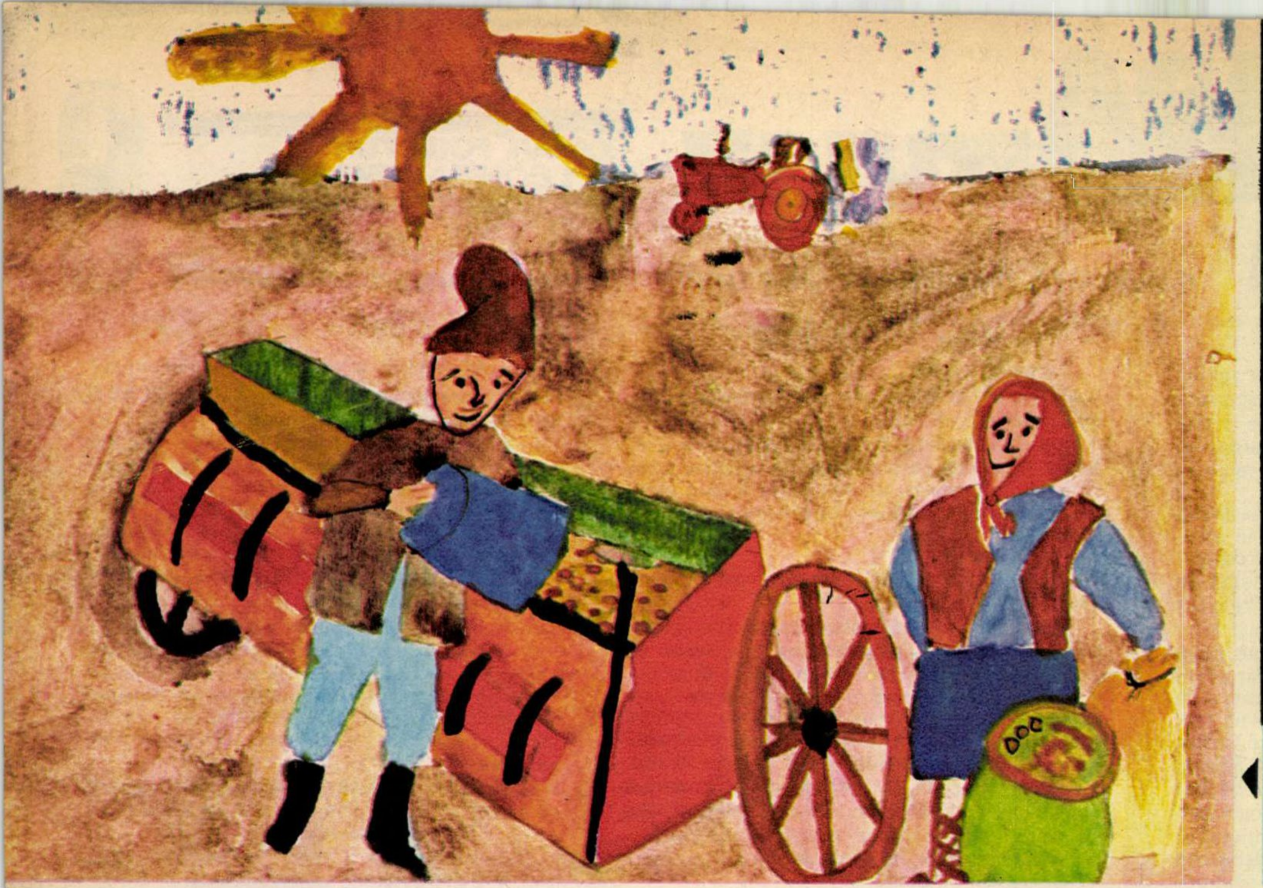

«SEMĂNĂTORII»
desen de
DORIN MELNIC,
cl. a IV-a,
Şc. generală nr. 5,
Medgidia

Foto.
MIREL TARIUC,
cl. a VII-a,
Liceul N. Grigorescu,
Cîmpina

pagina băieţilor

O SFÎRLEAZĂ CARE RĂSTOARNĂ POPICELE

Pentru vacanţă, vă recomandăm un joc de popice, foarte antrenant, la care pot participa de la 2 pînă la 6 jucători.

Iată, mai întîi, cîteva detalii asupra modului în care vi-l puteţi **confecţiona** voi singuri. Aşa după cum vedeţi din desenul alăturat, cutia şi pereţii despărţitori se construiesc din lemn sau din placaj gros de 10 mm. Pentru fixarea pereţilor despărţitori se fac şanţuri în pereţii cutiei. Pentru fundul cutiei folosiţi tot placaj sau scîndură subţire pe care o vopsiţi în verde sau roşu (vopsea pe bază de anilină). Cerculeţele pe care se aşază popicele le veţi desena cu compasul, într-o culoare care contrastează cu suprafaţa cutiei. Cifrele vor fi scrise cu vopsea de ulei sau, mult mai bine, vor fi săpate cu vîrful unui cui înroşit în foc.

Sfîrleaza se compune din două părţi: un disc din lemn şi un beţişor. Fiecare parte se strunjeşte separat. Baza beţişorului trebuie să fie plană şi netedă. Aveţi nevoie, de asemenea, de un şnur pentru lansarea sfîrlezei şi, bineînţeles, de cele 15 popice confecţionate tot din lemn, pe care le vopsiţi în culoarea dorită.

Iată şi cîteva detalii asupra **desfăşurării jocului**. Participanţii joacă pe rînd. Fiecare jucător aşază popicele în locurile marcate cu cerculeţe. Apoi ia sfîrleaza şi înfăşoară pe mijlocul piciorului ei şnurul. Sprijină sfîrleaza de suport avînd grijă ca discul să rămînă deasupra (piciorul trebuie să intre în tăietura făcută în suport). Capătul şiretului se trece prin tăietura din suport şi cea a peretelui din faţă al cutiei. Jucătorul trage de şiret, sprijinind sfîrleaza cu unul din degetele de la cealaltă mînă.

Sfîrleaza se roteşte cu repeziciune, trece prin porţile despărţiturilor, răsturnînd popicele pe care le întîlneşte în cale. Sub popice este scris numărul de puncte obţinut de jucătorul care le-a răsturnat cu ajutorul sfîrlezei. După primul jucător trece la rînd al doilea, apoi al treilea ş.a.m.d. Cîştigă jucătorul care atinge cel dintîi numărul de puncte stabilit iniţial, de comun acord, (de pildă 500).

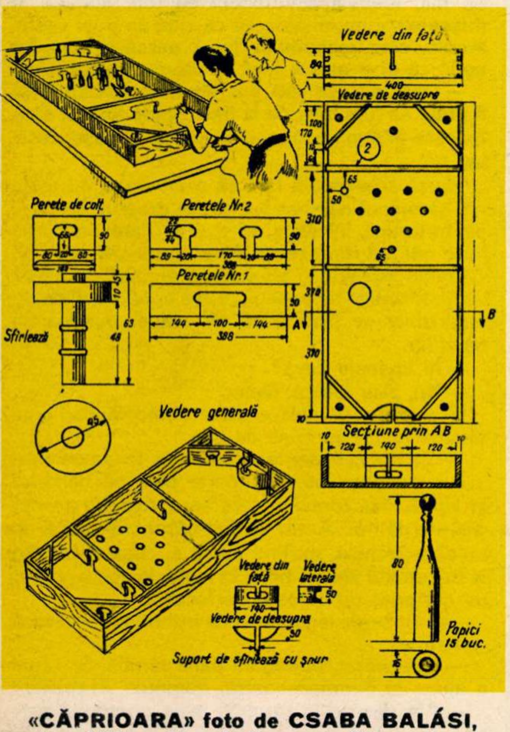
Vedere din faţă
84
400
Vedere de deasupra
100
170
2
65
50
310
65
370
A
B
310
10
Perete de colţ
90
80
20
80
180
Peretele Nr.2
90
89
20
170
20
89
388
Peretele Nr.1
50
144
100
144
388
Sfîrlează
10
5
63
48
45
Vedere generală
Secţiune prin AB
10
120
140
120
10
Vedere din faţă
Vedere laterală
50
140
Vedere de deasupra
50
Suport de sfîrlează cu şnur
80
16
Popici 15 buc.

«CĂPRIOARA» foto de **CSABA BALÁSI,**
cl. a VIII-a, Liceul din com. Sînmartin,
jud. Harghita

EMIL
DRAGI PRIETENI
EMIL

Deşi nu a trecut mult timp de la publicarea «Cazului Petre» răspunsurile nu s-au lăsat aşteptate.

Am selecţionat două fragmente din aceste răspunsuri care, sperăm, vor fi reconfortante atît pentru Petre cît şi pentru alţii care s-ar afla într-o stare de spirit similara.

ADRIANA MUNTEANU, Şcoala generală Voila, judeţul Braşov: «Un caz asemănător a fost cu alegerile din detaşamentul nostru. Anul trecut, comandant a

«TÎNĂR AFRICAN» desen de **DANIEL NICOLESCU, cl. a VIII-a, Şc. generală nr. 122 Bucureşti**

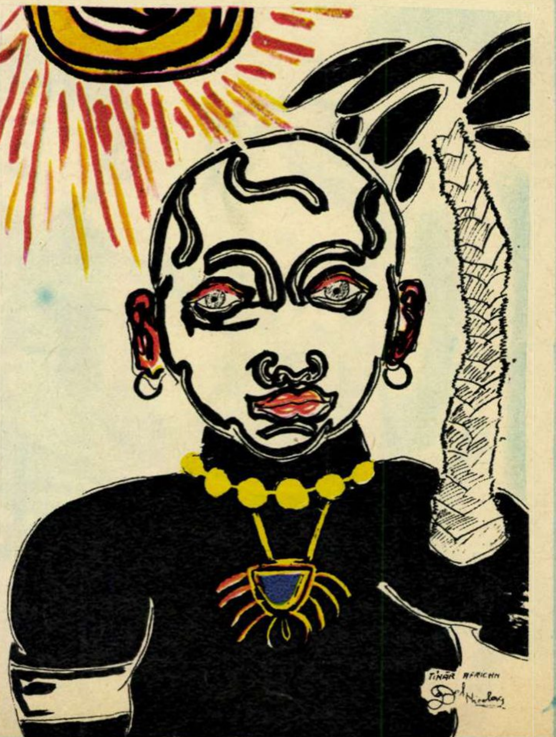
TÎNĂR AFRICAN

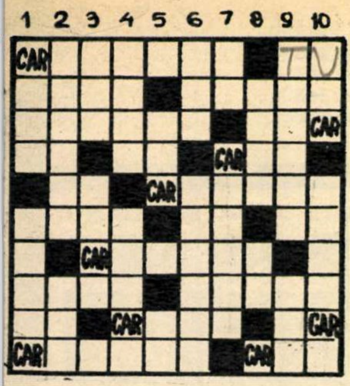

ORIZONTAL: *1) A trece prin foc — Televiziune. 2) Vine de la Grigore — Combinație organică obținută din alcooli și fenoli. 3) A condamna. — Trăsurică. 4) În buturi — E^2! «Cavități» în «cavități». 5) Alb nesfîrșit. — Țesut conjunctiv. 6) Vine de la Ana. — Tot și nu e tot. — Negație. 7) Un punct între puncte. 8) Semi cetățuie — Perioade. 9) Se topește — Dau valoare aurului — Funcție feroviară. 10) Și ea se arde — Poate fi de basme.*

VERTICAL: *1) Navă — Librar de cărți vechi. 2) A creat multe filme pentru voi, inclusiv pe «Năică» — Face pereche. 3) Semn ce poate însemna și anulat — A sclipi. 4) Cei mari pentru noi — Făcuți celebri de Repin. 5) Înseamnă zece — Ada! 6) Personaje mitologice — Un fel de prăvălioară. 7) Ațe! — «Surori» între surori 8) Gospodarilor — Notă muzicală — Căruță. 9) Calul cailor — De armă. 10) Prelat — Acțiunea de a judeca.*

Pentru a dezlega corect jocul, căutați și așezați în 9 casete cuvîntul CAR, astfel ca dezlegarea să fie cursivă. De exemplu, la cuvîntul carcasă, urmează să așezați corect semnul, iar restul în dezlegare va însemna... casă.

I. ALEXANDRU

fost un băiat. Anul acesta, pionierii m-au ales pe mine. Sper ca fostul comandant să nu se supere, precum Petre, că anul acesta este numai comandant de grupă.

Îi propun lui Petre să se poarte și mai bine ca înainte, să învețe bine.»

NARCISA CIOTÎRLĂ, Școala generală nr. 12, Craiova: «Elevul Petre voia să ajungă cu orice preț comandant de detașament. Foarte frumos! Dar dacă detașamentul a propus ca altcineva să fie comandant, el nu trebuie să fie supărat, ci să arate în continuare ce poate. Iar la anul, dragă Petre, (pentru că vei fi în clasa a VIII-a), îți urez să «candidezi» pentru funcția de secretar U.T.C. De ce nu?

După cum vedeți, dragi prieteni, de «Cazul Petre» s-au interesat pînă acum mai ales fetele. Așteptăm și alte păreri în continuare.

Emil

Două glume cu muzicieni

- *Charles Gounod, pe cînd avea vîrsta de cincizeci de ani, explica unui tînăr compozitor relația sa cu muzica: «Cu cît intrați mai adînc în tainele artei noastre, cu atît îi veți respecta mai profund pe predecesori. Cînd eram tînăr, ca dumneavoastră, am zis: «Eu!». La douăzeci și cinci de ani spuneam: «Eu și Mozart!» la patruzeci: «Mozart și cu mine!!», acum, spun cu sufletul pe deplin liniștit: «Mozart!».*

- *După un concert extraordinar, Dinu Lipatti este oprit de o admiratoare: «A cînta la pian, așa cum faceți dumneavoastră, este o adevărată artă. E greu acest lucru?». «Greu? Da' de unde. Totul este să apeși la momentul potrivit pe clapa potrivită!».*

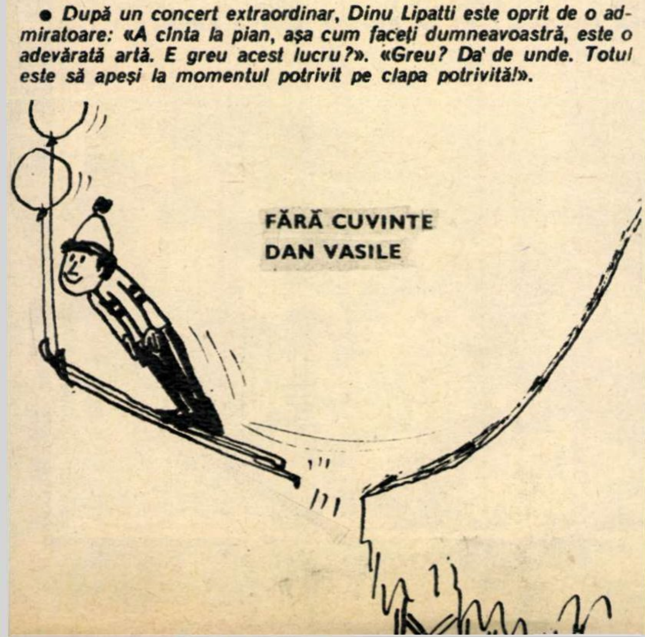

FĂRĂ CUVINTE
DAN VASILE

SPORT

Un interviu cu

ARGENTINA MENIS *

- **La început i-au plăcut florile**
- **Dincolo de 70 m?**
- **«Vreau să devin o bună profesoară»**

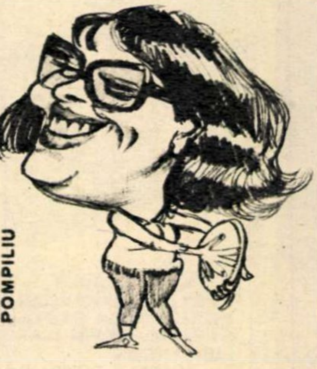

văzută de POMPILIU

Sportiva care ni se destăinuie este Argentina Menis, aceea care, cu cîtva timp în urmă, la Constanța, a doborît recordul mondial la disc, aruncînd 67,32 m, cu 44 cm. mai mult decît recordul deținut de Faina Melnik (U.R.S.S.). Discuția o purtăm pe «Stadionul Republicii» din București, în timpul unui concurs, în pauzele dintre aruncările Argentinei.

— Fiindcă îmi plăceau florile, materia mea preferată a fost botanica. În zilele de sărbătoare și în vacanță făceam excursii în lunca Jiului — sînt din Craiova, Jiul e aproape, la Bucovăț — și strîngeam flori. Voiam să urmez horticultura. Dar cursul vieții mele s-a schimbat de îndată ce am intrat la Liceul «Nicolae Bălcescu» din acest oraș, unde profesorul Ion Rinderu a văzut în mine o... discobolă. Aveam 14 ani. Eram încă pionieră. «Ai toate posibilitățile să devii aruncătoare de disc — mi-a spus profesorul. Poate peste cîțiva ani o s-o ajungi pe Lia Manoliu». Auzindu-l, am rîs. De ce rîzi? — m-a întrebat. «Pentru că, sînt sigură, ați glumit». Profesorul m-a privit cu seriozitate. «N-am glumit deloc! Vei izbuti. Ai brațe lungi, conformația corespunzătoare. Vei izbuti dacă vei munci cu ambiție, cu seriozitate, dacă vei încerca să te autodepășești, dacă vei fi mai puțin năzdrăvană, mai potolită, dacă...»

Argentina Menis a tăcut cîteva clipe, zîmbind amintirilor. Apoi a reluat:

— Mi s-au înșirat atîția «dacă», încît pentru moment am fost descurajată. Curînd însă am ajuns la concluzia că trebuie să-ncerc. Și iată-mă începînd să arunc discul. La 16 ani eram campioană de juniori cu... 33 m. De atunci au trecut 6 ani, timp în care am tot... crescut. Atît de mult, încît la München, cu 65,06 m, am luat medalia olimpică de argint. Acolo mi s-a spus «marea învinsă» pentru că Faina Melnik m-a depășit cu puțin. O lună mai tîrziu însă, am reușit să arunc 63,32 m, bătînd recordul mondial. M-am bucurat, firește, dar am fost și puțin cam tristă. Dacă aș fi realizat performanța aceasta la J.O., m-aș fi întors acasă cu... aur.

— Și-acum, obișnuita întrebare de la urmă: Ce gînduri ai pentru viitor?

— Să reușesc să arunc discul peste granița celor 70 de metri, o performanță pe care, pînă nu de mult, specialiștii o socoteau «fantastică», «de nerealizat». Și, totodată, să termin ICEF-ul, să devin profesoară de educație fizică. În ceea ce privește recordul mondial, ei bine, doresc să-l păstrez cel puțin cît l-a păstrat Iolanda Balaș pe al ei, adică mai bine de un deceniu. La Montreal, la Olimpiada din 1976, sper să schimb medalia de argint de la München cu una de aur. Și-acum, vă rog să mă scuzați. Mi-a venit rîndul să arunc...

O privim cum se depărtează, apoi cum aruncă. Așa, ca într-o joacă. Iar discul zboară și aterizează în preajma celor 65 de metri! Privind-o, înțelegem că «visurile» Argentinei nu sînt imposibile. Dacă, așa cum spunea primul ei profesor, va folosi cele două «arme» — munca îndîrjită și seriozitatea.

SEVER NORAN

ENIGMA

TALONUL NR 8

RĂSPUNS

NUMELE

PRENUMELE CLASA

ADRESA

Păstrați talonul! Ne veți trimite toate taloanele la încheierea concursului

ENIGMA NR. 8

CAPCANA

Pionierul Radu și căpitanul Dumitrescu urmăreau, de aproape două ore, un tînăr care ținea în mînă un aparat de fotografiat. Întîlnindu-se cu cîțiva prieteni, îi fotografiase. Intrînd în parcul Cișmigiu, tînărul observă că era privit de o fată.

— Vrei să facem o plimbare cu barca?

— Cu plăcere, răspunse el. Dar n-am nici un ban.

— De cînd te cunosc, tot răspunsul ăsta mi l-ai dat. Probabil că i-ai «investit» în rabla asta...

— Rablă? E un Contax-exakta» nemaipomenit. Chiar azi l-am cumpărat. Cu rolfilm cu tot...

— În timp ce tinerii se plimbau cu barca pe lac, Radu zise:

— Propun să-l arestăm.

— Dacă am trece la reținerea lui, ar putea să deterioreze proba pe care o poartă cu el.

Pînă vor reveni poți să-mi relatezi pe baza căror argumente consideri că tînărul este același care a «operat» în mașina tatălui tău de trei ori, fără să cadă în capcană?

— Sigur! În primul rînd, niciodată nu a lăsat amprente digitale pe mînerul portierei. Așa cum n-am descoperit nici acum. Înainte de a fura prima dată, l-am observat dînd tîrcoale mașinii. De aceea l-am introdus pe Azor în autoturism. Hoțul n-a operat în seara aceea, ci exact cînd cățelușul manifestase o indispoziție. Probabil că, ziua, cînd eu eram la școală, l-a ademenit cu mîncare. Simplu: a introdus somnifere și cățelul n-a mai... dat alarma. La a doua «lovitură», am ascuns în mașină un emițător. Nici de la acesta n-am primit semnalul. Presupun că a «lucrat» cu atîta dexteritate și precauție, încît zgomotul n-a putut fi captat. De aceea am recurs la al treilea procedeu: o instalație de avertizare sonoră. Automat, la deschiderea portierei, aceasta se declanșează și astfel claxonul intră în funcțiune. Urmărindu-l dimineața pe tata, a observat probabil că, înainte de a se urca în mașină, dînsul se apropia de bara de protecție din spatele mașinii, discret, comuta întrerupătorul instalat acolo. Așa cum de altfel a procedat și hoțul azi, înainte de a fura din mașină.

După plimbarea pe lac, tînărul intră într-un atelier fotografic. Lasă rolfilmul, cu rugămintea ca în două ore să fie developat. La înapoiere, exact după trecerea acestui interval de timp, tînărul cu aparatul de fotografiat în mînă, reveni pentru a-și lua rolfilmul. Nu apucă să-l ceară, că auzi vocea căpitanului Dumitrescu, care se afla în atelier.

— În numele legii, ești arestat.

— Faceți o confuzie, domnule. Și, mă rog, pentru ce sînt acuzat?

— Pentru furt de obiecte dintr-un autoturism.

— Aveți probe?

În acel timp își făcu apariția Radu, care, auzind întrebarea pusă de hoț, răspunde:

— Da. Aparatul de fotografiat este al tatălui meu. Pot dovedi că l-ați furat...

— Te înșeli, puștiule. Contax-ul ăsta l-am cumpărat de la un cetățean acum cîteva ore. Știe și o prietenă de-a mea care a fost de față cînd i-am dat banii.

— Minți, îl înfruntă ofițerul. Și aceasta ți-o dovedesc acum, pe loc. Cu toate că, de fiecare dată ai avut grijă să nu lași amprente digitale...

VALERIU IVAN

Vi se cere să răspundeți care a fost proba prin care căpitanul l-a dovedit hoțului că a furat din autoturismul tatălui lui Radu.

Cutezătorii

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1 — BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA
Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESA BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B.—2001»
Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacție: ROZALIA BARANY

FIUL MUNȚILOR

7

REZUMAT: Terminînd studiile Academiei de drept, tînărul Avram Iancu pleacă la Tîrgu Mureș să facă practica de avocat. Aici se înjghebează o asociație română pentru cunoașterea culturii naționale. Cercul de români din jurul asociației împărtășeau ideile politice cele mai înaintate, ca și colegii lor de generație maghiari.

108

Scenariu de **VLAICU BÂRNA** Desene de **MIHAI SÂNZIANU**

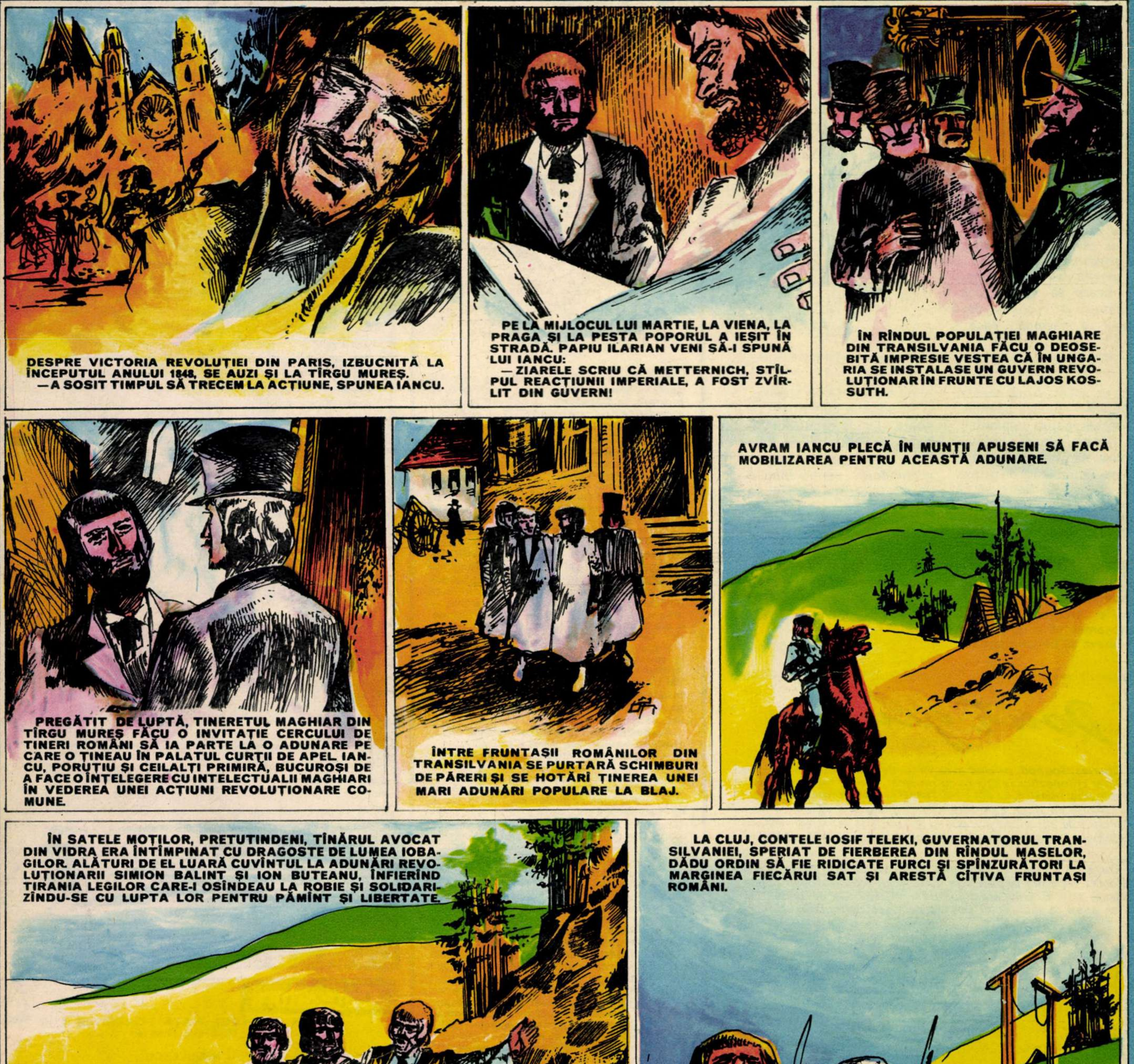
DESPRE VICTORIA REVOLUȚIEI DIN PARIS, IZBUCNITĂ LA ÎNCEPUTUL ANULUI 1848, SE AUZI ȘI LA TÎRGU MUREȘ.
—A SOSIT TIMPUL SĂ TRECEM LA ACȚIUNE, SPUNEA IANCU.
PE LA MIJLOCUL LUI MARTIE, LA VIENA, LA PRAGA ȘI LA PESTA POPORUL A IEȘIT ÎN STRADĂ. PAPIU ILARIAN VENI SĂ-I SPUNĂ LUI IANCU:
—ZIARELE SCRIU CĂ METTERNICH, STÎLPUL REACȚIUNII IMPERIALE, A FOST ZVÎRLIT DIN GUVERN!
ÎN RÎNDUL POPULAȚIEI MAGHIARE DIN TRANSILVANIA FĂCU O DEOSEBITĂ IMPRESIE VESTEA CĂ ÎN UNGARIA SE INSTALASE UN GUVERN REVOLUȚIONAR ÎN FRUNTE CU LAJOS KOSSUTH.
PREGĂTIT DE LUPTĂ, TINERETUL MAGHIAR DIN TÎRGU MUREȘ FĂCU O INVITAȚIE CERCULUI DE TINERI ROMÂNI SĂ IA PARTE LA O ADUNARE PE CARE O ȚINEAU ÎN PALATUL CURȚII DE APEL. IANCU, PORUȚIU ȘI CEILALȚI PRIMIRĂ, BUCUROȘI DE A FACE O ÎNȚELEGERE CU INTELECTUALII MAGHIARI ÎN VEDEREA UNEI ACȚIUNI REVOLUȚIONARE COMUNE.
ÎNTRE FRUNTAȘII ROMÂNILOR DIN TRANSILVANIA SE PURTARĂ SCHIMBURI DE PĂRERI ȘI SE HOTĂRÎ ȚINEREA UNEI MARI ADUNĂRI POPULARE LA BLAJ.
AVRAM IANCU PLECĂ ÎN MUNȚII APUSENI SĂ FACĂ MOBILIZAREA PENTRU ACEASTĂ ADUNARE.
ÎN SATELE MOȚILOR, PRETUTINDENI, TÎNĂRUL AVOCAT DIN VIDRA ERA ÎNTÎMPINAT CU DRAGOSTE DE LUMEA IOBAGILOR. ALĂTURI DE EL LUARĂ CUVÎNTUL LA ADUNĂRI REVOLUȚIONARII SIMION BALINT ȘI ION BUTEANU, ÎNFIERÎND TIRANIA LEGILOR CARE-I OSÎNDEAU LA ROBIE ȘI SOLIDARIZÎNDU-SE CU LUPTA LOR PENTRU PĂMÎNT ȘI LIBERTATE.
LA CLUJ, CONTELE IOSIF TELEKI, GUVERNATORUL TRANSILVANIEI, SPERIAT DE FIERBEREA DIN RÎNDUL MASELOR, DĂDU ORDIN SĂ FIE RIDICATE FURCI ȘI SPÎNZURĂTORI LA MARGINEA FIECĂRUI SAT ȘI ARESTĂ CÎȚIVA FRUNTAȘI ROMÂNI.

(VA URMA)

Biblioteca Municipală
Tîrgu-Mureș

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 30 NOIEMBRIE
1972, ANUL VI (271)

16 pagini, 1 leu

48

La chemarea revistei,
pretutindeni în detașamente și unități,
au intrat în acțiune
mii de SEMAFOARE pionierești!

SEMAFOR
EDIȚIE SPECIALĂ A REVISTEI „CUTEZĂTORII"
PENTRU UNITATEA VERNEȘTI JUD. BUZĂU
SEMAFOR

Foto: ELENA FUNDULEA

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

Întregul nostru popor a urmărit cu deosebit interes desfășurarea lucrărilor plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 20—21 noiembrie 1972 și ale celei de-a noua sesiuni a celei de-a șasea legislaturi a Marii Adunări Naționale din 22—23 noiembrie a.c.

Prin bogata sa ordine de zi, prin numărul mare de participanți la dezbateri, plenara a prilejuit un larg schimb de experiență. La ședința plenară, deschisă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., au luat parte ca invitați membrii guvernului și conducători ai organelor centrale de stat și obștești, directori și secretari de partid din mari întreprinderi.

În legătură cu problemele înscrise pe ordinea de zi, tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut o amplă expunere privind activitatea partidului și statului nostru, munca întregului popor în vederea înfăptuirii hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale ale P.C.R., de dezvoltare continuă a economiei naționale și ridicare a nivelului de trai al celor ce muncesc.

Comitetul Central a constatat că realizările obținute în aplicarea hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale ale P.C.R. confirmă încă o dată, cu puterea faptelor, justețea politicii generale marxist-leniniste a partidului de construire a societății socialiste, realismul prevederilor planului cincinal, întăresc convingerea în posibilitatea realizării prevederilor înscrise în planul de stat pe anul 1973, înfăptuirii cincinalului înainte de termen.

Ținînd seama de importanța deosebită a sarcinilor și indicațiilor cuprinse în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, de necesitatea dezbaterii aprofundate a problemelor înscrise la ordinea de zi, Plenara C.C. al P.C.R. și-a desfășurat lucrările atît în plen cît și în comisii constituite pe diferite domenii.

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român a aprobat proiectul planului de dezvoltare economică și socială, cu propunerile de îmbunătățire aduse, proiectul bugetului de stat și a decis să fie supuse spre legiferare Marii Adunări Naționale. Plenara a aprobat, de asemenea, îmbunătățirile la diferite proiecte de legi rezultate din propunerile oamenilor muncii în cadrul dezbaterilor publice, care au avut loc după adoptarea proiectelor respective de către Conferința Națională a P.C.R. și a hotărît ca aceste proiecte de legi să fie înaintate Marii Adunări Naționale în vederea dezbaterii și adoptării lor.

Miercuri 22 și joi 23 noiembrie 1972, Marea Adunare Națională, forul legislativ suprem al țării, a dezbătut probleme de mare importanță pentru dezvoltarea economiei naționale și creșterea bunăstării celor ce muncesc, pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea, al Conferinței Naționale ale P.C.R.

Marea Adunare Națională a examinat și adoptat Codul muncii, elaborat ca urmare a hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului. Acest document consfințește noile raporturi de muncă, profund democratice, ale societății noastre socialiste. Deputații au dezbătut — în spiritul orientărilor cuprinse în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a C.C. al P.C.R. — și au aprobat legile pentru adoptarea planului de dezvoltare economico-socială a țării noastre și a bugetului de stat pe 1973, an hotărîtor pentru înfăptuirea înainte de termen a cincinalului.

BUCURIA EUROPEI

O formație a pionierilor români.

În fiecare an, toamna dăruiește Belgradului o sărbătoare care aduce laolaltă, timp de o săptămînă, copii din toate colțurile bătrînului nostru continent — festivalul denumit **Bucuria Europei.**

Pe largul bulevard unde se află frumoasa clădire a Palatului pionierilor, domnește în aceste zile o forfotă produsă de zeci de copii vorbind graiuri diferite dar înțelegîndu-se de minune prin gesturi, zîmbete și îmbrățișări. Trecătorii care se află în drum pe aici se opresc pentru o clipă din mersul lor grăbit și privesc cu drag acest univers al copilăriei. Îi caut pe copiii români. Îi găsesc printre ceilalți și mă bucur. Printre ei, trei fetițe cu cravate pionierești franceze. Au aflat că sînt de la revista «Cutezătorii». Se recomandă: Michele, Cristine, Juseline. Au fost în tabăra internațională de la Năvodari, s-au împrietenit cu mulți pionieri români și mă roagă să transmit prin paginile revistei noastre salutări tuturor.

— Nu vom uita niciodată întinsul albastru al mării și nici dragostea cu care am fost primiți în România, ne spune Michele.

Serbările încep a doua zi în spațioasa sală de spectacol a Palatului pionierilor. «Bucuria Europei», festival ajuns în acest an la cea de a IV-a ediție, este o adevărată sărbătoare a jocului și a cîntecului, o sărbătoare a copilăriei și prieteniei.

Fiecare grupă de copii a adus pe scenă ceva original, o notă specifică.

Pionierii bulgari au cucerit publicul prin programul de gimnastică distractivă. Polonezii au venit cu un frumos spectacol de teatru de păpuși, prezentînd cîteva scurte scenete, cu puține cuvinte și cu multă și expresivă mișcare. Un moment deosebit este prilejuit de pionierii sovietici: o suită de dansuri populare rusești, caracterizată prin pitorescul costumelor, grație și vigoare. În decorul imaginar al unei tabere am putut urmări apoi o suită de dansuri și cîntece ale popoarelor lumii. Ideea, frumos realizată, a aparținut pionierilor maghiari. Corul copiilor francezi, al gazdelor (pionierii iugoslavi), al finlandezilor au impresionat, de asemenea, prin prospețime.

Era firesc să așteptăm cu emoție ziua rezervată copiilor români. Subiectul pe care și l-au ales spre a fi prezentat pe scenă era simplu: zile de vacanță cu jocuri și cîntece. Fanfara pionierilor din Mediaș, taraful de «lăutari» din Sibiu și formația de dansuri de la Conțești-Teleorman au fost îndelung aplaudate.

O pauză scurtă și pe scenă, într-un iureș de veselie, apar... călușarii. Închideți pentru o clipă ochii și imaginați-vă scena scăldată în lumină, culorile strălucitoare ale portului național, ritmul jocului, acompaniat de strigături și veți înțelege de ce sala a rămas o clipă electrizată, izbucnind apoi momente în șir în ropote de aplauze. Părea că nimic nu-i va opri pe copii să se oprească din vîrtejul jocului în care au pornit. Succesul copiilor români i-a determinat pe organizatori să le ofere cinstea de a deschide spectacolul de gală — transmis, la încheierea festivalului, prin Euroviziune.

Acestea au fost cîteva secvențe din «filmul» programelor artistice care s-au prezentat la serbările «Bucuria Europei». Dar, pe lîngă aceasta, participanții au făcut frumoase plimbări prin Belgradul înveșmîntat în culorile toamnei, au participat la întîlniri în școli cu copiii iugoslavi gazde, au schimbat adrese, cărți, cravate pionierești.

Serbările din cadrul «Bucuriei Europei» au oferit, prin limbajul comun al cîntecelor și al jocului, un prilej de cunoaștere între copiii din diferite țări, de legare a unor statornice prietenii.

B. CARAGIALE

1

2

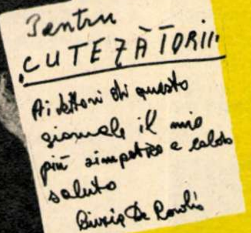

Pentru
„CUTEZĂTORII"
Ai lettori di questo
giornale il mio
più simpatico e caldo
saluto
Cinzia De Carolis

3

Cîteva cuvinte despre cei mai tineri participanți la festival, care și-au atras simpatia tuturor. **Este vorba de micuța Karin Oskero din Austria, în vîrstă de 5 ani, (foto 1) care a fost pe scenă un iepuraș zburdalnic, plin de farmec: de Florin Croitoru — 8 ani (foto 3), un călușar care este, fără exagerare, un mic maestru al acestui dificil și viguros joc românesc. Iat-o și pe Cinzia de Carolis din Italia (foto 2). Cu o voce neobișnuit de frumoasă, ea a cîntat cu multă simplitate cîteva cîntece italienești. Aflînd că sîntem de la «Cutezătorii», Cinzia — 9 ani — ne-a rugat să transmitem cititorilor noștri cîteva cuvinte împreună cu fotografia sa.**

Așa a arătat scena la spectacolul de gală transmis prin Euroviziune: luminată feeric, strălucind în zeci de culori. Și, ca imaginea să fie completă, mai adăugați la aceasta și farmecul deosebit al cîntecului și jocului adus de toți copiii participanți la festival.

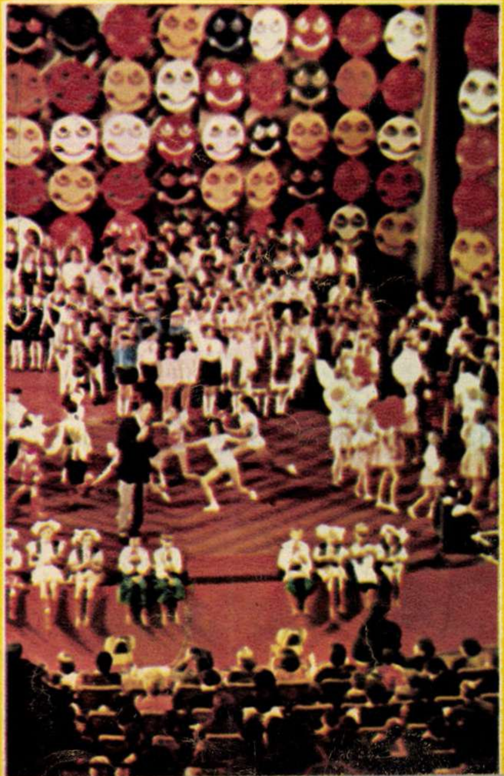

SEMAFORUL DIN VERNEȘTI

«Atenţiune! Atenţiune!» Vocea pionierei Carmen Szöke, comandanta unităţii, face ca zarva recreaţiei să se întrerupă. Ochii tuturor se îndreaptă spre teancul de reviste ce-l poartă sub braţ.

— Semafor!: o nouă idee, un nou concurs lansat de revista noastră!

Paginile sînt răsfoite cu iuţeală, ochii caută cu interes. «...**Trebuie să aibă o redacţie, colaboratori şi corespondenţi... trebuie să-i includă pe pionierii cei mai potriviţi...**»

Aici, la Verneşti, noua iniţiativă a intîlnit entuziasmul unui cerc de pasionaţi corespondenţi. Munca de redactor şi reporter nu este o activitate cu totul şi cu totul nouă pentru ei. Prima lucrare mai amplă şi primul succes datează de anul trecut, cînd a apărut revista lor şcolară intitulată «Muguri» — un caiet de poezii, compuneri literare, schiţe, povestiri şi desene. Dar o gazetă de perete satirică, «ediţie specială a revistei Cutezătorii», este cu totul altceva...

— Stabilirea funcţiilor, a colectivului de redacţie, s-a făcut cu... emoţie. După lungi şi lungi dispute «arbitrate» de comandamentul pionieresc al unităţii s-a hotărît: **ELENA DUMITRACHE** — redactor şef, **CARMEN TOADER** — secretar de redacţie, **FLORIN MIHAI** — desenator şi caricaturist, **AUREL BOROVINĂ** — foiletonist, **MARIANA BĂDULESCU, MIHAELA DODIU, AURORA NĂSTASE** şi **DANIELA DOGARU** — reporteri şi corespondenţi speciali.

Cu carnetele şi creioanele bine ascuţite a început prima «şedinţă de sumar». Se hotărăsc rubricile: «Aplauze pentru...», «Pro şi contra», «Interviul săptămînii», Dar staţi, s-a omis ceva! intervine unul dintre băieţi: «E vorba de disciplină, de felul de a te comporta! Trebuie să lansăm o rubrică specială, un «S.O.S.» care să găsească ecou atît în şcoală cît şi în familiile elevilor!»

Cînd a venit vorba despre învăţătură, s-au arătat la fel de exigenţi. Parcă niciodată n-au fost atît de preocupaţi. Au propus iniţiative, au luat hotărîri, aşa încît «Semaforul» lor să nu aibă nici o «absenţă» la nici o rubrică.

...Şi au trecut la fapte! Chiar de a doua zi, cu o oră înainte ca soneria să anunţe începerea cursurilor, pionierii s-au reintîlnit. Cu cartoane sub braţ, cu pensule, acuarele, carioca, tuşuri — şi au început lucrul.

— Hai, ce mai staţi! îi îndemnă Carmen, voi decupaţi titlul, tu, Florine, desenează caricaturile. Fii atent cum fixezi literele! În rînduri drepte... **SE... MA...FOR.**

Aşa a fost semnat certificatul de naştere al primului număr al gazetei de perete satirice, ediţie specială a revistei «Cutezătorii» din Şcoala generală Verneşti, judeţul Buzău. Copiii au stat multe ore aplecaţi deasupra planşelor mari, aşternînd pe hîrtie gîndurile lor, părerile lor despre tot ceea ce se petrece în viaţa

---

Operaţiunea «Semafor» noua iniţiativă a revistei noastre, este în plină desfăşurare. Primim zeci de scrisori şi de telefoane de la recent înfiinţatele redacţii ale «Semafoarelor» şcolare, acestor veşti li se adaugă fotografii care surprind grupuri de elevi grăbiţi şi curioşi să citească primul «Semafor» afişat în şcoala lor! Primim, de asemenea, la redacţie, foiletoane, caricaturi şi alte materiale pentru «concursul semafoarelor». Unii autori însă nu au înţeles întrutotul regulamentul concursului. Le răspundem invitîndu-vă pe toţi să citiţi precizările de mai jos, deoarece ele vă vor fi de folos în ceea ce priveşte propria voastră participare.

Dragă redacție
POȘTA
SEMAFORULUI

REDACTIA «SEMAFORULUI» DE LA ŞCOALA GENERALĂ DIN VĂDĂSTRITA, OLT: Vă mulţumim pentru materialele trimise. Din păcate, ele **nu vor primi** rozete, deci nu pot intra în concurs, deoarece **nu respectă două prevederi obligatorii.** După cum am scris în nr. 44 al revistei, materialele trebuie ca, înainte de a fi trimise redacţiei «Cutezătorii», **să apară la «Semaforul» vostru şcolar.** În al doilea rînd, este obligatoriu ca toate foiletoanele, caricaturile, cronicile rimate etc. **să se ocupe de fapte concrete, în care să li se spună personajelor pe nume.**

●

NICOLAE DUMITRU-VIOREL, Coşoveni-Dolj şi GĂLĂTEANU OCTAVIAN, Călimăneşti-Vaslui: Versurile voastre nu sînt lipsite de o anumită căldură, dar pentru a face obiectul «Semaforului» ar trebui să-i fie destinate versuri satirice (epigrame, cronici rimate, parodii).

●

DUICĂ ANDREI, Olteanca-Vîlcea: Atît relatarea asupra interesantului vostru concurs de orientare turistică cît şi aceea privind perseverenţa lui Pîrvulescu Gheorghe — care reîntorcîndu-se pe traseu, a găsit geanta pierdută — sînt două informaţii interesante. E vorba de fapte concrete şi, după cum vezi, am scris şi despre ele. Dar, deocamdată, n-o să-ţi putem expedia rozetele deoarece aceste materiale **nu au apărut în prealabil** la «Semaforul» vostru şcolar. Soluţia? Înfiinţaţi-l cît mai repede!

CELORLALŢI CITITORI CARE DORESC SĂ PARTICIPE LA MARELE CONCURS AL «SEMAFOARELOR», le recomandăm să recitească, foarte atenţi, regulamentul apărut în numărul 44 al revistei «Cutezătorii» (paginile 3—5).

REDACŢIA

P.S. O veste bună! Redacţia noastră pregăteşte o serie de pagini speciale care vor fi alcătuite din foiletoane, caricaturi, epigrame etc. apărute la «Semafoarele» şcolare. Grăbiţi-vă să vă număraţi printre cei care vor semna în aceste pagini!

grupelor, a detaşamentelor, despre tot ceea ce simt ei că trebuie să fie criticat şi îndreptat de ei şi de colegii lor ca de nişte «campioni ai adevărului».

Dacă documentarea, munca neobosită de culegere a datelor pentru articole s-a făcut cu plăcerea descoperirii unor lucruri noi, PREMIERA era acum aşteptată cu justificată emoţie de toţi elevii şcolii. E bine cînd termini cu bine un lucru. Profesorii, comandanţii-instructori te felicită, prietenii te laudă, cei criticaţi roşesc, colegii surîd; viaţa pionierească din şcoală cunoaşte o nouă efervescenţă.

Dar iată şi primii curioşi. Un pionier, doi, trei... Sosesc rînd pe rînd, grupuri întregi. Animaţia din faţa gazetei creşte. **«SEMAFORUL»** există şi cuprinsul primului său număr e discutat cu aprindere...

Găzduim cu bucurie cîteva dintre semnalele luminoase ale acestui prim semafor pionieresc.

ELENA FUNDULEA

NOTA REDACŢIEI «CUTEZĂTORII»

Redacţia «Semaforului» din Verneşti primeşte pentru fiecare din materialele reproduse alăturat cîte o rozetă. Autorii respectivi obţin şi ei aceeaşi distincţie, înscriindu-se pe primele locuri în vederea acordării ulterioare a titlului de «Corespondent special al revistei «Cutezătorii».

ARENA CARICATURIŞTILOR

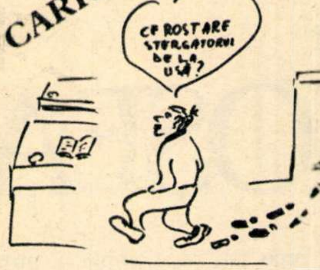
CE ROST ARE STERGATORUL DE LA UŞĂ?

Da, ce rost mai are ştergătorul dacă nu toţi elevii îl folosesc? Elevul Sandu Gheorghe intră în şcoală cu noroiul pe tălpi, fără să folosească ştergătorul.

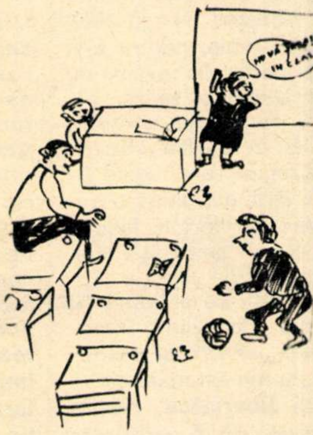
NU VĂ [illegible]!! IN CLASĂ

La clasa a V-a, elevii Craiul Stavarache, Iosif Alexandru, Iepure Silviu se joacă în clasă şi provoacă dezordine.

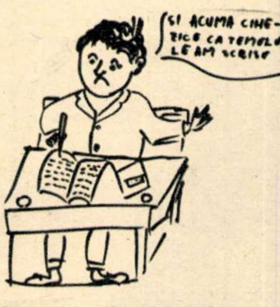
ŞI ACUMA CINE-A ZICE CA TEMELE LE AM SCRISE

Probabil aşa afirmă elevii: Puşca Vasile, cl. a VIII-a, Minea Costel, cl. a VIII-a, Costache Adriana, cl. a VIII-a, Iosif Alexandru, cl. a V-a, Niculescu Mariana, cl. a VI-a care îşi scriu temele în pripă, în clasă.

CARICATURI DE FLORIN MIHAI

UNUI LENEŞ

ELEVULUI M.C. DINTR-A VII-A

Te visezi ajuns departe
La-nălţimi uluitoare;
Mare-i visul, ai dreptate —
Dar şi lenea ta e mare.

Vrei să scrii o poezie
Dar condeiul parcă-i mort;
Zborului prin fantezie
Îi preferi revista «Sport».

Uf, revista! Nici nu vrea
Singură să se deschidă.
Tu atunci, cu mîna grea,
Dai să prinzi o cărămidă.

Vrei să vezi cît cîntăreşte;
Cărămida însă mare
Ca un bloc se prăvăleşte —
tăvălug, peste picioare.

Oare cine te pîndeşte
Şi la fiece mişcare
Trupul parcă-ţi îndoieşte?
Un blestem să fie oare?

N-ai ghicit! Cine să fie?
DOAMNA LENE, în persoană!
Poartă rochie şi scufie,
Dar e mare coţofană...

De aşa cumătră mare
Fugi, băiete, fii bărbat!
Nu mai sta lungit la soare
Ci te ia de învăţat!

ELENA DUMITRACHE, CL. A VII-A

INTERVIUL «SEMAFORULUI»

cu tovarăşul secretar al comitetului comunal de partid

Doi dintre reporterii „Semaforului" nostru s-au adresat tovarăşului **LUCIAN I. SAVA**, secretarul Comitetului comunal de partid Verneşti, cu rugămintea de a răspunde cîtorva întrebări privind buna desfăşurare a activităţii pionereşti şi şcolare din comuna noastră.

— Am aflat cu bucurie că aici, la Verneşti, prin grija consiliului popular şi prin contribuţia cetăţenilor se va construi o pistă pentru pregătirea pionierilor şi şcolarilor în vederea apărării patriei. Sîntem nerăbdători să aflăm cînd încep lucrările?

— Pe lîngă numeroasele obiective pe care intenţionăm să le construim în comuna noastră, în primăvara anului viitor, se afla şi pista de care vă interesaţi. O altă veste bună, şi, desigur, îmbucurătoare: şcoala se va mări cu un număr important de clase. Şi după cum ştiu, hărnicia voastră va da cu siguranţă din nou roade pe şantierele ce se vor deschide.

— Ce părere aveţi despre contribuţia «cutezătorilor» din Verneşti la acţiunea de recoltare din această toamnă?

— Alături de părinţi, fraţi şi prieteni, purtătorii cravatelor roşii cu tricolor şi-au adus o reală contribuţie. De curînd, s-a făcut bilanţul muncii voastre şi cu toţii ne-am bucurat de rezultate: aţi cules nu mai puţin de 25 000 kg de struguri şi aţi recoltat 20 ha de porumb.

— Dumneavoastră sînteţi unul dintre prietenii apropiaţi ai şcolii noastre, de aceea v-am ruga să ne spuneţi ce impresie v-a făcut noua gazetă satirică «Semafor»? Doriţi să transmiteţi ceva redactorilor şi cititorilor săi?

— Cunosc gazeta voastră satirică, strădania voastră de a dezvolta, pionereşte, spiritul critic şi autocritic. Am remarcat cu bucurie atenţia, isteţimea cu care aţi surprins momente-cheie, obiceiuri şi întîmplări — mai mult sau mai puţin vesele — ale vieţii voastre şcolare şi pionereşti. Nu-mi rămîne decît să urez în continuare redactorilor «Semaforului» să nu-şi piardă sprinteneala condeiului!

CARMEN TOADER ŞI MIHAELA DODIU, CLASA A VI-A

CURIERUL ACTIVULUI PIONIERESC

● *Ca urmare a iniţiativei comandamentului pionieresc al unităţii, aproape 300 de pionieri şi şcolari din Verneşti au făcut o excursie în Capitală, vizitînd Muzeul de istorie a R.S.R.*

● *Acţiunea pionierească «Flori de toamnă», lansată de activul pionieresc, cheamă pe toţi pionierii şi şcolarii la înfrumuseţarea şcolii şi a împrejurimilor ei.*

● *«Republică, vatră strămoşească» se intitulează montajul literar-muzical organizat la iniţiativa activului pionieresc din unitate în cinstea aniversării Republicii.*

AUREL BOROVINĂ, cl. a V-a

LA ÎNCHIDEREA EDIŢIEI:

PRIMUL SUCCES AL «SEMAFORULUI»

În primul număr al gazetei satirice de perete «Semafor» — Verneşti, a apărut o notă critică prin care pionierii îşi arătau o anumită nemulţumire faţă de conducerea Fabricii de prelucrare a lemnului din comună. Aceasta, în timpul vacanţei de vară, a desfiinţat atelierul şcolar (care funcţionase în cadrul întreprinderii) promiţînd că: «...la începutul anului şcolar, un nou atelier va fi gata amenajat.»

Anul şcolar «s-a ţinut de cuvînt» şi, cu promptitudine caracteristică, a reînceput la 15 septembrie. Dar... întreprinderea şi-a uitat promisiunea. Pionierii-corespondenţi n-au ezitat să reamintească dorinţa lor de a lucra într-un atelier **corespunzător şi la noua lor gazetă «Semafor». Vestea s-a răspîndit cu iuţeală nebănuită, ajungînd «cu autoritatea literei de gazetă» şi acolo unde dorea să ajungă: la Direcţia întreprinderii locale...**

Astăzi putem spune cu bucurie că semnalele luminoase ale «Semaforului-Cutezătorii» şi-au făcut DATORIA: întreprinderea a terminat, de cîteva zile, ultimele lucrări de finisare a promisului atelier şcolar. **Primele ore de activităţi practice au şi început!**

Elevii şcolii adresează vii mulţumiri întreprinderii respective, iar redacţia noastră îi felicită pe tinerii gazetari Nela Tutunea, Mariana Bădulescu şi Aurora Năstase care, prin curajul opiniei, au grăbit realizarea unei frumoase amenajări destinate instruirii practice, pregătirii pentru muncă şi viaţă a tuturor copiilor din Vernesti.

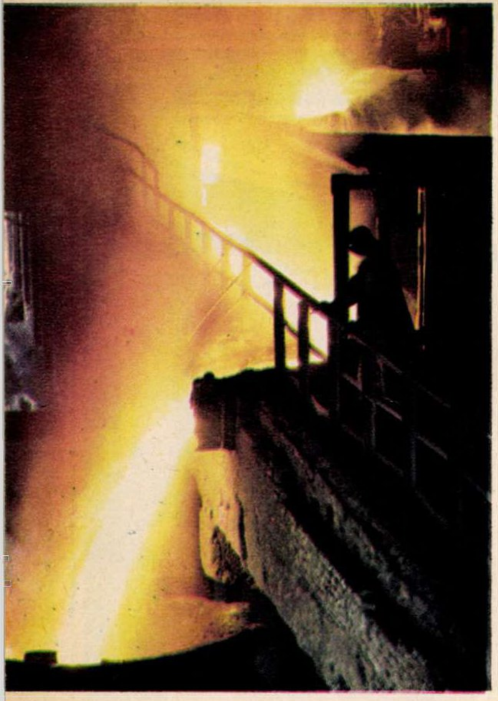

REPUBLICĂ, VATRĂ STRĂMOȘEASCĂ

Perioada care a urmat anilor 1933 s-a caracterizat printr-o puternică luptă purtată de proletariat,sub conducerea P.C.R., pentru apărarea drepturilor și libertăților cetățenești, împotriva pericolului fascist, luptă care s-a împletit cu cea împotriva monarhiei, pentru republică.

La cel de al V-lea Congres al Partidului Comunist Român (1931) se arăta răspicat că problema revoluției în România consta în doborîrea cu forța a puterii de stat a burgheziei și moșierimii, în răsturnarea monarhiei și în instaurarea puterii revoluționare a proletariatului și a țărănimii. Pe tron se afla, începînd încă din anul 1930, regele Carol al II-lea a cărui prezență a înscris una dintre paginile cele mai întunecate ale istoriei României contemporane. Nesățios de îmbogățire, dornic de putere nelimitată, el a tratat România ca pe propria sa moșie. Întreaga țară răbufnea de nemulțumire față de acțiunile de jaf la care se deda monarhul. Mari industriași și oameni de afaceri l-au cointeresat pe rege în activitatea lor, oferindu-i pentru a-l atrage de partea lor pachete de acțiuni în mod gratuit sau vînzîndu-i-le la prețuri derizorii. După zece ani de domnie, Carol al II-lea deținea acțiuni în valoare de sute de milioane lei la unele din cele mai importante întreprinderi. Averea sa în titluri, devize și acțiuni atinsese un miliard de lei Părăsind țara în 1940, regele a avut nevoie, pentru a-și transporta o parte din avere, de 12 vagoane. Uitînd o valiză, s-a constatat că numai ea conținea 120 000 000 lei în devize străine. În acei ani grei, în care regele jefuia bunurile țării, supunînd-o bunului său plac, iar forțele fascismului se ridicau amenințătoare, punînd în primejdie viitorul României, comuniștii au acționat cu o extraordinară clarviziune împotriva monarhiei. «**Partidul comunist** — se scria într-un manifest — **conștient că libertatea, pacea și democrația vor fi asigurate numai de guvernul muncitoresc țărănesc în România, după răsturnarea monarhiei și a dictaturii capitalisto-moșierești, vă cheamă pe toți, fără deosebire de vîrstă, sex, nație și religie, fără deosebire de partid, să închideți azi calea sîngeroasă pe care a ales-o această dictatură, să apărați ce a rămas din drepturile cucerite în lupte îndelungate, să barați drumul fascismului și al războiului**». Broșura **România sub domnia lui Carol al II-lea Hohenzollern**, editată de partid, în 1940, a făcut un bilanț demascator al celor zece ani de domnie a regelui care «**în urma domniei sale brutale și sîngeroase a devenit omul cel mai impopular, cel mai nesuferit din țara lui**», manifestîndu-și «**intenția de a deveni stăpînul nelimi-**

1947 1972

ROMÂNIA

30 DECEMBRIE

tat al politicii și economiei românești» și a cărui viață particulară **«este un exemplu caracteristic al putreziciunii și moralei claselor stăpînitoare».**

Înlăturarea, în toamna anului 1940, a lui Carol al II-lea n-a însemnat însă și înlăturarea monarhiei. Locul îl luase fiul său Mihai, care reobținuse domnia în condițiile instaurării paralele a dictaturii militaro-fasciste.

Au urmat anii cînd România a fost tîrîtă într-un război nedrept, cînd dictatura fascistă lovea în drepturile cele mai elementare ale poporului. Cei care au acționat cu cea mai mare consecvență, cu spirit de sacrificiu împotriva dictaturii militaro-fasciste, în condițiile unei crunte terori, au fost comuniștii.

Ca și pînă atunci, republica a continuat să se înscrie între obiectivele firești ale luptei lor.

După istoricul act de la 23 August 1944, care a dus la eliberarea țării, s-au creat în mod obiectiv condiții pentru evoluția României spre socialism. În împrejurările noi create, monarhia a devenit centrul de sprijin al reacțiunii, un simbol al anticomunismului și al contrarevoluției. Acționînd cu înțelepciune, realizînd un proces de consolidare ireversibil, forțele progresiste, avînd în frunte pe comuniști, au izolat treptat forțele reacționare și pe rege. Reforma agrară, realizarea de reforme democratice, crearea parlamentului democratic, semnarea tratatului de pace, democratizarea aparatului de stat și a armatei, toate acestea au contribuit la afirmarea în fața poporului a crizei claselor exploatatoare.

În aceste condiții, s-a putut trece la concretizarea idealului republican, de la care nu s-au depărtat niciodată cei mai înaintați fii ai poporului român. În decursul veacurilor, arată tovarășul Nicolae Ceaușescu, **«exprimînd aspirațiile de libertate și independență ale poporului nostru, patrioții cei mai luminați au năzuit către o formă de stat democratică, progresistă, care să asigure libertate și dreptate socială pentru cei mulți, neatîrnarea politică și înflorirea economică a țării, să înfăptuiască dreptul sacru al poporului nostru de a fi singurul stăpîn în patria sa strămoșească».**

În după-amiaza zilei de 30 decembrie 1947, sub presiunea maselor populare, regele Mihai a semnat actul de abdicare.

Cinci zile mai tîrziu ultimul Hohenzollern a părăsit țara.

În seara zilei de 30 decembrie, o adunare extraordinară a Adunării Deputaților lua act de abdicarea regelui Mihai I și proclama Republica Populară Română, în fruntea căreia desemna un Prezidiu provizoriu alcătuit din dr. C.I.Parhon, scriitorul Mihail Sadoveanu, Ștefan Voitec, Ion Niculi și Gheorghe Stere. Vestea a stîrnit un adînc entuziasm în București și în toate orașele și satele țării; pretutindeni au avut loc adunări și serbări populare. În fața României se deschidea un nou capitol de prefaceri revoluționare, de împliniri spectaculoase. Proclamarea republicii n-a însemnat o simplă schimbare a unei forme de guvernămînt, ci continuarea într-un ritm intensificat a transformărilor începute după eliberarea țării în 1944. Proclamarea republicii a deschis a doua etapă a revoluției populare: etapa revoluției socialiste. Ceea ce a urmat: realizarea partidului unic al clasei muncitoare, o nouă constituție, reflectînd apărarea intereselor celor mai adînci ale poporului, naționalizarea mijloacelor de producție, care a creat condițiile necesare trecerii la industrializarea socialistă și la dezvoltarea planificată a economiei, au deschis largi perspective României. Dezvoltarea industriei și agriculturii pe baze socialiste, remarcabilele succese pe tărîmul culturii și științei, progresul uriaș realizat pe toate planurile au demonstrat în ultimul sfert de veac justețea actului de la 30 decembrie 1947, deosebita sa importanță. În perspectiva anilor care au trecut, bucuria maselor populare, de la sfîrșitul anului 1947, ne apare ca anunțînd o eră nouă în istoria patriei, ca deschizînd paginile luminoase ale istoriei României socialiste.

DAN BERINDEI,
șef de departament
la Institutul de istorie
«N. Iorga»

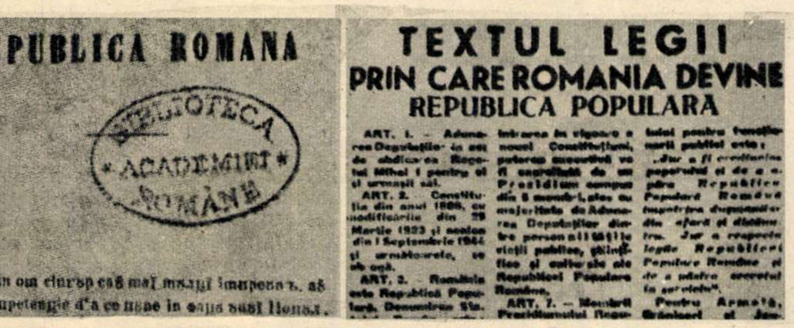

REPUBLICA ROMANA

TEXTUL LEGII
PRIN CARE ROMANIA DEVINE
REPUBLICA POPULARA

Două documente: primul, din anul 1851, este facsimilul unei reviste avînd un titlu simbolic, în care luptători pașoptiști în emigrație își exprimă nobilele lor idealuri legate de republică; al doilea, datat 30 decembrie 1947, cuprinde textul istoric al legii prin care România a devenit republică populară.

Pe ogoarele României socialiste

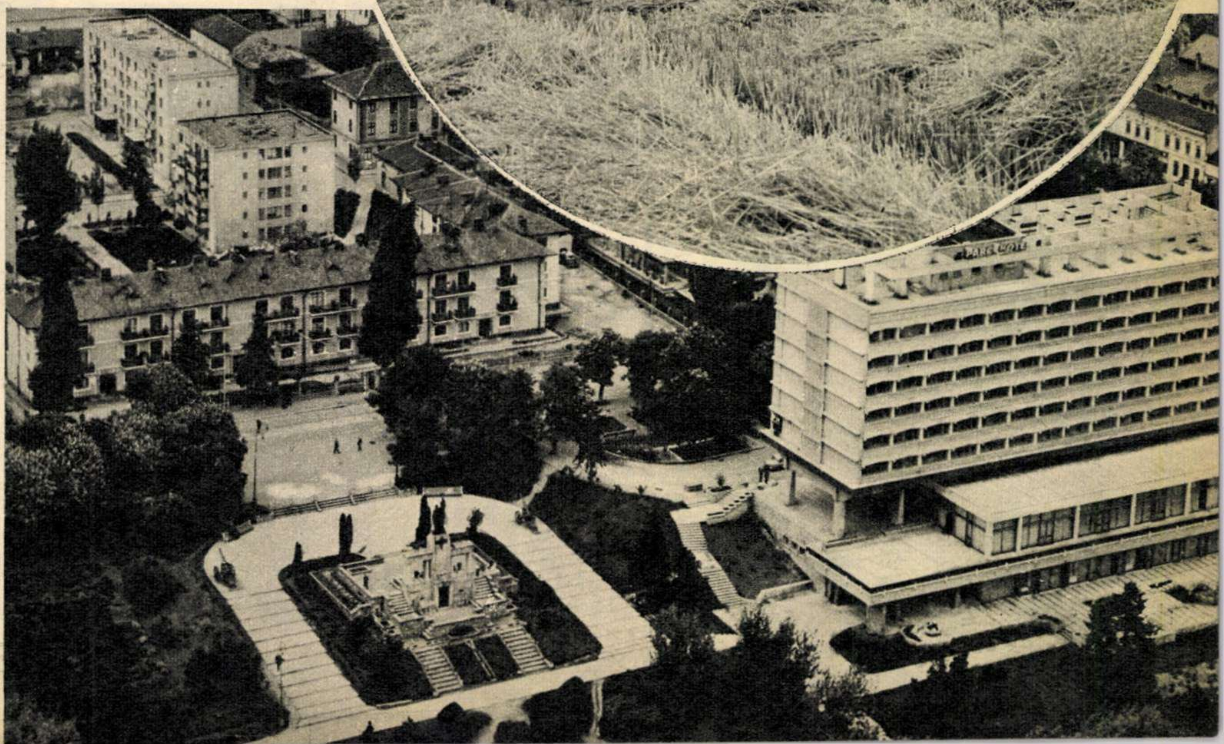

Orașul Drobeta-Turnu Severin, înflorit în anii socialismului.

Victorie

Închid ochii
și văd stindardul,
așa cum era în prima zi,
plin de lumină,
de speranțe
și grîu aurit.
Pe fereastră,
de la el mereu ne sosesc
pînă-n adîncul inimii
ecourile întîiului răsărit de soare
cînd pămîntul avea picături de rouă
înflorite cu sînge mult și sudoare,
cînd omul și copacul
trăiau vieți hoinare.

Acum am patrusprezece ani
Și am strîns, prin tine, zorii dimineții
fiindcă, după un sfert de veac,
soarele strălucește pretutindeni la noi.

IULIAN PENESCU,
elev, cl. a VII-a, Tîrgoviște

1

ILUZIA LUI COLUMB

La 16 septembrie 1492, trei caravele pluteau pe apele Atlanticului, în drum spre vest. Dar iată că alizeele încetează neașteptat. Navigatorii privesc cu uimire cum jur-împrejurul corăbiilor trec grămezi de ierburi care, judecînd după aspect, păreau a fi desprinse de curînd din pămînt. A doua zi, aceeași surprinzătoare viziune se oferă privirilor care, îngrijorate, scrutează apele pentru a descoperi prezența eventualelor recife. Cantitățile de «ierburi» sînt atît de mari încît oglinda mării pare o uriașă pajiște.

La 3 octombrie, marinarii observă că din amestecul de ierburi plutitoare ce-i înconjoară o parte pare a fi foarte veche, și că cele tinere poartă un fel de fructe.

Astfel, Columb împreună cu membrii echipajelor sale au fost primii oameni care s-au aflat în mijlocul ciudatelor pajiști ale Mării Sargaselor. Văzînd algele plutitoare ale Mării Sargaselor, fenomen natural unic în lume, despre care s-au țesut apoi nenumărate legende, Columb nutrea speranța că prezența unei asemenea vegetații lăsa să se întrevadă apropierea uscatului.

Astăzi oceanografii pot schița precis portretul acestei regiuni a Atlanticului, care se întinde pe o suprafață de circa 70 000 km² în zona calmă a tropicelor, la est de insulele Bermude. Humboldt a pus în evidență faptul că aceste mari întinderi de ierburi plutitoare erau izolate de restul oceanului datorită celor trei curenți care-l brăzdează, Marea Sargaselor formînd astfel «ochiul» giganticului vîrtej al Atlanticului. Apele sale sînt albastre și calde. Aduse de curenți, sargasele — alge brune, filamentoase, ale căror tale ating cele mai mari dimensiuni (pînă la 300 m) — se adună în aceste zone calme și plutesc creînd fantastica viziune a unor pajiști marine.

7

DIN TEZAURUL OCEANULUI PLANETAR

ALGELE

2

8

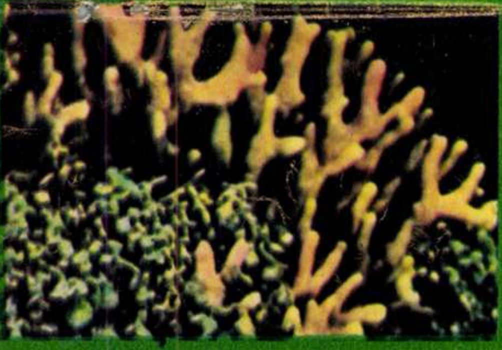
3

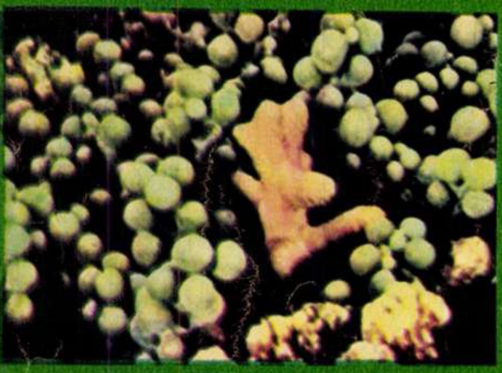
4

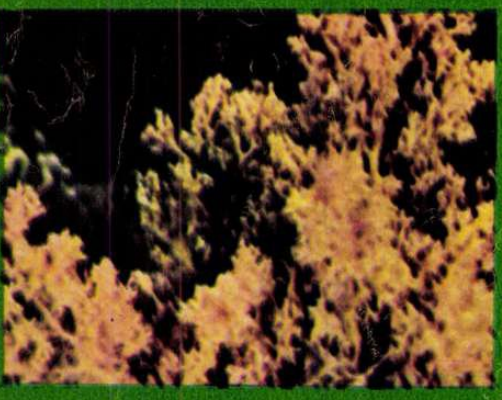
5

Iată doar cîteva dintre speciile bogatei flore algale din «grădinile» oceanului planetar (foto 1, 2, 3, 4, 5, 6).

Ele au putut fi cunoscute de către om datorită noilor tehnici de scufundare (foto 7). Printre ele se află și batiscaful din imagine care este coborît de pe o platformă mobilă (foto 8).

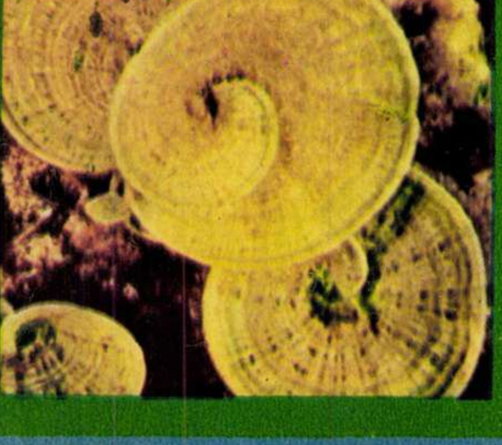
6

Printre speciile vegetale care cresc și populează de milenii lumea albastră a apelor pămîntului se află și algele. Mult timp i-a trebuit omenirii pentru a descoperi în algele care cresc în «grădinile marine» bogate resurse de vitamine și săruri. De altfel, populațiile care trăiesc pe țărmurile mărilor le-au apreciat și le-au folosit de multă vreme atît în alimentație și în fertilizarea solului, cît și ca furaje pentru animale. Dar, după ce știința le-a descoperit proprietățile (descoperirea alginei în 1884 de către Stanford marchează, în acest domeniu, începutul unei noi ere) mulți cercetători au ajuns la concluzia că algele ar putea constitui o bogată sursă de hrană pentru omul mileniului următor. Vor aduce algele noi și importante elemente în hrana viitorului? Rezultatele obținute pînă în prezent fac pe mulți dintre savanți să încline spre un răspuns afirmativ, estimînd că Oceanul planetar ar putea deveni hambarul generațiilor viitoare.

Ce sînt de fapt algele? Pentru botanist, algele sînt plante talofite clorofiliene. Paleontologii le consideră primele mărturii ale vieții pe Pămînt, scoarța terestră păstrînd fosile de alge încă din era precambriană. Economiștii văd în ele bogate surse de preparare a mîncărurilor. (În regiunile din apropierea orașului Tokio pot fi întîlnite cîmpuri de alge Porphira cultivate pentru a servi în alimentație; popoarele scandinave consumă în mod obișnuit preparate din alge ca Gelidium și Chondrus, îmbrăcate în zahăr sau prăjite în ulei). Pentru industrie, algele au un rol primordial în fabricarea iodului, a sodiului și potasiului, dar și în extragerea alginatelor — substanțe complexe cu bogate proprietăți, capabile de a înlocui chiar gelatina, caseina, celuloza sau amidonul. Incluse de multă vreme în farmacopee, algele au fost preluate de chimie în vederea utilizării lor ca prețioși agenți terapeutici. În viitor se preconizează folosirea lor pentru tratarea diferitelor anemii, boli pulmonare sau tulburări digestive. Mica algă roșiatică numită «mușchi de Corsica» este folosită ca excelent vermifug, în vreme ce alte specii conțin antibiotice foarte active.

Fără îndoială, ele reprezintă una din importantele verigi ale vieții acvatice, numărîndu-se printre producătorii primari ai materiei vii. Ca și alte vegetale clorofiliene, algele constituie o bogată sursă de hrană pentru animale.

Evantaiul speciilor cuprinse în această mare familie este foarte bogat: de la algele de mărimi microscopice, ca diatomeele unicelulare, pînă la cele gigantice, cum sînt algele Macrocystis, ce pot atinge lungimi pînă la 50 de metri, sau la lungile fîșii de Laminaria ori Porphira.

Algele populează toate mediile acvatice, dar multe dintre ele se pot dezvolta și în medii terestre (solul însuși își datorează în parte fertilitatea grație unei abundente flore algale). Fără prezența algelor, rîurile, lacurile sau oceanele ar deveni imense deșerturi fără viață. O bogată floră algală se distinge în planctonul atît de necesar viețuitoarelor marine. Primăvara, într-un milimetru cub de apă de mare cresc pînă la 25 de corpuri unicelulare, în afara altor specii de alge. Regiunile bogate în plancton delimitează perimetrele în care pot fi întîlnite marile ierbivore marine, printre care și balenele. În această privință, Oceanul Antarctic este una din regiunile cele mai bogate într-o specie de plancton numită «krill» și de aceea foarte des vizitată de uriașii oceanelor. S-a calculat că o balenă albastră, care rămîne circa 120 de zile pe an în acest ocean, consumă zilnic 4 tone de krill.

Algele clorofiliene, ca și restul vegetației din plancton, capabile de a realiza fotosinteza, constituie prin aceasta un imens rezervor de materie organică și minerală. Despre felul în care omul a folosit de-a lungul secolelor aceste vegetale marine există nenumărate dovezi. Țăranii din insulele Aran, de pildă, amestecau algele cu nisip pentru a crea un mediu prielnic culturii cartofului. În practicile agricole romane de la începutul erei noastre se recomandau ca îngrășămînt în cultura verzei. În Franța anului 1681, Colbert reglementa exploatarea algelor printr-o ordonanță specială. Astfel «iarba de mare» aruncată pe coastă de valuri putea fi culeasă liber de oricine. Pentru iarba de mare aflată la adîncimi accesibile se recomandau două recoltări pe an, în timpul refluxului. Manufactura regală fondată de Colbert a obținut chiar privilegiul de a culege singură toată iarba de mare adusă de valuri de-a lungul coastei Cherbourgului. Din timpuri străvechi animalele domestice care trăiesc pe țărmurile mărilor se hrănesc cu alge recoltate de țărani sau pe care le găsesc singure în timpul refluxului.

Popoarele Orientului folosesc pentru alimentație cîteva specii de alge, printre care Porphira și Laminaria încă din antichitate. Astăzi, zeci de kilometri patrați din golfurile Japoniei sînt ocupați de «cîmpuri» cu Porphira (alge roșii, foliacee, ce se dezvoltă pe stîncile din largul mării). Interesul pe care japonezii îl poartă algelor încă din cele mai vechi timpuri se datorează cantităților de vitamine și proteine pe care le conțin. Pentru a putea fi folosite și în alte zone, diferite de cele în care se recoltează mari cantități de alge sînt transformate în făină.

Specii gigant ca Macrocystis, Durvillea și Laminaria sînt folosite în nenumărate ramuri industriale, mai ales în extragerea substanțelor gelifiante, a acidului alginic și alginatelor, care sînt preluate apoi de industriile farmaceutică, textilă, a lemnului și hîrtiei, a porțelanurilor și a coloranților, sau de... pictură.

Iată, pe scurt, rezultatele la care a ajuns omul, căruia i-au trebuit secole de-a rîndul pentru a putea descoperi și folosi imensa rezervă a regnului vegetal ascuns sub oglinda albastră a mărilor și oceanelor planetei. Experiențele realizate pînă acum oferă omenirii suficiente exemple care vin în sprijinul preocupărilor de a folosi pe scară tot mai largă recoltele «grădinilor» ascunse ale mării.

Problema care se pune însă este aceea de a le feri de pericolul crescînd al poluării și de a apăra acest patrimoniu universal pentru a putea constitui cu adevărat «hambarul» generațiilor viitoare.

ECATERINA ROȘCA

RĂDĂCINILE PIONIERIEI
PRIMUL GRUP DE PIONIERI

Cînd și unde s-a închegat pentru prima oară un colectiv pionieresc? Cine erau cei care au purtat primii mîndrul nume de pionier? Ce activități au desfășurat ei și cine i-a îndrumat?

Pentru a răspunde acestor întrebări trebuie să ne întoarcem cu gîndul spre vremuri depărtate, spre anii rînduielilor nedrepte cînd burghezia și moșierimea înrobeau masele populare, răpindu-le roadele muncii. Din 1921 lupta de eliberare a clasei muncitoare, a întregului popor își găsise conducătorul înțelept și curajos care avea s-o ducă la victorie: Partidul Comunist Român. Îndrumînd mișcarea revoluționară, partidul i-a ocrotit, cu grijă părintească, pe cei mai necăjiți copii: pe cei care nu aveau parte de învățătură, pe cei care munceau din zori pînă noaptea tîrziu în ateliere și fabrici, nemîncați, bătuți, dîrdîind de frig, lipsiți de bucurie și speranță. Pentru a le da acestor copii o educație revoluționară, care să-i pregătească pentru lupta împotriva crunților stăpîni, partidul aflat în adîncă ilegalitate a hotărît ca «pe lîngă fiecare organizație revoluționară de masă să se creeze grupuri de copii-pionieri — care să aibă comitetele lor alese». Principala organizație revoluționară căreia partidul i-a trasat această sarcină a fost Uniunea Tineretului Comunist. În documentele de partid se spunea: «U.T.C. trebuie să pornească de îndată la organizarea grupelor de pionieri, începînd cu cele mai puternice centre muncitorești și politice ale țării». De formarea grupurilor de pionieri în anii luptei ilegale s-au îngrijit și alte organizații conduse de partid: «Ajutorul Muncitoresc Român», organizație menită să ajute familiile greviștilor și ale deținuților politici, «Asociația pentru protecția mamei și copilului», «Ocrotirea copilului» ș.a.

Printre centrele cele mai importante ale luptei revoluționare a clasei muncitoare se afla orașul Cluj. În 1929, an care marchează începutul unei etape de mari bătălii de clasă, s-a constituit la Cluj, cu sprijinul activiștilor Uniunii Tineretului Comunist și Ajutorului Muncitoresc Român, sub îndrumarea directă a partidului, un grup puternic de pionieri. Membrii acestui grup erau copii ai muncitorilor șomeri, ai greviștilor, ai luptătorilor întemnițați, ai activiștilor de partid nevoiți să lucreze în ascuns, departe de familie. Erau copii care trăiau în condiții din cele mai grele, adesea neavînd nici cu ce să-și astîmpere foamea,dar erau copii vrednici de părinții lor, curajoși și solidari, dornici să aducă și ei ajutor, după puterile lor și chiar peste puterile lor, luptei conduse de partid.

Vegheați cu grijă de comuniștii clujeni, micii pionieri se întîlneau la cîte unul din ei sau prin locuri mai pustii de la marginea orașului, departe de urechile poliției, pentru a învăța cîntece și poezii revoluționare. Josza Bela și alți revoluționari din acel timp le vorbeau copiilor, la aceste întîlniri secrete, despre lupta care trebuia dusă pentru alungarea jefuitorilor, pentru făurirea unei lumi drepte.

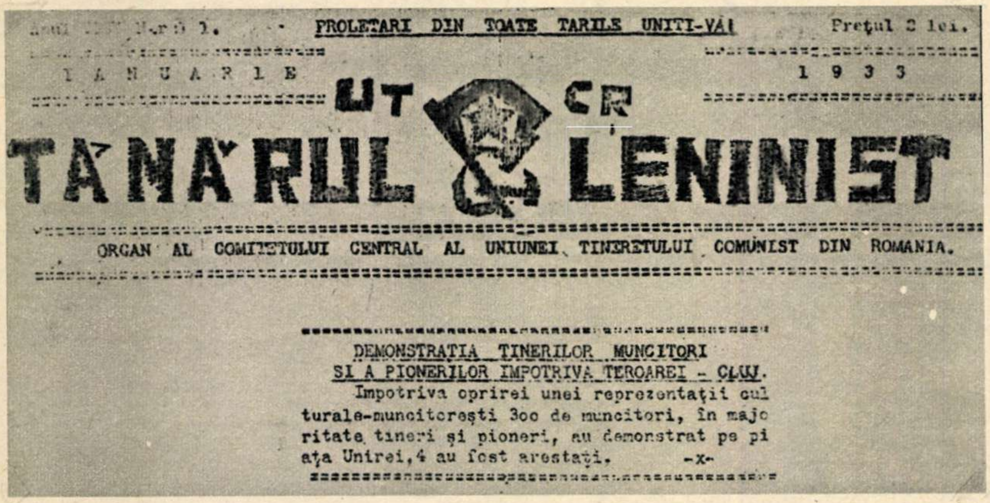

[illegible] Nr. 1. PROLETARI DIN TOATE TARILE UNITI-VĂ! Prețul 2 lei.

IANUARIE 1933

UTCR

TÂNĂRUL LENINIST

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNEI TINERETULUI COMUNIST DIN ROMANIA.

DEMONSTRAȚIA TINERILOR MUNCITORI
SI A PIONERILOR IMPOTRIVA TEROAREI - CLUJ.

Impotriva opririei unei reprezentații culturale-muncitorești 3oo de muncitori, în majoritate tineri și pioneri, au demonstrat pe piața Unirei,4 au fost arestați. -x-

Curînd prezența pionierilor începu să se facă simțită în viața proletară a Clujului. La întrunirile muncitorești, în aplauzele entuziaste ale participanților, la tribună se urca o «trupă artistică» formată din pionieri. Desigur, nu exista încă frumoasa uniformă pionierească de astăzi; se cumpăraseră însă pentru pionieri, din puținii bani ai Ajutorului Muncitoresc Român, bluze albastre, muncitorești și se confecționaseră cravate roșii. Cravatele nu puteau fi purtate pe străzi, în văzul poliției; ele erau scoase la iveală numai atunci cînd pionierii se aflau în mijlocul muncitorilor. Acolo, în fața părinților lor cu fețe supte de mizerie, în fața fraților lor mai mari, uteciști, pionierii prezentau micile lor spectacole, montaje de cîntece și versuri muncitorești, adevărate îndemnuri la luptă:

Sîntem ai viitorului copii,
Căliți în chinuri grele
Vom birui sau vom muri.

Cel mai mult plăceau «corurile vorbite», la care se recitau poeziile pline de avînt ale scriitorilor revoluționari, apărute în presa ilegală.

În același an, prin strădania comuniștilor, la Cluj a fost deschis un cămin pentru copiii luptătorilor închiși sau ascunși, pentru copiii celor aflați în grevă și pentru alți copii care aveau nevoie de un ajutor imediat. Aici și-au găsit pionierii un cîmp larg de activitate. Ei participau la gospodărirea și la înfrumusețarea căminului, pregăteau jocuri și șezători cu copiii mai mici, ba chiar au organizat pentru aceștia și un teatru de păpuși.

Greve din ce în ce mai mari aveau loc la Cluj. Membrii organizațiilor de masă izbuteau uneori să procure pîine și lapte pentru copiii înfometați ai greviștilor. Cine să se strecoare însă cu alimentele pînă la aceștia, printre cordoanele de jandarmi? Sarcina aceasta și-o asumau agerii pionieri, cu riscul de a fi prinși și bătuți fără milă.

În atmosfera orașului vuiau sirenele uzinelor aflate în grevă. La fabrica de încălțăminte «Dermata» sergenții de stradă pîndeau cu strășnicie. Deodată, venind din direcții diferite, aproape 80 de copii apărură în fața fabricii. Stegulețe tricolore si rosii fluturau în mîinile lor. Apărură și pancarte: «Eliberați-i pe părinții noștri», «Să nu ni se fure din pîinea noastră și asa puțină».

Pionierii participau din ce în ce mai activ la crunta înfruntare socială. Cînd li s-a dat sarcina de a ajuta la strîngerea de bani și alimente pentru familiile greviștilor era iarnă grea. Au pornit să colinde din casă în casă — dar ocolind cu grijă vilele bogătașilor. Cîntau pretutindeni un «colind» muncitoresc, în care se arăta că va răsări «Steaua clasei muncitoare» și că va apune steaua capitaliștilor. Primeau alimente pentru bucătăriile de grevă, haine pentru copiii muncitorilor uciși sau închiși. Zadarnic au încercat polițiștii turbați să pună mîna pe ei.

În 1933 pionierii clujeni primiră vestea că un grup de 60 de copii ai minerilor greviști din Aghireș (Șoricani) a pornit spre Cluj pentru a demonstra; se pregătiră să-i întîmpine și să se unească cu ei. Coloana micilor demonstranți n-a ajuns însă la oraș, fiind atacată de jandarmi pe drum. Fiii minerilor s-au apărat cu eroism.

În același an, tinerii muncitori din Cluj pregătiseră un spectacol cultural, pe care poliția l-a interzis. În Piața Unirii s-au strîns, pentru a protesta, 300 de muncitori. Din revista «Tînărul leninist», care pe atunci apărea în mod ilegal, aflăm că acești demonstranți erau «în majoritate tineri și pionieri».

Iată numai cîteva fapte care ne arată că primii pionieri, trup din trupul poporului muncitor, au mers cu demnitate pe drumul pe care îi conducea partidul. În Cluj trăiau pe atunci, ca și astăzi, alături de copiii români, copii de alte naționalități iar burghezia încerca să-i învrăjbească. Partidul i-a învățat să muncească și să lupte în deplină frățietate, în cadrul mișcării pionierești.

Două mărturii ne atestă că aceștia au fost primii pionieri. Revista proletară «Buletinul Ajutorului Muncitoresc Român», scria în 1931 ca «Clujul a pus bazele înființării echipelor de pionieri». Scriitorul Istvan Nagy, unul din îndrumătorii grupului, apreciază că «primii copii care s-au numit pionieri» au fost cei din grupul clujan.

Nu este mai puțin adevărat că grupuri de pionieri au apărut, cam în ace ași vreme, din inițiativa partidului, la Vulcan, la Lupeni, la Timișoara și în alte localități.

Dîrjii pionieri de altădată, vestitorii organizației pionierilor de astăzi, ne învață, de peste ani, să fim mereu părtași la lupta și munca poporului. În marea familie a organizațiilor revoluționare conduse de partid, pionieria a fost de la început un Prîslea, neobosit și neînfricat.

MIRCEA ȘTEFAN

Arborele țării

de RUSALIN MUREȘANU

Ca-ntr-un gorun în neam ni se înscriu
Inelele de ani și anotimpuri,
Cercuri de vîrste spiralînd prin timpuri
Spre-a ne rămîne pasul veșnic viu.

În el e vîrsta noastră și puterea,
El seva sa ne-o trece-n ce clădim.
Prin el se naște laptele și mierea
Spre care din adînc viitorim!

O, arborele-acesta fără moarte!
O, milioane ramuri ale lui!
Prin care trecem mîndri mai departe
Mereu mai mulți și totuși nu destui!

Mereu mai multe ramuri să răsară
Din lutul vechi sub tîmplă de Carpați
Numit pe strămoșește simplu: țară
De oameni bravi și harnici și curați!

Necunoscute

povestire de Mircea Sîntimbreanu

— Ce-a fost azi la școală?

Ah, dar ce n-a fost? La început a fost algebră și a fost mizeria celui de al doilea 4. Așadar «necunoscuta» ce plutea aburoasă și înfricoșătoare pe cerul ultimelor săptămîni s-a întrupat, brusc, din abia două linioare, ca un vaccin pe braț: 4. Totul a decurs mai simplu, mai la suprafață decît se temea. Exact cum dintr-o îndelungată cădere în gol te alegi cu o minusculă zgîrietură. Acum s-a liniștit pentru cel puțin încă două săptămîni! Acel nenorocit de 4, așteptat cu groază, dulăul ce urma să se repeadă cu zarvă clănțănindu-și dinții, s-a repezit aproape politicos, aproape cerîndu-și scuze, cu anestezia blîndă a vocii profesorului:

— Lasă, mai vorbim noi data viitoare, acum tavanul nu te poate ajuta...

De fapt, el, Biliboacă, n-a trecut niciodată dincolo de toate acele blestemate semne ale algebrei, toate i-au rămas străine încă și afurisite ca niște obiecte cărora nu le-ai descusut nici rostul nici natura. Uneori îți vine parcă să crezi că înțelegi ceva-ceva, calci mai sprinten pe ghețușul acelor cifre și litere și deodată gheața se rupe sub tine, te duci la fund, nu mai zărești deasupra capului decît un tavan negru, de nebiruit. Și ce groaznic este să te tot murezi în apa aceea grețoasă și rece cînd ceilalți zburdă deasupra, fac piruete, țipă de plăcere... Dar, în sfîrșit, un patru e bun și el la un moment dat: te scoate la suprafață, iei o gură de aer, îți faci apoi convalescența la un soare oricît de chircit și de palid, intri și tu în rîndul oamenilor, nu mai aștepți cu groază acea necunoscută care poate fi o pișcătură de purece, dar tu o aștepți ca pe o grenadă gata să explodeze în orice clipă și să îți zăpăcească creierii.

...Și ce-a mai fost azi la școală? A fost recreația. Și păruiala terminată în cancelarie. Ai dat și tu, Biliboacă, destui pumni, dar pentru că ai luat unul singur — în nas! — totul părea altminteri. Ce mizerabilă situație! Să fii compătimit, tamponat de soră, sfătuit de cioporul de binevoitori: «ține mîna în sus, astupă nara, stai întins...» Și asta după trei săptămîni de karate, de studiu la oglindă, tu, Biliboacă, viitor campion, care te și visai pe podiumul de onoare, să o încasezi atît de neașteptat, atît de prostește. Nici de data asta nu contează durerea. Infrîngerea, umilința, inexplicabilul, necunoscuta, asta doare! Să studiezi cîteva săptămîni lovitura, marea lovitură și apoi s-o iei pe coajă?

...Și ce-a mai fost azi la școală?

Liniște, apoi. Acea apă monotonă ce poartă trimestrele, zilele, orele, în pasta fleacurilor, a micilor întîmplări. «Cine lipsește? Vă rog, tovarășe profesor... Eu pentru astăzi n-am știut, n-am putut, ș.a.m.d., ș.a.m.d.»

Și apoi, încă o... necunoscută! La plecare. De data aceasta o necunoscută în adevăratul înțeles al cuvîntului. Femeia înaltă, blondă, în taior negru, din stația de tramvai și care tam-nisam s-a apucat să-i facă observație:

— Ridică, te rog, hîrtia. Arunc-o la coș!

Dar era clar ca lumina zilei că el, Biliboacă, la coș a și vrut s-o arunce. Numai că nu nimerise.

— Ia-o de jos.

Bine, faci treaba asta, dar nu cu plăcere, nu în public, cu toți ai tăi care rînjesc...

— Nu auzi?

Aude. Se pleacă.

— Dar celelalte?

Celelalte nu le-a azvîrlit el. Femeia blondă nu-și dă seama de asta? Ce dacă el, Biliboacă, e copil? E de batjocura lumii? Mai ridică o hîrtiuță, cu scîrbă. Și încă una. Apoi se cabrează. Nu mai vrea. E bine? Și fuge bombănind furios.

A și drăcuit? Nu-și amintește. Așa zice Firică, vecinul și colegul lui mai mare de la scara a treia:

— Idiotule, tu știi cine era? Inspectoarea! A fost astăzi la noi în clasă.

Acum Biliboacă merge spre casă, tîrșindu-și pașii prin frunzele moarte. Și parcă aude întrebarea, eterna, nelipsita întrebare a mamei din clipa cînd va deschide ușa;

— Ce-a fost azi la școală?

Dar nu e nimeni acasă. În bucătărie ciorba își aburește aroma. Băiatului îi e foame și mușcă din greșeală, cu sete, nu din colțul de pîine, ci din ardeiul iute. Altă necunoscută! De ciudă și de usturime îi vine să urle, să blesteme, să plîngă.

Și deodată glasul cald al mamei, eterna, nelipsita întrebare:

— Ce-a fost azi la școală?

Biliboacă, tresare, șuieră și pufnește ars parcă de tot focul zilei:

— Ce să fie? Nimic, mamă. Absolut nimic.

Uuuuf! Arșșș! Aaaa...

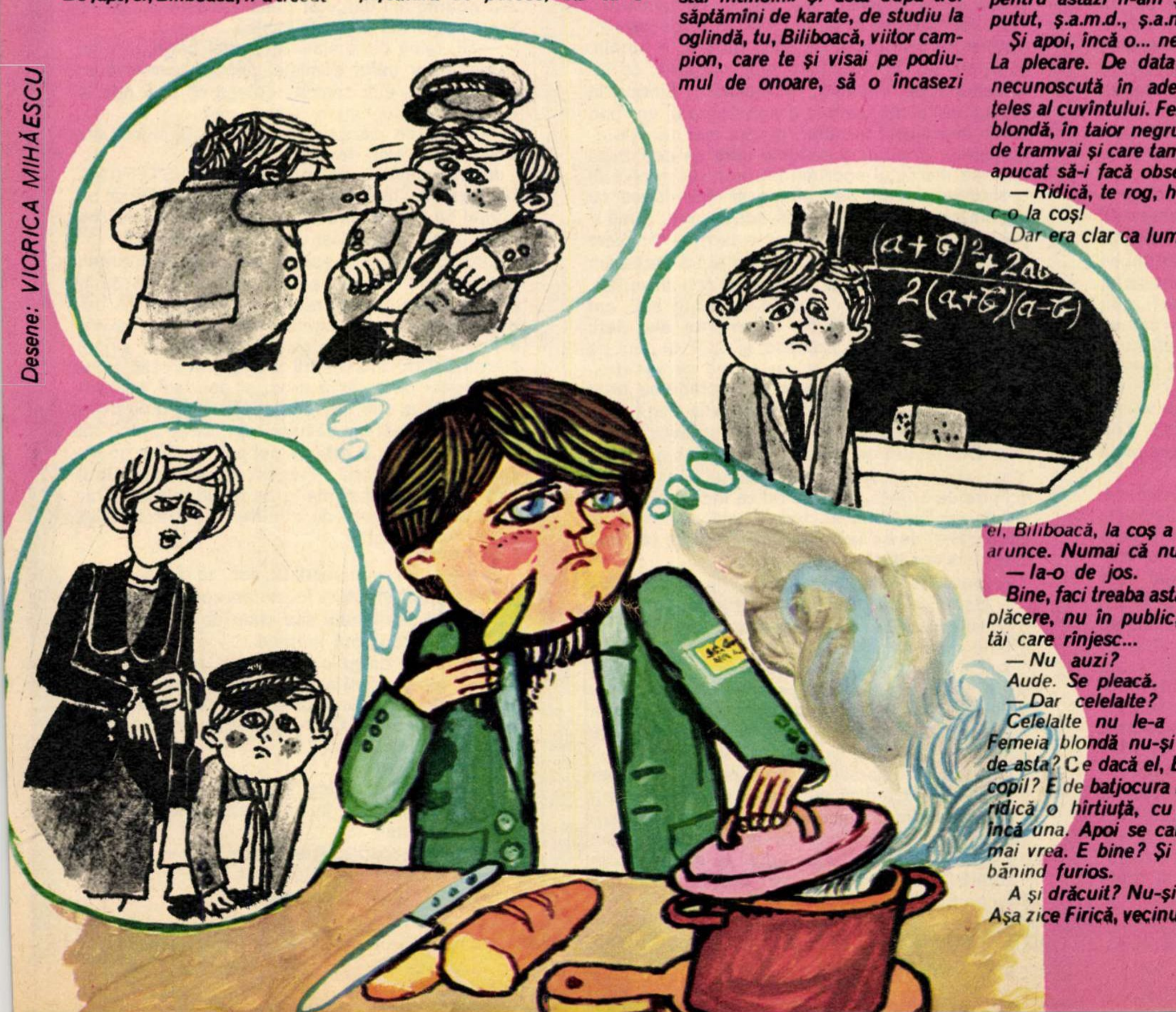

Ce-a fost la școală?

Desene: VIORICA MIHĂESCU

COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA

ROMAN FOILETON
DE LEONIDA NEAMȚU
ILUSTRAȚIE:
VINTILĂ MIHAESCU

7

RONDUL DE NOAPTE

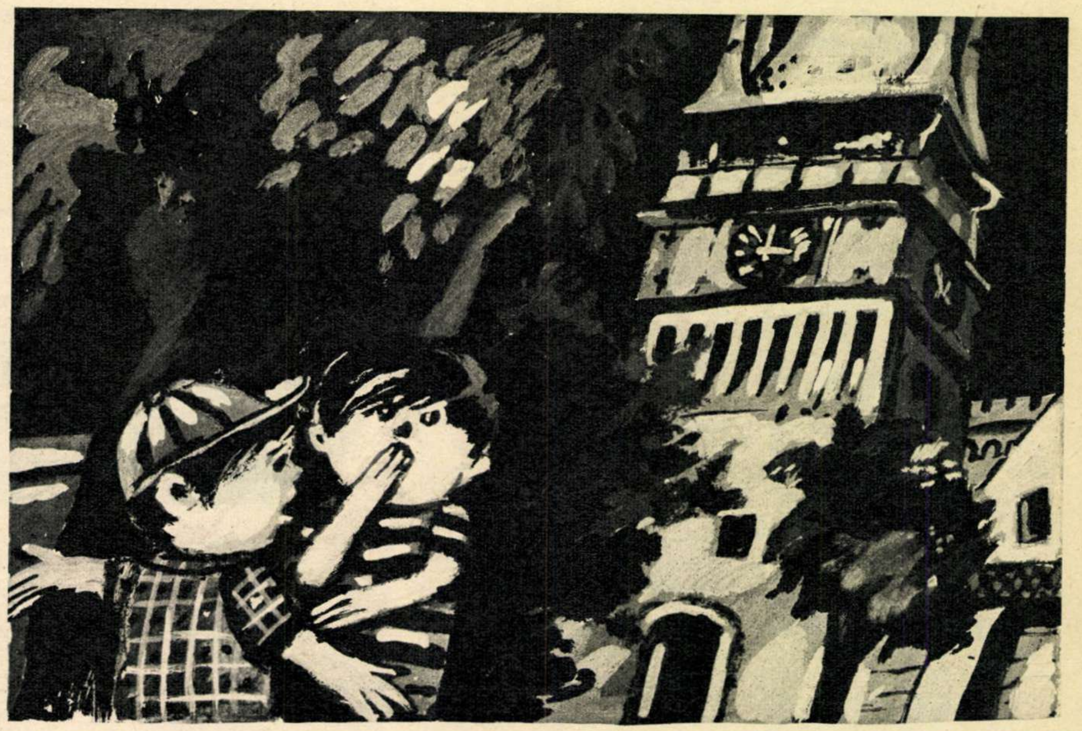

Nu era o seară dintre cele prietenoase! Septembrie se încruntase dintr-o dată, iar un vînt oblic smulgea așchii de flacără de prin ramuri. Vreau să zic — smulgea frunze roșii. Totuși lumea-și legă în jurul gîtului fulare, pe cap își înșurubă pălării mari și porni spre circ, să vadă «prestidigitațiuni superbe sub conducerea maestrului Okohoro (fachir), cai, cămile, cîini, acrobați...» și, aș adăuga eu, veverițe. Cred că începeți să fiți în clar cu situația. Foarte bine, pentru că în acel moment, în acea seară, noi eram încă tare dezorientați! Noi, adică «echipa de șoc», formată din Ionică Balica (cel de la care ni se trăgeau toate, și bune, și rele), Balaurul Flămînd, ca și modesta persoană care vă relatează aceste episoade, unele mai plicticoase, altele mai alerte, știți... după cum bate vîntul inspirației...

Spectacolul începea la opt fix (prin opt fix trebuie să înțelegeți opt și douăzeci și cinci) și era al treilea dat de circ în orașul nostru. Cei care văzuseră primele două se întreceau cu laudele, și chiar aveau motive. Numai că noi, cei din echipa de șoc, venisem aici nu pentru spectacol, ci ca să prindem un «fir». Vă sînt dator cu două sau trei explicații. Despre domnul Arapalea, deocamdată, doar atît: era custodele muzeului din turnul «ȘTEFAN», și fără îndoială cea mai autorizată persoană care să-și exprime nedumerirea (pentru a folosi o vorbă blîndă!) în legătură cu prezența legitimației lui Ionică Balica lîngă enigmaticul orologiu...

Și încă o explicație necesară: vă aduceți aminte de timidele încercări ale lui Dinu Chițcan de a scoate și el un cuvînț, în vreme ce noi toți combăteam afirmația lui Ionică în legătură cu veverița. Pretindeam că nu avea cum s-o vadă în timpul nopții pe veverița Dorina din parc, pentru motive prea evidente. Dar, după ce domnul Arapalea plecă, aruncîndu-i o ultimă privire mustrătoare lui Ionică Balica, Dinu Chițcan prinse momentul să deschidă gura:

— Poate că... poate că nu pe veverița Dorina a văzut-o dumnealui, Ionică Balica. Poate că a văzut veverița din menajeria circului...

Și datorită acestor cuvinte «echipa de șoc» se afla la circ în vreme ceceilalți rămăseseră «în rezervă». Eram mai mult atent la Ionică Balica, în vreme ce Balaurul Flămînd mă străpungea neîncetat cu privirea ochilor săi galbeni-căprui. În felul acesta, nici unul din noi nu putea fi răpit fără ca ăilalți să observe, așa făcusem planul. Folosesc cuvinte mari, da, dar să vedeți ce a urmat... Balica se afla puțin în dreapta intrării artiștilor, aproape de locul unde bubuia orchestra, iar Balaurul vreo optzeci de grade în stînga intrării. Subsemnatul — în partea opusă. Toți trei alcătuiam un triunghi isoscel, cu latura mică între Ionică și Balaur.

Spectacolul se termină cu prelungi aplauze. Maestrul Okohoro (fachir) a fost fără îndoială superb, a înghițit diferite obiecte, printre care o porție dublă de flăcări proaspete, dar, prea ocupați fiind să prindem «un fir» am neglijat mult spectacolul. Și, cu ce folos? Cu nici unul. N-am prins nici un «fir». Cînd am ieșit din circ se făcuse tîrziu și într-o clipită piața Abatorului, și străzile, deveniră pustii. «Echipa de șoc» însă nu dorea să părăsească terenul. Le-am propus băieților, «pînă se liniștesc lucrurile» să mergem la locul nostru de meditație. Dacă locul «de acțiune» și «locul marilor hotărîri» era livada lui Moș Geamandură, locul de meditație nu era altul decît uriașul butoi din curtea casei în care locuiam.

Nu era mult de mers, nici zece minute. Azor M. Azor a cărui nară sensibilă și instinct îi anunțară apariția noastră, începu să latre și să scheaune de bucurie, în același timp. Avea și toate motivele! Trecuse de mult ora cînd, luîndu-i-se zgarda, trebuia să capete depline libertăți...

— Azor M. Azor! strigai de pe butoi, ai și tu puțintică răbdare! Schimb un cuvînt cu băieții, și vin să te eliberez, și-ți dau și de mîncare...

Dulăul înțelese și tăcu. Ceva, în orice caz, tot trebuie să fi priceput el, altfel nu s-ar fi potolit. În turnul «ȘTEFAN» bătu ora, anapoda, ca întotdeauna pe întuneric. Tresărirăm, fiindcă în planul ce-l alcătuisem în grabă figura și un rond tainic împrejurul turnului (cîndva mai demult înființasem, oricum, o comisie care să cerceteze cauzele mersului anormal pe timp de noapte al orologiului; acum se adăuga și întîmplarea cu legitimația lui Ionică); după acest rond, după o eventuală încercare de a urca în turn, — făcusem rost de lanternă! — aveam intenția să cercetăm îndeaproape circul și menajeria (cu veverița). Acesta era planul nostru, în mare. Și aici, am comis una din greșelile importante ale vieții mele: am uitat să-l hrănesc și să-l dezleg pe Azor M. Azor. N-am să mi-o trec cu vederea, fiindcă e de neiertat să înșeli încrederea unui animal atît de credincios. Și dovada marii sale credințe, a atașamentului său, o veți avea în curînd. Dar iată în ce condiții s-a produs greșeala mea: văzînd în fereastra doamnei Genescu o sclipire de lumină, și bănuind că încă mai croșetează, am îndrăznit să bat la ușă cu speranța absurdă! — de a căpăta noutăți. Dacă ne căutase cineva în legătură cu «cazul»?

— Doamnă Genescu, vreau să vă cer iertare...

— Haide odată, Alexandre, strigă de la poartă Balaurul Flămînd. Să mergem «la lucru» că ne prinde dimineața...

Am închis ușa doamnei Genescu, resemnat, și am dat fuga să-i ajung pe prietenii mei care și porniseră, iar Azor, răbdător, n-a lătrat și n-a scheunat, convins că revin îndată să mă țin de cuvînt.

Străzile erau pustii ca niște peșteri încă nedescoperite. Cred și eu! Poate că mai înțelept era să mergem la culcare, dar de unde atîta belșug de înțelepciune? Aveam ocazia să rezolvăm o enigmă, sau chiar o pereche de enigme, prin propriile noastre puteri, prin propria noastră... inteligență.

— Ionică, sigur nu ești somnambul? întrebă Balaurul.

— Sigur, am dat replică în locul lui Ionică. Azi noapte am cercetat toate streașinile... Și ce am văzut? Nici urmă de Ionică...

— Și, reluă pe același ton, nițel blînd, și nițel amenințător șeful comisiei pentru conservarea amprentelor, ești convins colega că n-ai pus la cale o farsă de mare anvergură?

— Farsă de mare anvergură, eu, Balaure? Nu observi cît sînt de mic?!...

În fața noastră se profilă turnul «ȘTEFAN», ca o spadă... Iarăși spadă! Hm! hm, hm! De ce pe chipul lui Ionică lunecase o umbră de nehotărîre cînd Jeni pronunțase cuvîntul «spadă»?

În umbra turnului, sub un vînt rece, ne oprirăm. Așa cum ne făcusem planul, eu trebuia să rămîn aici, iar Balaurul împreună cu Ionică să se deplaseze în direcția circului. Ne despărțirăm cu strîngeri de mînă, eu cu un fior rece în sînge. Normal! Zidul mănăstirii Corpadea trecea printre copaci ca un brîu gros, și deodată o piatră căzu undeva, sau de undeva. M-am lipit de trunchiul unui castan, năzuind din toată inima să mă prefac și eu în arbore, cel puțin pentru douăzeci și patru de ore... Trecură zece minute. Unul mai lung, mai lat și mai gros decît celălalt. Trecură alte douăzeci de minute. Ar fi trebuit să sune miezul nopții.

Și totuși...!

Și totuși un zvon searbăd, sec, ca o tuse uscată, îndepărtat și totuși foarte apropiat, ca venind din fundul pămîntului sau chiar de sub călcîiele mele, mă pironi, mă îngheță...

Apoi trecu un galop de vînt! Castanii fremătară și vuiră cu atîta intensitate că nu am mai auzit nimic, nici măcar pașii celui care se apropia în goană de mine. Cînd, pe neașteptate, o mînă mă scutură de umăr.

— Taci! Auzi?

— Aud vîntul... zise Balaurul Flămînd.

— Dar acolo sus, în turnul «ȘTEFAN» vezi o dîră de lumină?

— Lasă fleacurile, Alexandre! Ești în stare să înțelegi una ca asta? Ionică a dispărut!

— Cum? Iar?! E prea de tot!...

(Va urma)

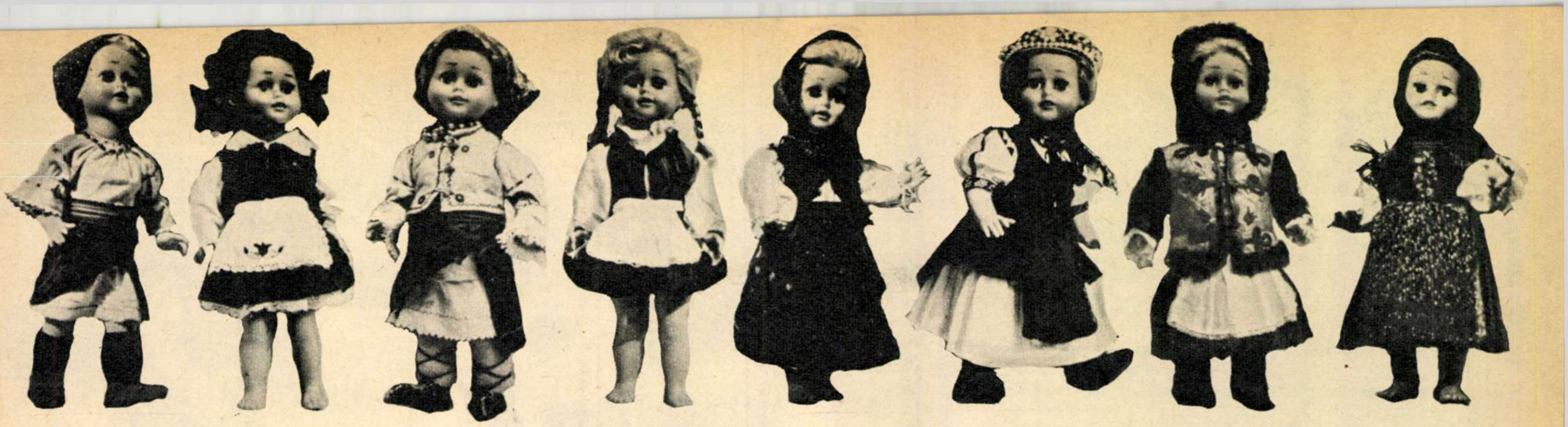

Nestemate ale copilăriei

«Bogăția dumneavoastră e demnă de invidiat. Aveți peste tot la îndemînă ceea ce la noi nu se mai poate studia decît în muzee sau în arhive». Aceste cuvinte au fost spuse de către un renumit savant de peste hotare unui etnograf de al nostru, cu prilejul călătoriei documentare pe care a făcut-o în România, în dorința de a vedea cu proprii săi ochi cum păstrăm și continuăm tradiția artei populare în țara noastră. Desigur, cercetătorul respectiv s-ar fi mirat și mai mult dacă ar fi vizitat Expoziția națională a «Căutătorilor de comori», cea a «Expedițiilor Cutezătorii» sau cîteva din muzeele școlare din ce în ce mai numeroase. Și, într-adevăr, descoperirea, cercetarea, păstrarea artei populare, a creației populare, aparținînd deopotrivă poporului român și naționalităților conlocuitoare constituie la noi o preocupare de interes general. Printre cei mai înflăcărați căutători ale acestora îi găsim și pe pionieri. Ei știu că toate valorile create de-a lungul secolelor prin înțelepciunea populară, prin instinctul decorativ al poporului trebuie adunate și păstrate, și apoi, cu ajutorul unor mijloace moderne — restituite celor care le-au creat. Ce se întîmplă cu comorile artei populare atît de prețuite? Le păstrăm cu grijă pentru ca oamenii localităților moderne, urbanizate să-și afle bucuria în ele. Printre altele, acesta este rostul acțiunilor pionierești pentru descoperirea și păstrarea valorilor creației populare. Aceasta este o formă activă de cunoaștere a patriei, o inițiativă a cărei realizare poate fi pretutindeni extinsă de către comandamentele pionierești.

Păpușile, jucăriile prezentate aici fac parte din colecțiile realizate în cadrul celor două concursuri organizate de revista «Jobarát» (în traducere: «PRIETEN BUN», revistă similară «Cutezătorilor», destinată pionierilor și școlarilor de naționalitate maghiară din țara noastră) în urmă cu doi, respectiv un an. Cititorii revistei, participanți la concurs, trebuiau să realizeze la dimensiunile păpușii Nicoleta, care se găsește în comerț, portul popular din satul lor,

Așa au ajuns și s-au păstrat în colecție cca 350 minunate costume în miniatură ale portului popular, expuse atît în Capitală cît și în provincie. Despre materialul selectat de către specialiști, prof. univ. Gheorghe Focșa, directorul Muzeului Satului, spunea că acesta reprezintă în felul său o valoare fără seamăn creată de către copii. În colecție figurează portul popular al fiecărei zone, din Maramureș pînă-n Valea Jiului, realizat din material original, cu tehnică originală. S-a pus în mișcare tot satul pentru ca fetița sau băiatul (au concurat și băieții!) care participa la concurs să realizeze redarea fidelă a portului local. În localitățile unde portul popular e pe cale de dispariție, bunicile și-au deschis lăzile de zestre și au scos din ele veșmintele de pe timpuri, ca să slujească drept modele pentru lucrarea de concurs. Așa se face că au apărut costume originale, foarte frumoase, pînă și din acele zone în care specialiștii considerau că n-a mai rămas nici urmă a portului popular. Corul din Zagon și-a sărbătorit recent 100 de ani de la înființare în costume noi, realizate după modelul cusut inițial la dimensiunile păpușii de către o fetiță dintr-un sat apropiat.

Jucăriile? Au sosit la concurs vreo 6 000 de exemplare. Dintre acestea cam 4 000 sînt lucrări originale, cu valoare muzeistică. Descrierea jocurilor din textul însoțitor are aproape 3 000 de pagini dactilografiate (în afară de confecționarea jucăriilor, participanților li s-a cerut să descrie și jocurile de grup ce se joacă în satul lor sau de care își mai aduc aminte părinții, bunicii, bătrînii din sat).

Sîntem bogați. Avem peste tot adevărate comori

FORRÓ LÁSZLÓ

CONTINUARE ÎN PAG. 15

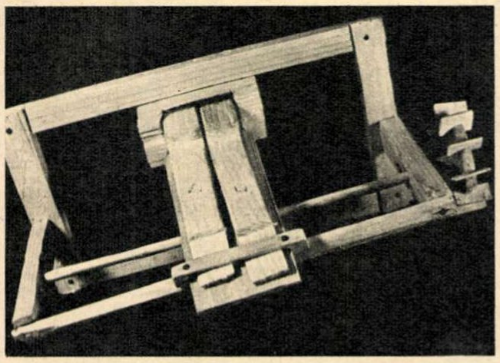

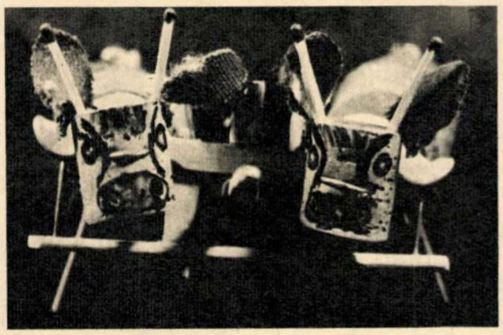

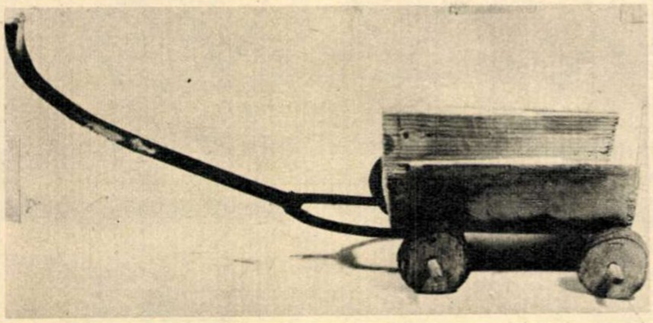

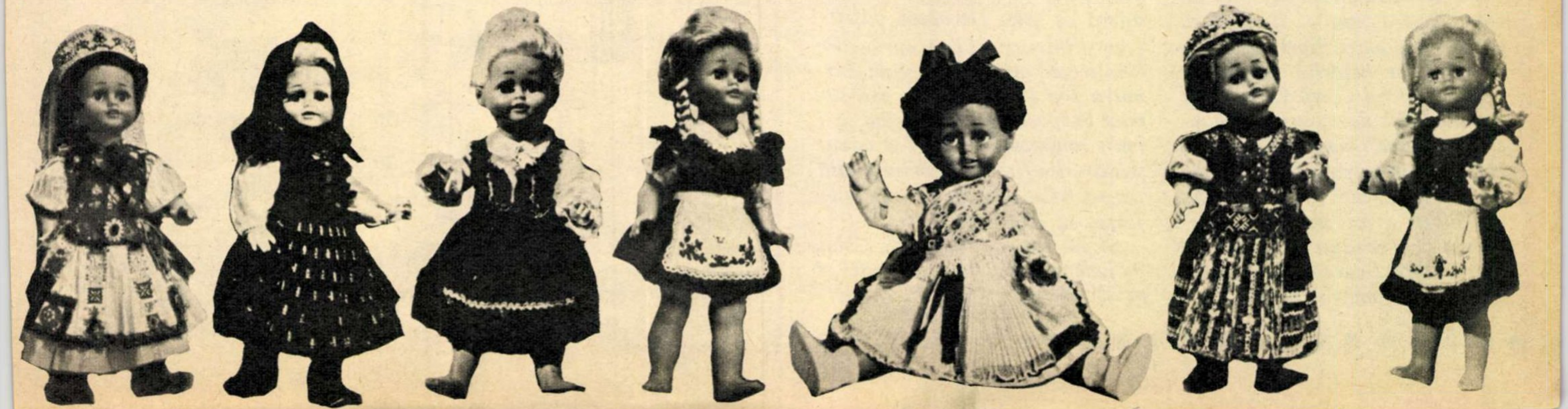

PAGINA BĂIEȚILOR

MARK SPITZ

AURUL VOINȚEI, AURUL VICTORIEI

Cu cîteva zile înainte de deschiderea ultimei ediții a Jocurilor olimpice, în cadrul unei obișnuite conferințe de presă, un tînăr înotător american, student la medicină, în vîrstă de 22 de ani, făcea o declarație senzațională, mărturisind că a venit la München hotărît să cîștige 7 medalii de aur.

Ascultîndu-l pe MARK SPITZ, pe-atunci mai puțin celebru ca azi, (participase și la Jocurile olimpice de la Ciudad de Mexico, dar nu obținuse decît o medalie de aur la ștafetă, iar ulterior fusese exclus din clubul său sportiv fiind considerat un tînăr fără perspective), cei mai mulți dintre ziariștii și spe-

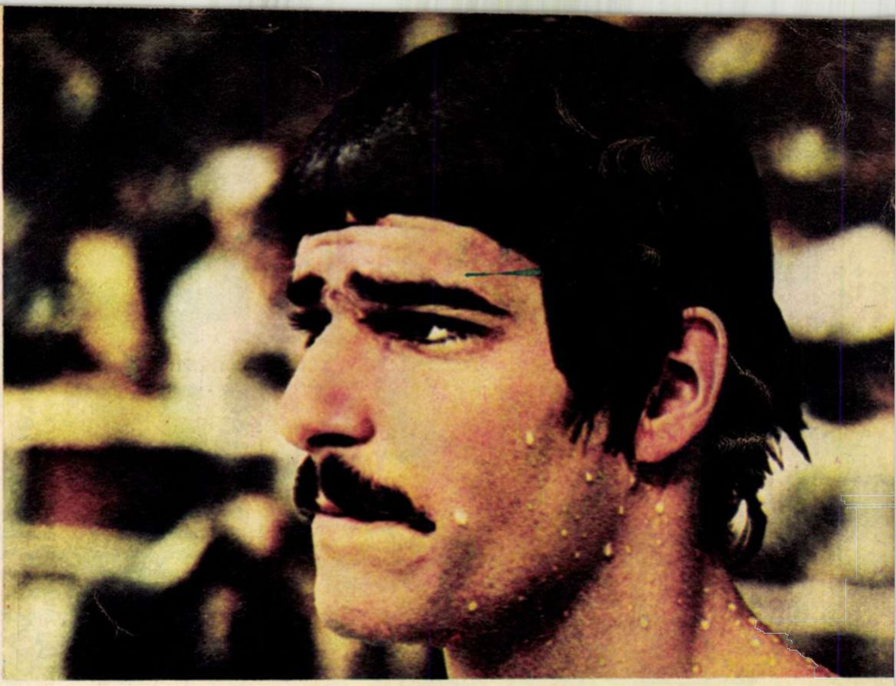

Cu puțină îndemînare

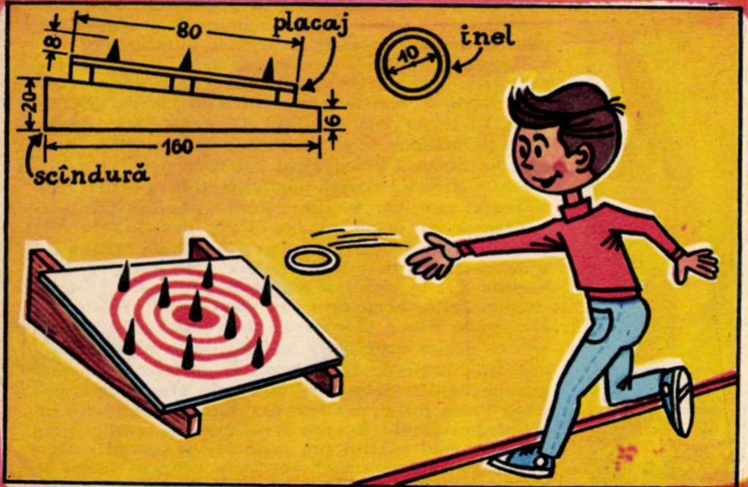

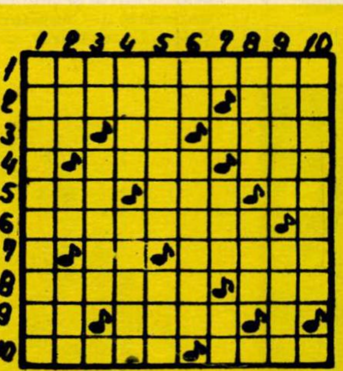

MUZICALĂ

Orizontal: 1) Linii în afara portativului, folosite la scrierea înălțimii sunetelor; 2) Ansamblu de cîntece — Comună (abr.); 3) Costin Sandu — Bețe! — Cîntece; 4)...Mare, oraș în nord-vestul Transilvaniei — Umblă mormăind; 5) Instrument muzical compus din mai multe fluiere de diferite dimensiuni sau fluiere de trestie cu șapte găuri — A fi în repaus — Clinchet final de clopoței!; 6) Onomatopee ale goarnelor într-un cîntec pionieresc; 7) Nicolae Constantin — Un «trio» cu rezonanță montană; 8) Instrument muzical cu coarde în extensiune — Nume turcesc; 9) Începe să bată toba! — În formație completă; 10) Ne-a prezentat «Cîntecele mării» și «Cîntînd în ploaie» — Fără voce.

Vertical: 1) Notele primului timp al măsurii de trei pătrimi; 2) Un sunet muzical profund, grav — A bisa! — Spațiu; 3) În surdină — Autorul versurilor unui «Cîntec pionieresc de excursie» compus de I. Hartulary — Darclée; 4) Instrument muzical de suflat cu registru grav făcut din alamă — Un sunet la înălțime (fem.)!; 5) Solist instrumental sau vocal — Face muzica!; (neart.). 6) Primul timp — Ritm în execuție; 7) Un fir subțire — La pian!; 8) Face gura pungă; — Postav țărănesc; 9) Zbor agitat într-un zumzet caracteristic al albinelor în căutarea unui nou stup — Între sopran și tenor; 10) Melodia preferată (pl.)!

Prof. TEODOR AXIOTI

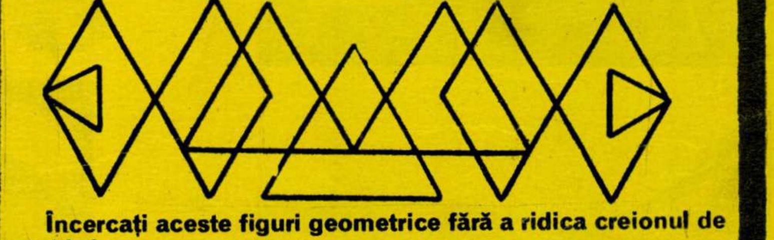

Încercați aceste figuri geometrice fără a ridica creionul de pe hîrtie.

DRAGI PRIETENI
EMIL

TABLETA LUI EMIL

UNDE DAI ȘI UNDE CRAPĂ!

Vă amintiți că acum cîteva numere a apărut o «tabletă» care se adresa unui anume Costică Popa zis «Mannix»? Ecourile nu s-au lăsat așteptate. Și iată că printre multele scrisori care condamnau cu hotărîre procedeele brutale ale lui Costică, am găsit una deosebit de agresivă. Autorul, pe nume Dumitru Ion, tuna și fulgera împotriva colegului său Vasile Mîță (mai tîrziu am aflat că numele a fost intenționat deformat, în realitate chemîndu-l Vasile Mitu) care «îl maltratase trăgîndu-i pumni și palme».

În încheiere Dumitru aproape că țipa în scrisoare: «Să-l dai în revistă! Auzi, Emile? Să-l dai în revistă!»

Pentru că scrisoarea avea un ciudat iz de ură m-am deplasat la școala cu pricina unde am aflat următoarele:

În ziua de 17 noiembrie 1972, mama elevului Vasile Mitu a venit la școală să se intereseze de situația fiului ei care luase cîteva note proaste. Mama lui Vasile suferă de șale. De aceea pășește greu și într-un fel cam curios. Pe cînd trecea prin curtea școlii, Dumitru Ion (reclamantul) s-a furișat în spatele ei și a început să-i imite umbletul. Vasile l-a văzut și, scos din fire de jignirea adusă mamei sale, l-a silit pe făptaș cu forța, să înceteze.

Acum ați aflat faptele, îi las în judecata voastră pe Vasile și pe Dumitru.

Emil

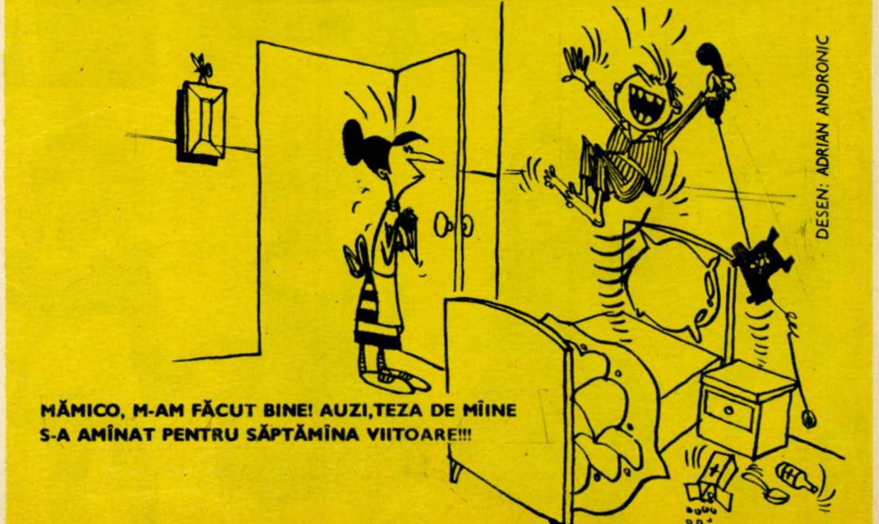

MĂMICO, M-AM FĂCUT BINE! AUZI, TEZA DE MÎINE S-A AMÎNAT PENTRU SĂPTĂMÎNA VIITOARE!!!

DESEN: ADRIAN ANDRONIC

MARK SPITZ

cialiștii prezenți la acea conferință de presă au zîmbit neîncrezători, gîndindu-se că-i foarte ușor să declari că vei bate, la mare diferență, toate recordurile olimpice de pînă atunci, dar mult mai greu este să și realizezi așa ceva. Au zîmbit, deoarece puțini știau că băiatul acesta, înalt și brunet, cu fața împodobită de-o mustață de hidalgo, avea în urma sa mii de ore de antrenamente ieșite din comun, doi ani în care nu se gîndise decît la aceste medalii, doi ani în care nu făcuse decît să se pregătească, cîte 10 ore pe zi și după cele mai eficace metode, doi ani de renunțări și de ambiții canalizate într-un singur sens: spre victorie.

Încă de la prima probă, zîmbetele de neîncredere s-au topit de pe fețele tuturor, locul lor luîndu-l uimirea și admirația. Una cîte una, cele 7 medalii de aur visate (la 200 m delfin, 4×100 m liber, 200 m liber, 100 m delfin, 4×200 m liber, 100 m liber și 4×100 m mixt) au intrat în posesia lui Mark Spitz.

Tînărul acesta de 22 de ani demonstra astfel lumii întregi că, prin voință și tenacitate, omul poate cuceri culmi care în mod obișnuit par inaccesibile.

SEVER NORAN

Vestemate ale copilăriei

(Urmare din pag. 13)

la îndemînă. Să le adunăm cu grijă. Să nu uităm că valorile nu se găsesc numai în zonele etnografice renumite, cunoscute în întreaga țară. Avem ce aduna și păstra în fiecare sat, în fiecare orășel. Căutătorii de comori să-și îndrepte atenția nu numai spre obiectele arătoase, foarte prețioase ale artei populare, ci și spre cele mai modeste ca înfățișare, dar poate la fel de prețioase. Unul dintre învățămintele desprinse din acțiunea de realizare a jucăriilor constă în faptul că un număr mare de copii au participat la acest concurs pentru că, meșterind cu briceagul, f erăstrăul și ciocanul erau chemați să grăiască despre universul copilăriei.

Obiectele, covoarele, broderiile păstrează amintirile milenare ale artei decorative, căci înainte vreme — cultura cuvîntului tipărit domnind abia de patru secole încoace — omul își exprima sentimentele, bucuriile și necazurile, transmitea ceea ce avea de comunicat îndeosebi prin artele plastice. Broderiile, bastoanele încrustate meșteșugit, porțile sculptate arată nu numai felul în care au văzut strămoșii noștri cîmpiile înflorite, păsările, vînatul din păduri, dar sînt și o expresie a modului lor de gîndire — în culorile feerice, în formele fermecătoare și robuste căpătînd contur însuși sufletul lor.

DANUȚ GURAN, CÎȘTIGĂTORUL CONCURSULUI „CĂRȚILE LUI IONICĂ"

Zilele trecute a avut loc tragerea la sorți a concursului «Cărțile lui Ionică», publicat în «Cutezătorii» nr. 20 din 18 mai a.c. Tragerea a fost efectuată în redacție de către pionierii clasei a V-a D, de la Școala generală nr. 99 din Capitală.

Concurentul DAN GURAN, din comuna Băbeni, județul Vîlcea, a cîștigat o geantă tip «Cutezătorii», premiul oferit de Ionică. Au mai fost desemnați un număr de 12 cîștigători (Nicolae Gîrbocea, **I.A.S. 9 Mai, Tulcea;** Elena Tripan, **Școala generală Fîrdea, județul Timiș;** Teodor Sava, **comuna Boiu Mare, județul Maramureș, of.p. Baia Mare;** Mircea Susan, **Alba Iulia, Bd. 6 Martie, bl. 56, sc. A, et. 3, ap. 15, județul Alba;** Alexandru Deru, **Roman, str. Anton Pan, nr. 7, bl. 18, ap. 33, județul Neamț;** Rodica Lazăr, **București 7, Str. Ștefan Furtună nr. 65 A;** Aurelia Gh. Turcin, **satul Găujani, comuna Ungheni, județul Argeș;** Doinița Radovici, **Botoșani, str. Gh. Doja nr. 8;** Horațiu Popescu, **Bacău, str. 11 Iunie nr. 4;** Nicușor Munteanu, **Lipova, str. N. Bălcescu nr. 15. județul Arad;** Paraschiva Huludeț, **Vulcan, str. Republicii nr. 36, bl. 3, sc. 2, ap. 2, județul Hunedoara;** Mihaela Greavu, **Sibiu, str. Cristian, vila 4, care vor primi cîte un breloc «Cutezătorii».**

DORESC SĂ CORESPONDEZE

ADRIAN LIVADARIU, Timișoara III, str. Ariadna nr. 21, județul Timiș; **VASILE VLAD**, Hunedoara, Micro-6, str. Ștrandului nr. 2, bl. A, et. 2, ap. 15, sc. A; **ION PEIA**, satul Dalci nr. 72, comuna Ruieni, județul Caraș-Severin; **ANTONICĂ MOȚ**, satul Borlovenii Noi, comuna Prigor, județul Caraș-Severin.

ENIGMA

TALONUL NR. 9

RĂSPUNS

NUMELE

PRENUMELE CLASA

ADRESA

ENIGMA

EXPLOZIA

de **VALERIU IVAN**

— Stați! Nimeni nu mai face un pas. S-ar putea să sărim în aer. O bombă! strigă Petrișor.

Toți încremeniră. Dar, după cîteva clipe, unii gîndindu-se că ar fi vorba de o farsă, alții din curiozitate, toți s-au apropiat de obuz și-l cercetau cu atenție.

— Focosul e intact, zise Eugen, după ce îndepărtă cu precauție pămîntul din jurul bombei.

— Rugina e un indiciu că «nerușinata» asta și-a găsit «culcușul» aici de foarte mulți ani, își exprimă Olguța punctul de vedere.

— Nu te contrazic, interveni Liliana. Vă avertizez că ar putea să explodeze.

— Haideți să fugim, propuse Marius.

— Da fricos mai ești mă! se opuse Dorina. Mai bine i-am demonta focosul, s-o facem «inofensivă».

— Nu vă întreceți cu glumele, zise Petrișor. Haideți să anunțăm miliția.

— Mai bine căutăm niște pietroaie și-i dăm «la cap», zise Emil.

— Fără să ne retragem? se indignă Gabriel...

Părerile se succedau. Dar, cînd spiritele erau mai agitate Gabriel observă o hîrtie prinsă de un pom. Citi: «Atenție. Pericol! La cîțiva metri se află o bombă. Am plecat să anunț miliția. Vin imediat. Radu».

La o depărtare de un kilometru, Radu se opri gîfîind. Alergase. După calculele lui trebuia să fie de mult la marginea pădurii. Și... Nu-i venea să creadă: înaintase spre mijlocul pădurii. «Trebuie să mă întorc. Dacă colegii mei nu vor descoperi biletul?...» După ce verifică mușchii crescuți pe cîțiva copaci, Radu o luă la fugă pentru a ajunge la locul de unde plecase. Cînd ajunse în apropierea bombei, o observă pe Doina că tocmai aruncase o piatră. Ceilalți erau ascunși după copaci.

— Fugiți, strigă Radu cu disperare.

Prea tîrziu. Dorina nu greșise ținta. O explozie zgudui pădurea. Un nor de fum își făcea loc printre crengile copacilor. Într-un suflet, Radu ajunse lîngă Dorina. Era rănită la o mînă. În timp ce-i dădea primele îngrijiri, Radu zise:

— Iartă-mă, Dorina. Nu-mi iert greșeala comisă. Dacă procedam altfel, schija în mod sigur ar fi trecut pe deasupra ta.

Vi se cere să răspundeți în ce a constat greșeala lui Radu și a celorlalți colegi ai săi.

Cutezătorii 48

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA
Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESA BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001»
Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: LUCIA SICOMAȘ

FIUL MUNȚILOR

REZUMAT: LA ÎNCEPUTUL ANULUI 1848 ÎN APUSUL ȘI ÎN CENTRUL EUROPEI IZBUCNEȘTE REVOLUȚIA. ÎN UNGARIA ESTE INSTAURAT UN GUVERN REVOLUȚIONAR. AVRAM IANCU SE SFĂTUIEȘTE CU FRUNTAȘII ROMÂNILOR DIN TRANSILVANIA ȘI HOTĂRĂSC SĂ SE ALĂTURE REVOLUȚIONARILOR MAGHIARI PENTRU A DOBÎNDI DREPTURILE DE CARE ROMÂNII ERAU PRIVAȚI.

8

Scenariu: **VLAICU BÂRNA** Desene: **MIHAI SÂNZIANU**

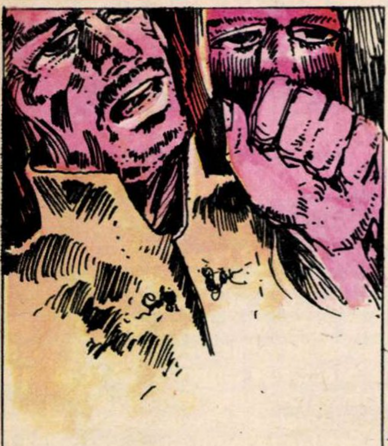

ÎNSĂ STRĂDANIA LUI IANCU, BARIȚIU ȘI A CELORLALȚI FRUNTAȘI ROMÂNI DE A UNI FORȚELE REVOLUȚIONARE RĂMÎNE FĂRĂ REZULTAT.

TOATE DRUMURILE TRANSILVANIEI DUCEAU SPRE ȘESUL TÎRNAVELOR ÎN ACELE ZILE DE LA ÎNCEPUTUL LUI MAI 1848. DIN MUNȚI, AVRAM IANCU COBORÎ ÎN FRUNTEA A ZECE MII DE MOȚI CONDUCÎNDU-I SPRE BLAJ UNDE SE ȚINEA MAREA ADUNARE HOTĂRÎTĂ PENTRU ZIUA DE 15 MAI.

108

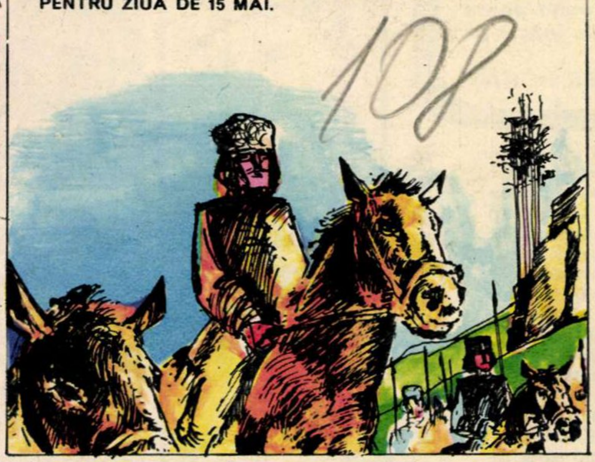

ÎN ACEA ZI SE ADUNARĂ ÎN PIAȚA BLAJULUI 40 000 DE ROMÂNI. ÎN MIJLOCUL LOR VENISERĂ ȘI ȚĂRANI UNGURI ȘI SAȘI DIN SATELE IOBĂGITE. ORAȘUL AVEA UN ASPECT SĂRBĂTORESC, DAR FIIND NEÎNCĂPĂTOR PENTRU NUMĂRUL MARE AL PARTICIPANȚILOR, ADUNAREA S-A MUTAT ÎN LUNCA DE LÎNGĂ APA TÎRNAVEI CARE S-A NUMIT DE ATUNCI «CÎMPIA LIBERTĂȚII».

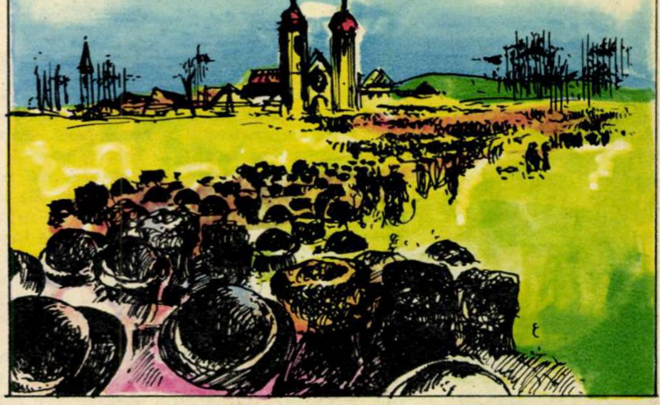

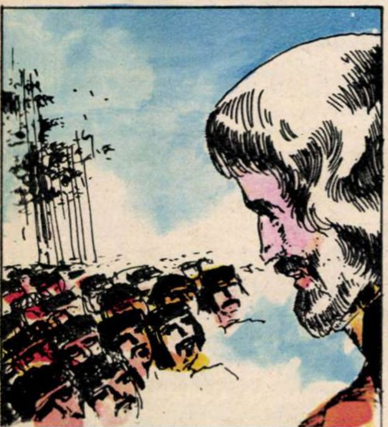

SUB CERUL SENIN AL PRIMĂVERII, MULȚIMEA ASCULTĂ PĂTRUNSĂ DE ÎNFLĂCĂRATUL CUVÎNT AL LUI SIMION BĂRNUȚIU CARE CEREA RECUNOAȘTEREA DREPTURILOR ROMÂNILOR. — «LIBERTATEA ORICĂREI NAȚIUNI NU POATE FI DECÎT NAȚIONALĂ», SPUSE EL.

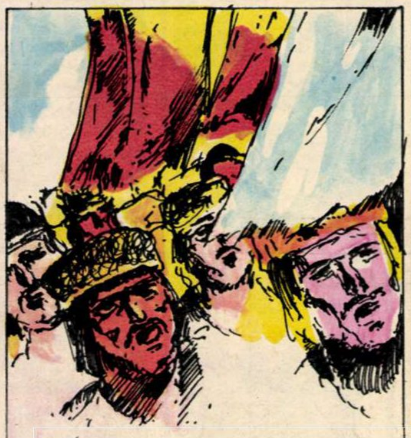

PRETUTINDENI, PESTE CAPETELE MULȚIMII, FLUTURĂ STEAGURI ȘI FLAMURI.

— VREM SĂ NE UNIM CU ȚARA, AU STRIGAT ATUNCI ZECILE DE MII DE GLASURI.

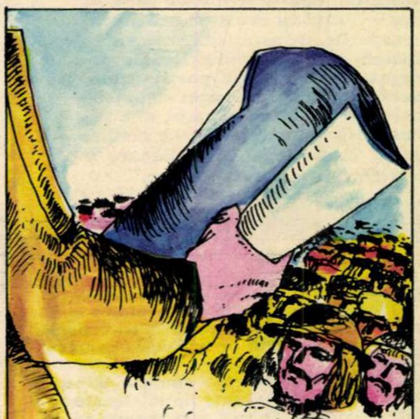

ADUNAREA TOATĂ DEPUSE UN JURĂMÎNT SOLEMN PENTRU APĂRAREA LEGII ȘI A LIMBII ROMÂNE, PENTRU LIBERTATE, EGALITATE ȘI FRĂȚIETATE. UN MEMORIU CU TOATE DOLEANȚELE A FOST REDACTAT ȘI TRIMIS DIETEI DIN CLUJ.

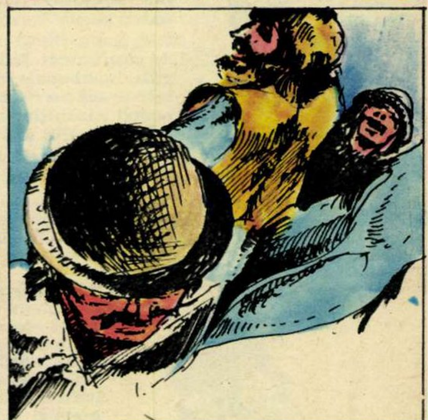

MULȚIMEA ACLAMĂ ȘI-I POARTĂ PE BRAȚE PE BĂRNUȚIU ȘI PE PAPIU ILARIAN, PE AVRAM IANCU ȘI PE ION BUTEANU. UN GAZETAR MAGHIAR AVEA SĂ SCRIE CU PRIVIRE LA ACEASTĂ ADUNARE: «MĂREȚ ERA SPECTACOLUL CE SE OFEREA ÎN FAȚA NOASTRĂ».

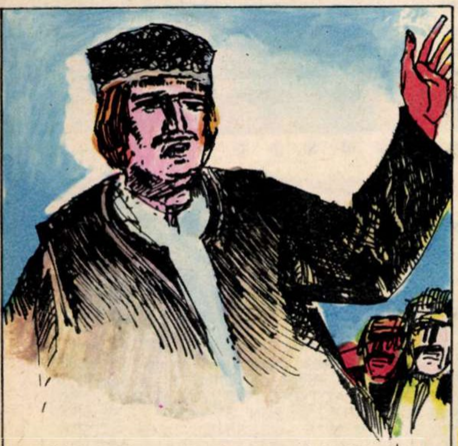

ÎNTORS PE PLAIURILE MUNȚILOR APUSENI, AVRAM IANCU ÎI ADUNĂ PE FRUNTAȘII MOȚILOR LA CÎMPENI.

— FRAȚILOR, LE SPUSE EL, DACĂ DIETA DIN CLUJ NU VA DESFIINȚA IOBĂGIA AȘA CUM A FOST DESFIINȚATĂ ȘI ÎN UNGARIA, VOM PUNE MÎNA PE ARMĂ.

— SÎNTEM GATA! RĂSPUNSERĂ MIILE DE GLASURI.
...DAR DIETA DIN CLUJ NU DESFIINȚĂ IOBĂGIA.

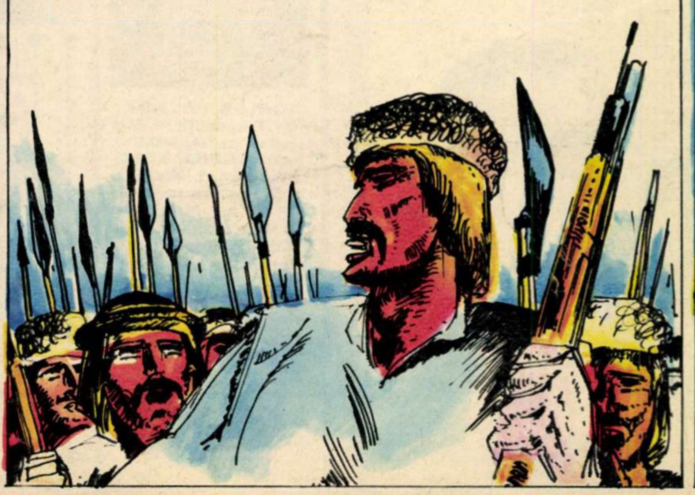

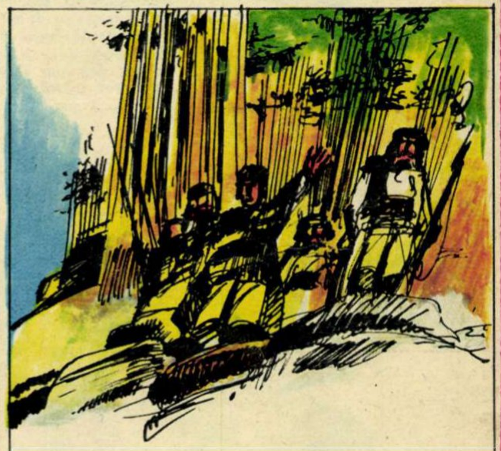

CÎND SPANUL CAMERAL VENI ÎN SATUL LUI AVRAM IANCU ȘI LE CERU OAMENILOR SĂ-ȘI FACĂ ÎNDATORIRILE DE IOBAGI, MOȚII DIN VIDRA RĂSPUNSERĂ:

— «NU! DE ASTĂZI ÎNAINTE SÎNTEM OAMENI LIBERI».

(VA URMA)

Biblioteca municipală
Tîrgu-Mureș

Cutezătorii

49

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 7 DECEMBRIE
1972, ANUL VI (272)

16 pagini, 1 leu

În acest număr:

* „SEMAFOR DIN «SEMAFOARC»" / PAG. 4-5

* ION NECULCE / PAG. 10-11 /

* „CEI MAI TINERI INTERPREȚI" / PAG. 8-9 / *

1947
1972

30 Decembrie

Pe măsură ce se apropie, aniversarea Republicii sporește parcă intensitatea clipelor prezente, le înnobilează prin bogăția de sensuri umane ale unor realizări remarcabile, le imprimă pentru totdeauna în conștiința tuturor generațiilor României socialiste, astfel încît 20 de milioane de inimi bat aceleași ritmuri, 20 de milioane de frunți veghează aceleași gînduri — ritmurile și gîndurile pentru mai mult și mai bine, pentru o creație autentică și durabilă în toate domeniile vieții noastre.

Din rubrica ultimelor știri, devenită din ce în ce mai amplă și mai sărbătorească aflăm, zi de zi,fapte de biruință, fapte ale timpului nostru socialist. La termocentrala electrică de la Rovinari a fost conectat la sistemul energetic national, cu trei luni de zile mai devreme, cel de-al doilea grup energetic. Colectivul Uzinei «Independența» din Sibiu — una din marile unități ale construcției de mașini ridicată în anii glorioși ai Republicii — a obținut o producție marfă suplimentară de aproape 40 milioane lei. Fabrica de tricotaje din Piatra Neamț și Întreprinderea de prefabricate din Roman și-au îndeplinit planul anual cu 36 de zile mai devreme, iar întreprinderile industriale din județul Dolj au realizat prin autoutilare, în întrecerea socialistă închinată aniversării Republicii, peste 600 de mașini, utilaje și instalații în valoare de peste 33 milioane de lei.

Sirul acestor enumerări poate îmbrățișa, asemenea unui fuior de aur, toate localitățile țării și toate vîrstele ei pentru că, alături de părinții și frații lor mai mari, pionierii României socialiste participă nemijlocit la uriașa concentrare de forțe și de energii care străbate țara de la un capăt la altul, învață și muncesc cu pasiunea și devotamentul specific dintotdeauna pionierilor. Nu de mult am primit o veste din județul Cluj: pionierii au obținut, într-o fermă școlară, de pe tarlaua nu mai mare de 12 ari, o cantitate de 3500 kg cartofi (ceea ce ar însemna circa 30 de tone la ha!).În toate zonele țării, pionierii s-au aflat în rîndurile participanților la acțiunile de strîngere a recoltei.

În vreme ce pe drumurile patriei pulsează cantități și mai mari din bogăția acestui an jubiliar, și în vreme ce întreagă această rodnicie de pace și de gînd cutezător se adună în bilanțul eforturilor de cinstire a Republicii, culorile minunate din stema țării prind parcă o strălucire și mai aprinsă pe faldurile tricolorului, ale cărui culori se reflectă în cravatele voastre pionierești.

Tot înainte!

PROMOȚIA «CEA DE A XXV-A ANIVERSARE»

Așa i-am numit pe școlarii de 7 ani care de curînd au pășit cu multă mîndrie și încredere în marea noastră familie pionierească.

Noi, pionierii mai mari, am hotărît ca deosebitul eveniment să se desfășoare la Mausoleul de la Mărășești. Emoționați, școlarii au rostit legămîntul cu mîna pe drapelul țării, în fața criptei micuței Măriuca (eroina Maria Zamfir), care în primul război mondial și-a dat viața luptînd alături de ostași pentru eliberarea pămîntului strămoșesc.

Programul artistic închinat eroilor neamului s-a desfășurat într-o atmosferă solemnă, de neuitat. Pionierii au lăsat acolo buchete de flori și o cravată roșie cu tricolor.

În cartea de onoare a unității noastre stă acum scris cu litere de aur: Promoția „Cea de a XXV-a aniversare a Republicii" a depus legămîntul în lăcașul unde se odihnesc eroi ai neamului nostru.

SORINA GOAGĂ,
cl. a VI a, Şc. gen.
nr. 6, municipiul
Gh. Gheorghiu Dej

PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ

Plouă, plouă fără-ncetare. De departe, vîntul vuiește hain, apele curg umflate. Bucăți mari de pămînt încep să se miște și-o pornesc hai-hui peste livezi, peste grădini, peste case...

Oamenii privesc deznădăjduiți furia stihiilor naturii dezlănțuite.

Intr-un loc, alunecările de teren amenință casa gospodarului Ion Al. Popa. Cîțiva vecini îi sar în ajutor, dar este nevoie de mai multe brațe. Atunci, pe loc, comandamentul detașamentului clasei noastre, a VII-a A, a hotărît: mergem și noi să ajutăm la salvarea casei, a lucrurilor.

Munca a fost grea, dar hărnicia și entuziasmul pionierilor au dat rezultate bune, reușind să pună la adăpost multe lucruri din casă și o stivă mare de cărămizi, pe care gospodarul și-o pregătise pentru repararea casei.

Ajutorul dat de pionieri în acea zi nu s-a oprit doar la casa familiei Popa. Copiii și-au continuat munca și pe la alte gospodării unde oamenii aveau nevoie de ei.

VASILICA POSEDARU,
Şcoala generală Văleni,
județul Dîmbovița

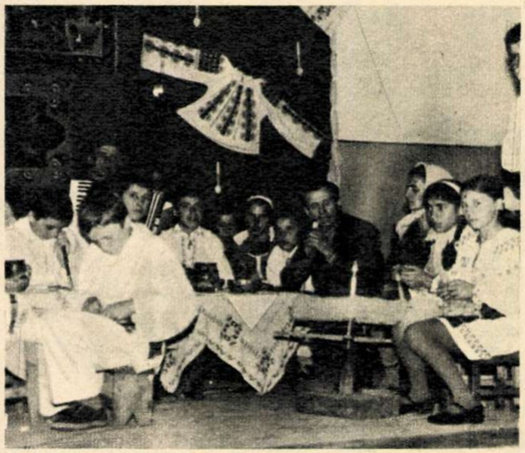

Dialog între generații

Așa s-a intitulat șezătoarea organizată de detașamentele claselor a VI-a și a VII-a din unitatea Școlii generale Cocorăști-Capli, județul Prahova.

Desfășurată pe scena căminului cultural din localitate, transformată de pionieri într-un autentic interior țărănesc, șezătoarea a prilejuit o emoționantă întîlnire cu bătrînii satului. Ei au evocat datinile și obiceiurile păstrate de zeci și sute de ani, au povestit despre ocupațiile localnicilor de-a lungul vremii, despre originea numelui satului nostru, despre condițiile grele de viață din trecut, despre multe alte lucruri interesante pe care pionierii și școlarii nu le cunoșteau.

Unul din momentele cele mai emoționante a fost acela în care, la rugămintea pionierilor, bătrînii Anica Ciucu, Ion Puzdercă, Vasile și Nică Irimescu au cîntat doine și balade populare.

În cadrul acțiunii «De la bunici, la nepoți», mulțumiți de succesul șezătorii, pionierii și-au propus să organizeze și alte întîlniri cu bătrînii satului, continuînd dialogul început atît de promițător.

EMILIA STOIANOVICI,
Şcoala generală Cocorăști

OCROTIND NATURA, OCROTIM VIITORUL OMULUI

...este titlul simpozionului pionieresc organizat de cercul de biologie «Floare de colți» al Școlii generale din orașul Victoria, județul Brașov.

Simpozionul, ale cărui lucrări s-au desfășurat în prezența tovarășului președinte al C.N.O.P., Virgiliu Radulian, a reunit pe lîngă cei 130 de membri ai cercului și 34 de pionieri, membri ai cercurilor de biologie, veniți din șaptesprezece județe ale țării.

La reușita simpozionului și-au adus contribuția oaspeți dragi, acad. prof. dr. Eugen Pora, de la Universitatea din Cluj, prof. dr. ing. Alexandru Romanovici, lector univ. Aurel Suciu, lector univ. Andronic Moldovan, de la Universitatea din Brașov cît și un număr de peste cincizeci de profesori de biologie.

Prin comunicările prezentate, pionierii participanți la simpozion s-au făcut mesagerii iubitori ai naturii, ocrotirii acesteia, arătînd, alături de pericolele care o amenință, contribuția pe care copiii țării și-o pot aduce la înlăturarea acestora.

Interesul pe care pionierii îl manifestă față de ocrotirea naturii s-a făcut simțit atît în întrebările adresate oaspeților cît și în atenția cu care au urmărit răspunsurile primite și interesanta expunere a academicianului Eugen Pora.

Acest interesant simpozion științific marchează începutul unui frumos drum pe care vom întîlni numeroase activități pionierești dedicate ocrotirii naturii.

CORNELIA NEGHINĂ,
cl. a VII-a,
Şcoala generală nr. 5,
Brașov,
locțiitor al președintelui
C.N.O.P.

SĂRBĂTOARE LA FERMA ȘCOLARĂ DIN BUCOV!

În unitatea noastră a avut loc de curînd un eveniment deosebit: am primit, din partea Consiliului Național al Organizației Pionierilor, «Diploma de onoare» pentru munca desfășurată în cadrul fermei școlare. Pe lotul nostru școlar am cultivat legume, pomi ornamentali, flori, am plantat 40 butuci viță de vie. De asemenea, pe o suprafață de 2 ha, am cultivat porumb.

Sîntem bucuroși că la marea sărbătoare a poporului nostru — sărbătoarea Republicii — ne putem mîndri cu frumoase rezultate. În felul acesta pionierii au reușit să urmeze exemplul cooperatorilor din comună, membri ai unei cooperative agricole de producție, care se numără printre fruntașele pe țară.

MARIN IACOB,
Şcoala generală Bucov,
județul Prahova

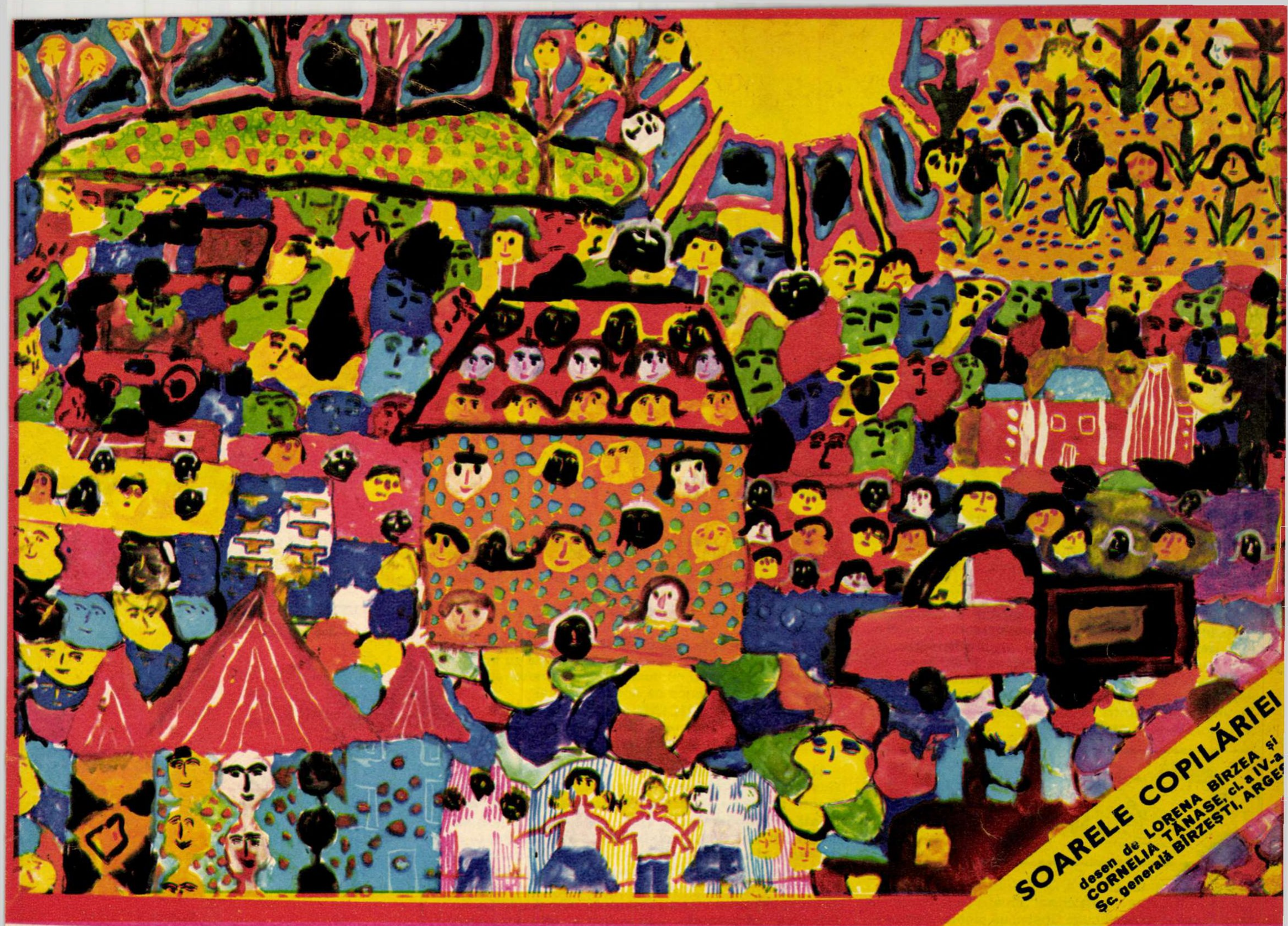

SOARELE COPILĂRIEI
desen de LORENA BÎRZEA şi
CORNELIA TĂNASE, cl. a IV-a
Şc. generală BÎRZEŞTI, ARGEŞ

ÎN CINSTEA MARII SĂRBĂTORI

Recent, cercul micilor filatelişti din Şcoala generală nr. 24 Ploieşti, a deschis o bogată expoziţie a mărcilor poştale, dedicată marii aniversări a Republicii.

Micile imagini colorate, după cum ne relatează corespondenta Georgeta Iordache, din clasa a VII-a B, au atras nenumăraţi vizitatori şi încă 20 de membri în cerc. Subiectele prezente în seriile expuse s-au dovedit a fi deosebit de variate şi interesante. Ele oglindesc trecutul de luptă al poporului nostru, aspecte din anii construcţiei socialiste, imagini din activităţile desfăşurate de pionieri, educarea tineretului prin muncă şi pentru muncă etc.

Cele mai valoroase serii vor participa la faza finală a concursului de filatelie, care se va organiza la Baia Mare.

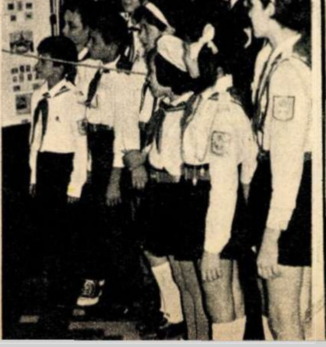

Dacă te uiți de undeva, de sus, peste comuna mea, ai să vezi o mulțime de clădiri noi, mari și frumoase, străzi largi, pietruite. Dar, dintre toate acestea, cea care o să-ți atragă atenția în mod deosebit o să fie o clădire încă neterminată și care se deosebește de toate celelalte: este noua noastră școală de cultură generală.

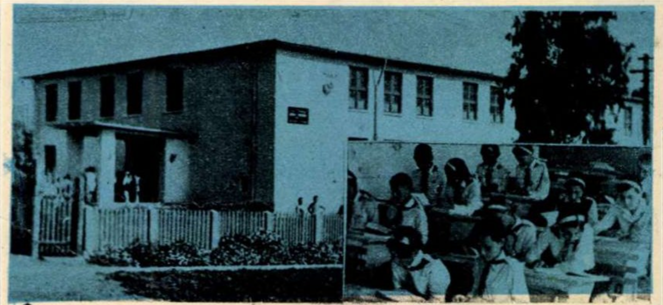

În fiecare zi trec pe acolo, dornică să știu cu cît au mai înaintat lucrările. De multe ori mergem să dăm și noi, elevii, o mînă de ajutor. Vrem ca aniversarea Republicii s-o întîmpinăm cu hărnicie, cu rezultate bune la învățătură. Mă gîndesc cu bucurie că în curînd voi învăța aici.

MARIANA LEONCĂ,
Școala generală, comuna Pantelimon, județul Ilfov

Copiii din comuna Secuieni, județul Neamț se pregătesc de sarbătoare. Noua lor școală a fost frumos împodobită, cei mai buni recitatori și cîntăreți învață noi versuri și cîntece despre patrie și partid, în detașamente se alcătuiesc frumoase albume, se organizează adunări pionierești în care pionierii vin cu noi și noi date despre comuna lor, despre locurile natale, despre trecutul de luptă al poporului nostru.

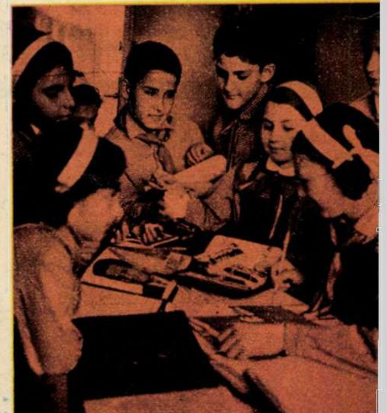

Două interesante albume despre viaţa şi realizările poporului nostru au fost întocmite în cinstea aniversării Republicii de către un colectiv format din pionierii Bogdan Pană, Tiberiu Szabo, Emilia Cicerea, Graţiela Ionescu, Gabriela Oprea, Cristina Codescu şi Alexandru Molner de la Şcoala generală nr. 205 din Capitală. Peste cîteva zile, cei mai talentaţi recitatori şi solişti vocali din unitate vor evolua în faţa întregii şcoli, prezentînd montajul literar-muzical intitulat «Ţara mea iubită».

SEMAFOR
APLAUZE PENTRU

A APĂRUT «SEMAFOR» NUMĂRUL 1!

GAZDELE NOASTRE SÎNT CEI MAI TINERI REPORTERI DIN ŞCOALA GENERALĂ NR. 205 DIN CAPITALĂ, PIONIERII CLASEI A II-A, PE CARE I-AM GĂSIT LUCRÎND DE ZOR LA NOUL NUMĂR AL GAZETEI DE PERETE SATIRICO-UMORISTICĂ «SEMAFOR». LUMINILE LUI NE-AU INVITAT MAI APROAPE. EVENIMENTELE CELE MAI IMPORTANTE ALE CLASEI, CÎTEVA SĂGEŢI ADRESATE UNOR COLEGI INDISCIPLINAŢI, GHICITORI, DESENE ETC. ERAU CONSEMNATE AICI DE PIONIERII-CORESPONDENŢI ELENA ION, MIHAELA VLAHHEI, DESPINA ANDREICA, MARIUS DRĂGHICEANU, LUCIAN DRĂGHICI, SIMONA IORGA, EMIL SĂNDOIU ŞI ŞERBAN CARBONARU.

Prof. I. POSTELNICU, vicepreşedinte al Consiliului judeţean Neamţ al Organizaţiei pionierilor: **Vă mulţumim pentru discernămîntul şi promptitudinea cu care aţi selecţionat şi ne-aţi trimis foiletoane, însemnări şi caricaturi apărute la «Semafoarele» pionereşti din unităţile judeţului dumneavoastră. Publicăm, astăzi, dintre aceste materiale, însemnarea «Antrenorul» şi o caricatură.**

ANTRENORUL

In detaşamentul clasei a IV-a B îl aveam în grupa a III-a pe Petru, care repeta clasa. Situaţia lui la învăţătură era şi în acest an neplăcută. Costel, un pionier destoinic, ce locuieşte pe strada vecină, a început de două săptămîni să-şi facă temele cu el. Dar să nu vă închipuiţi că este vorba de o copiere a temelor! Nicidecum. Lucrează fiecare **independent** şi-şi verifică temele unul altuia.

Pe urmă **fiecare în parte** învaţă şi apoi se ascultă reciproc!

Aşa stînd lucrurile, Petrică al nostru a început să dea la ore răspunsuri bune. Iar Costel urmăreşte cu interes răspunsurile lui Petru, cu bucuria unui antrenor al cărui elev se apropie victorios de linia de sosire!

LUCIAN MANCAŞ, cl. a IV-a B,
(foileton apărut la «Semaforul» din
Şcoala generală nr. 9, Piatra Neamţ)

*

Noi am fi publicat şi acea reuşită caricatură (însoţită de o epigramă) apărută la «Semaforul» Şcolii generale nr. 2 din Piatra Neamţ şi intitulată «Plimbăreaţa». E vorba de o fată care, în loc să înveţe, se plimbă «cu băieţii la şosea». Poate că treburile stau într-adevăr astfel. Dar atît caricatura cît şi epigrama însoţitoare nu poartă numele autorului (sau ale autorilor) ci sînt semnate, în mod general «Pionierii detaşamentului clasei a VII-a B». Bănuiesc că autorul — sau redacţia «Semaforului» — au recurs la această semnătură considerînd că părerea lor este împărtăşită de întregul detaşament. E foarte posibil. Dar orice scriere trebuie SEMNATĂ de autor.

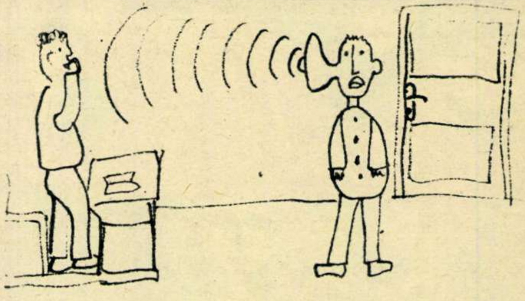

Mereu întinsă cu ardoare
Să prindă de prin bănci vreun zvon
Urechea lui adesea-mi pare
Un veritabil microfon.

ADRIAN CAZACU,
cl. a VI-a A,
Şc. generală nr. 12
PIATRA NEAMŢ

Performanțe
și „PERFORMANȚE“

Şcoala, a doua casă

Ziua ploioasă de toamnă strînsese pe uliţe parcă tot noroiul din sat. Mă grăbeam să ajung în recreaţie la *Şcoala generală din Ciolpani* (judeţul Ilfov) dar pantofii ajunseseră atît de grei încît aproape că mă ţineau pe loc. Cînd am bănuit că sînt pe-aproape de şcoală am încercat să scap de greutatea suplimentară dobîndită, dar fără prea mare succes. «Aşa-i la sat», mi-am zis, intrînd în şcoala înaltă, cu etaj. După cîţiva paşi însă m-am oprit speriată. Înaintea mea se vedeau culoare lungi, strălucind de curăţenie, iar înapoi, nişte urme acuzatoare. Între timp, apăruseră şi copiii care, înţelegîndu-mi încurcătura, mă conduseră la vestiarele lor.

— Avem aici tot ce ne trebuie, m-au asigurat ei. Perie, cremă, cîrpe. Toţi copiii ne-am adus încălţăminte de schimb (sandale, papuci, tenişi, bascheţi) pentru interiorul şcolii. Nici unul dintre noi nu intră cu pantofii murdari în clasă...

SPRE VESTIAR

La început, mi s-a părut cam exagerată această prevedere de curăţenie. M-am convins curînd însă că pionierii de aici, toţi copiii împreună cu profesorii reuşiseră să facă din şcoală, cu adevărat, o a două casă. Şi, aşa cum acasă mereu vrei să adaugi un plus de frumuseţe, o nouă podoabă, se întîmplă şi în şcoala din Ciolpani. Astă vară, fetele au cusut de mînă, cu frumoase motive naţionale, toate perdelele claselor, au ţesut covoare, au croşetat mileuri, băieţii au lucrat stative din fier, obiecte de artizanat din traforaj. Nu există copil care să nu fi participat el însuşi la realizarea vreunuia dintre obiectele care înfrumuseţează şcoala. Aşa se explică de ce se declanşează o adevărată «alarmă» cînd apare chiar şi o simplă zgîrietură. Vinovatul nu scapă nedescoperit.

— «Lucrurile mici le fac pe cele mari», au obiceiul să spună pionierii în astfel de situaţii.

De altfel, sînt detaşamente care au în totala lor îngrijire sala de clasă. «Aici nu este nevoie să intre tovarăşa îngrijitoare!» scrie pe uşa clasei a VII-a.

Munca trebuie cinstită aşa cum se cuvine

Stau de vorbă cu o pionieră din clasa a V-a, foarte ordonat îmbrăcată, pieptănată cu grijă.

— Am auzit că tu, Marilena, deşi eşti comandantă de unitate şi ai multe lucruri de care trebuie să te ocupi, ai cerut să fii răspunzătoare şi de ţinuta vestimentară a elevilor, de felul cum aceştia îşi îngrijesc hainele, pantofii, rechizitele. Nu este o sarcină cam... dificilă?

— Poate, dar, de multe ori şi părinţii îşi arată mulţumirea pentru reuşitele noastre. Ioana Constantinescu, de pildă, şi Dumitra Bodnar se credeau, pentru că sînt în clasa a VII-a,

SEMAFOR din... SEMAFOARE!

Poşta redacţiei de OVIDIU ZOTTA

EUGENIA RADU, com. Ileana, jud. Ilfov: **Monologul pe care ni-l trimiţi tu are un haz cam îndoielnic. Un personaj spune** «Adu-mi pălăria:» Celălalt răspunde «Poftim farfuria». Primul adaugă «Adu-mi pantofii» Al doilea răspunde «Poftim cartofii» — **şi aşa mai departe. S-ar putea, ce-i drept, ca astfel de replici să stîrnească uneori rîsul, dar interpreţii nu cred că au motive să fie prea mîndri de acest «succes». Monologul** de **faţă nu urmăreşte să demonstreze nimic decît** cel **mult faptul că unul din personaje e surd şi înţelege greşit ceea ce i se spune! Or, surditatea e un defect pe care îl tratează** nu opinia **publică, ci medicii!**

* * *

CANTEMIR GABRIELA, cl. a VII-a, Şcoala generală Botoşani:

Unei colege

Atît îmi e de dragă clasa mea,
Atît de mult m-am învăţat cu ea
Încît de teamă că am s-o regret
Mă bate capul s-o repet...

În ce mă priveşte, vreau să adresez cîteva cuvinte nu Gabrielei, ci colegei cu pricina: Dragă prietenă, este posibil ca epigrama aceasta să te fi pus pe gînduri. Eu aş propune ceva. Tu încearcă să înveţi mai bine, iar Gabriela să fie obligată să ne trimită cît de curînd o epigramă «pozitivă». De acord? Aşteptăm.

FLOAREA TURIGA, clasa a V-a C: **Faptul de care te** ocupi **în foiletonul tău e foarte semnificativ. Mi** s-a **întîmplat şi mie să asist la astfel de scene** ridicole. **Dar să-i lăsăm pe cititori să aprecieze singuri.**

Clopoţelul a sunat de cîteva clipe sfîrşitul pauzei. Elevii clasei a V-a C se pregătesc pentru începerea orei. Deodată, se aude un ţipăt şi, aproape în aceeaşi clipă, cineva e trîntit la podea. Toată clasa a amuţit. Aşa ceva nu s-a mai întîmplat în detaşament.

Doi pionieri, colegi şi prieteni, sînt acum certaţi. Dar ce s-a întîmplat de fapt?

Constantin Filip, dintr-o mare admiraţie pentru o echipă de fotbal, a scris pe tablă numele ei. Literele, scrise cu migală şi emoţie, l-au tulburat într-atîta pe Gheorghe Nan încît s-a repezit asupra lui Costel şi, cu un pumn bine plasat, l-a doborît: cum poate să fie această echipă mai bună decît aceea cu care ţine el? Îl pedepsise pe cel ce cutezase să-l înfrunte. Georgică era mîndru de fapta sa.

Colegii nu-l priveau. Nimeni nu i-a lăudat fapta. Înţelegea acum şi Georgică, dar ce putea face? Să se împace? Nici vorbă. Firea lui orgolioasă nu-l lăsa. Desolidarizîndu-se, era acum un... solitar.

Costel, congestionat, cu vocea schimbată de atîta plîns, motiva dragostea lui pentru echipa preferată.

I-a întins apoi sincer mîna lui Georgică. Dar acesta a respins-o. A rămas aşa, cu capul în jos, gîndind că ar fi fost mult mai bine dacă nu s-ar fi întîmplat nimic între ei. De ce atîta bunătate la colegul lui? Bătut, îndurerat, tot el era acela care întinsese primul mîna pentru împăcare. De ce? Nu putea înţelege.

Costel a mai întins o dată mîna. Pentru a doua oară? De necrezut! Toţi colegii îi priveau. Lui Georgică îi era jenă. Îl durea greşeala. Ceva îl ardea... S-a trezit în el acel simţămînt care îl lega de toţi cei din clasă — colegialitatea.

Se priveau în ochi — doi ochi albaştri, buni, iertători şi doi ochi negri, recunoscători. Două mîini se strîngeau puternic.

FLOAREA TURIGA,
cl. a V-a C,
(foileton apărut la «Semaforul» Şcolii generale nr. 1, comuna Coşereni, judeţul Ilfov)

Dragă Floarea, incursiunea ta în lumea «suporterilor» a fost fructuoasă. Ceea ce ai scris tu le va da, probabil, de gîndit şi altora. Ar mai fi fost poate de adăugat ceva în legătură cu problema următoare: oare Georgică e un ADEVĂRAT SUPORTER al unei echipe sportive? Eu nu sînt convins. Suporterul veritabil are el însuşi SPIRIT SPORTIV, iar spiritul sportiv presupune, în primul rînd, demnitate!

* * *

ARICIUL ŢEPOS, colaborator al «Semaforului» din Şcoala generală Poieni, judeţul Cluj: **Dragă prietene, văzînd acest pseudonim ne simţim intimidaţi. Este limpede că avem de-a face cu un condei... înţepător! Să recitim împreună ceea ce ai publicat în ultimul număr al** «Semaforului» **din şcoala voastră:**

S.O.S!

Atenţiune, atenţiune!

Ajutor! Se îneacă! «Corabia» clasei a VII-a e în pericol.

Foarte mulţi elevi de aici au note proaste! Vor oare să rămînă şi la anul în aceeaşi clasă?

Disperat şi nerăbdător cere răspuns şi ajutor,

ARICIUL ŢEPOS

P.S. De îndată ce au apărut aceste rînduri la gazeta satirică «Semafor», pionierii detaşamentului clasei a VII-a s-au şi întrunit. Au urmat discuţii aprinse, s-au luat hotărîri pentru aducerea pe «linia de plutire» a clasei a VII-a. Oare se vor ţine de cuvînt? Despre toate voi scrie în curînd!

ACELAŞI ARICI...

«domnişoare». De aici, pretenţii de a avea pantaloni evazaţi, «podoabe» care nu se potrivesc vîrstei lor. Am căutat să le convingem de acest lucru, să le arătăm că banii părinţilor nu trebuie irosiţi pe nimicuri. Vrem ca toţi colegii să înţeleagă că avînd grijă atît de obiectele personale, cît şi de cele din avutul obştesc, respectăm munca, ne respectăm părinţii, respectăm şcoala.

Cum n-am devenit cronicar sportiv

Venisem la rugămintea elevilor acestei şcoli cu profil special de sport. «Am obţinut, în ultimul timp, performanţe deosebite, o să aveţi despre ce scrie», mă asiguraseră ei, iar eu luîndu-mi aparatul de fotografiat, mă şi vedeam invidiată de cronicarii sportivi pentru relatările mele. Cu toate acestea, încă de la sosirea mea în mijlocul elevilor sus-amintiţi au apărut, de ambele părţi, unele nedumeriri. Eu nu puteam să-mi dau seama cum şi cine reuşise să «mitralieze» absolut toate ferestrele scării celor patru etaje ale clădirii, în timp ce interlocutorii mei nu pricepeau ce legătură aveau toate acestea cu performanţele lor. Aveau dreptate! Nu era nici una! Dar, pur şi simplu, parcă-mi dispăruseră din minte toate întrebările pe care intenţionasem să le pun elevilor de la Liceul sportiv nr. 35 din Capitală. Privirile îmi fugeau mereu spre ferestrele perforate.

— Cine o să plătească aceste geamuri? mi-am pronunţat cu glas tare gîndul.

— Noi, a răspuns un băiat îndesat, cu un halat aruncat pe spate. Dacă dăm numai cîte un leu fiecare şi putem să îmbrăcăm şcoala în sticlă.

— Nu ştiam, voi cîştigaţi bani aici la şcoală?

— Ei... avem noi un leu! a ocolit el plictisit răspunsul.

Ambele părţi ne dădeam seama că, acum, cu greu s-ar fi închegat o discuţie despre performanţe. «Leul», oferit cu atîta generozitate pentru înlocuirea geamurilor, zgîrieturile de pe pereţi şi bănci, devenisera, pe negîndite, obiectul atenţiei noastre.

— Sînt numai cîţiva copii care fac astfel de stricăciuni, n-avem ce să le facem, mi-au replicat, scuzîndu-se de «deranj» gazdele.

Mi-am adus aminte atunci de o fetiţă din clasa a III-a, Manuela Perianu, comandant de detaşament (Şcoala generală nr. 64, Bucureşti) care, de curînd, îmi povestise cum îi lecuiseră ei pe cei «cîţiva» din detaşament.

— Comandamentul pionieresc, îmi spunea ea, a hotărît ca orice stricăciune făcută de un copil să fie îndreptată numai de mîna lui, şi nu-i admitem să ceară bani părinţilor. A stricat banca, tot urcîndu-se pe ea? A rupt clanţa? Se va duce în atelierul şcolii, unde lucrează elevii mai mari şi, în timpul său liber va munci să repare stricăciunea. Să vadă şi el cum se face un lucru! A doua oară, nu-l mai lasă inima să distrugă.

Povestirea mea i-a pus parcă pe gînduri pe micii sportivi. Din una în alta, în cele din urmă am ajuns şi la obiectul iniţial al vizitei: rezultatele lor la sport şi învăţătură. Cu toate acestea, publicarea reportajului sportiv am amînat-o.

În urma raidului nostru, am avut bucuria să constatăm că în ciuda unor «performanţe» nedorite, marea majoritate a copiilor caută să fie asemenea părinţilor lor, harnici şi buni gospodari, că-şi îngrijesc cu dragoste manualele, banca în care învaţă, clasa şi şcoala, comuna sau oraşul, că nu trec nepăsători pe lîngă dovezile de neglijenţă, de risipă. Ei răspund şi în felul acesta grijii deosebite cu care pretutindeni sînt înconjuraţi.

ELENA MĂNESCU

ALBINELE

Povestire de GICA IUTEȘ

Se spune despre bunicul meu că știe limba albinelor că și cu ochii închiși, dacă ar umbla la stupi, nu l-ar înțepa nici o albină, Că, mă rog, însăși regina albinelor îl anunță personal, cînd are de gînd să-și întemeieze un stup nou! De aceea vin de bună voie în stupina noastră roiuri de albine străine... Hm, pot să pară de necrezut asemenea lucruri, da' bunicul e un apicultor, cel mai grozav apicultor din județ. Cooperativa noastră agricolă de producție cîștigă o grămadă de bani cu mierea și ceara. Dar nu despre asta e vorba, ci despre faptul că nu-l înțeleg pe bunicul... Cine s-a lăsat mai greu, cînd a fost vorba ca la ferma noastră, a școlarilor, să avem și o mică stupină?

Bunicul!

A trebuit să-l roage și mama și tata. Cu urechile mele, am auzit, cum bunica i-a zis:

— Ce-ți veni Petre, să te zgîrcești cu cîțiva stupi, acolo, cînd e vorba de copii?

— Uite, așa mă zgîrcesc eu cînd e vorba de avutul cooperativei! Se văd întîi de ce sînt în stare!

Dar noi nu ne-am lăsat! Ne-am plîns și ne-am rugat în toate părțile, și numai profesoara noastră de biologie i-a putut smulge cinci stupi, de care am avut grijă ca ochii din cap! Dar, pesemne că i-a părut rău și de ăștia, cinci, pentru că în ziua stabilită pentru recoltarea mierii, cînd ne-am dus să ne dea și nouă rîndul la presă, ce să vezi? Mierea noastră era gata dată la presă, ceara gata topită și pusă în forme la închegat. Cîtă miere, cîtă ceară recoltasem din stupii noștri habar n-aveam...

— Ce-ai făcut bunicule cu fagurii noștri? am întrebat eu trăsnit.

— Puteți să fiți mulțumiți, porumbeilor! Ați scos o recoltă bunișoară! Ați fi putut scoate mai mult dacă m-ați fi ascultat să nu tot mutați stupii de colo, pînă colo! Ba după salcîmi, ba după tei, ba după alte floricele.

Și ne arătă voios niște borcănașe pe-a căror etichete se putea citi — C.A.P.-DUDIȚANI».

— Erau stupii noștri! trebuia să ne lasi pe noi la presă! Și ceara ne-ai amestecat-o! Voiam și noi să știm, nu? Ce cantitate, nu? am spus eu supărat.

— Ia te uită la dînsul, nici ochi n-a făcut și latră la lună! mormăi bunicul. Și mustățile i se zbîrliră: mi-a trebuit foloștina să pun la fermentat oțetul!

— Da, am șoptit eu, nici măcar oțetul nu știm ce cantitate! Ceilalți nu îndrăzneau să zică nici cîrc în fața bunicului. Barba și mustățile i se zbîrliseră rău de tot și-am plecat repede, ca niște curci plouate de la stupărie, jigniți și cătrăniți. Ce plăcere, oare, să mai ai cînd nu poți ști exact care e rodul muncii tale? Cînd nu ți se recunoaște exact ce ți se cuvine? Acuma, dacă ne gîndim bine, nici nu ne dăduse stupii, se prefăcuse numai că ni i-a dat! Dar noi n-aveam de gînd să ne lăsăm cu una cu două. Pierdusem trei zile numai ca să prindem roiurile. Pe urmă cîtă grijă. Unde gîndeam ca-s flori mai multe, acolo duceam stupii noștri.

— Trebuie să mergem la cooperativă să-i spunem lui unchiul Fanache! zise Mateiuș încruntat.

Unchiul lui era președintele C.A.P.-ului așa că, am ținut-o tot într-o goană pînă la sediu. Deși moș Indrein ne-a oprit la ușă și ne-a întrebat dacă arde undeva de-am dat așa buzna, noi am intrat peste tovarășul președinte, care era într-o ședință fulger cu brigadierii. I-am spus tot oful.

— Unchiule Fanache, așa și așa... i s-a plîns Mateiuș.

— Hm! Dar se știe că aveți rezultate bune! se miră unchiul Fanache. Ce vă perpeliți așa?

— Tocmai că avem unchiule! De ce să n-avem și la stupi! se înfierbîntă Mateiuș și scoase repede lista de la cîntare și începu să citească pe nerăsuflate:

— Avem 100 kg usturoi; 1 000 kg porumb; 300 kg sfeclă roșie; 10 uși, șase ferestre.

— Ohohoo! se porniră pe rîs șefii de brigăzi. Să ne dați și nouă sămînță de uși și de ferestre!

Cum Mateiuș rămăsese fîstîcit, cu gura căscată, am intervenit:

— Asta-i din lista de la sectoarele anexe. De la tîmplărie!

— Hai, băieți, ne rugă unchiul Fanache. Nu vă amărîți degeaba! Sîmbătă o să fie adunare generală și-o să lămurim acolo toate problemele. Nu cred eu că Moș Petre o să vă înșele cu mierea la socoteală.

Ah, dar nu se punea problema așa. Nu era vorba de înșelat, ci de faptul că trebuia să țină seama că noi începusem o treabă, nu? Trebuia să ne lase s-o ducem la capăt cum se cuvine. Adunarea generală avea să aibă loc sîmbătă și m-am despărțit de Mateiuș hotărît să lămurim lucrurile acolo. Eu purtam răspunderea pentru ferma noastră și tocmai bunicul să nu țină seama de asta?

Dar cum am ajuns acasă am aflat de la sor-mea Tina, că bunicul era foc și pară de supărat.

— Ce i-ai făcut? mă întrebă Tina care mă așteptase la fîntînă cu căldările pline.

— Eu? Eu nu i-am făcut nimic!

— Află că a dat poruncă, ca toți pionierii din casă să mănînce la o masă separată. Așa că tu și cu mine...

— Ce-i cu mine și cu tine?

— A zis că nu mai are de gînd să mănînce dintr-o strachină cu noi! Mama și cu tata rîd, iar bunica tună și fulgeră împotriva lui. Tună și fulgeră!

Nu prea pricepeam eu ce-i cu strachina, dar într-adevăr, cînd am intrat în casă mi-am dat seama ce surpriză îmi pregătise bunicul: dăduse strașnică poruncă și nimeni nu îndrăznise să crîcnească! Toți erau așezați la masa de toate zilele. Pentru mine și Tina se adusese o laviță din chiler și tata mă anunță făcîndu-mi cu ochiul:

— Tovarășe președinte de fermă, fiecare cu cartoful și sfecla lui!

— Ce nu mi-a plăcut mie cearta și zîzania în casă!, bombăni bunica.

— Vreau și eu ochiuri cu brînză! începu să bîzîie soră-mea cînd văzu că la noi la masă se servise numai mîncare de cartofi și salată de sfeclă.

— N-am auzit s-aveți acolo la ferma voastră nici oi, nici sector avicol! se bucură bunicul răutăcios.

— Ei, află tată, că am să le dau 100 de pui! îl înfruntă mama zîmbind. Au muncit bine și trebuie să le arătăm toată încrederea!

— Tu să nu te amesteci în treburile mele! i-o reteză bunicul și mustățile i se zbîrliră de mînie.

— Ba, eu am să le dau ochiuri cu brînză! se revoltă bunica nemaiputînd să rabde asemenea nedreptate. Și ne umplu farfuriile cu mîncarea preferată. Tina lacomă și fără pic de mîndrie în ea se și repezi cu furculița în bunătatea de brînză în care sclipeau steluțe aurii de unt. Dar, mie, parcă mi se pusese un nod în gît. Nici nu mă atinsei «de ceea ce nu aveam în nici un sector anexă». Mă luptai cu cartofii, cît mă luptai, apoi mulțumii frumos pentru masă.

«Avem adunare de detașament», anunțai eu, cu gîndul că trebuia neapărat să mă duc să mă sfătuiesc cu Mateiuș și cu ceilalți. Și, voiam astfel să-i arăt bunicului că sîntem tari, că nu-mi pasă că se poartă atît de nedrept. Nimeni nu mă opri să plec, numai pe bunica o auzii cum mă caină:

— Bietul copil, nici nu l-ai lăsat să-i tihnească mîncarea în zi de sărbătoare!

O pornii glonț spre Mateiuș, dar pe măsură ce mă îndreptam spre casa lui, o stare de nemulțumire și îndoială se strecura în sufletul meu. Nu, nu cu Mateiuș aș fi stat acum de vorbă, ci cu altcineva! cu cineva mai mare, căruia să-i pot povesti cele întîmplate. Cineva care m-ar fi sfătuit cum să procedez cu bunicul. Vorbele glumețe ale tatii îmi răsunau parcă în urechi; «fiecare cu sfecla și cartoful lui». El glumise desigur, dar ce rost avea asemenea glumă? Vorbele astea mă mîhneau acum mai mult decît oricînd. Mă mîhneau mai mult decît aș fi crezut. Ce-i spusese bunicul? Era clar că discutaseră despre mine. Bunicul se supărase tare, dar de ce? Era prea mîndru să-mi explice, era prea aspru să treacă peste supărarea lui? Oare, ce era rău în asta, să vrei să arăți celorlalți rodul muncii tale? Trecusem de casa lui Mateiuș, acuma mergeam pe uliță fără nici un rost. Da, era duminică, toată lumea se odihnea după prînz, de la cămin se auzea muzică. Acordeonul lui Valerică se auzea cel mai bine. Pașii mi se opriră în neștire la poarta căminului, pesemne era dans seara, făceau repetiție. Abia atunci observai că se făcuse frig, că bura mărunt și că vîntul rece zgîlția plopii desfrunziți din jur. Intrai zgribulit înăuntru, să-l văd pe Valerică. Era toată orchestra prezentă. Toți băieții de la S.M.A. din orchestră erau acolo, îmbrăcați de sărbătoare. Și Banciu la tobă și Vincențiu la vioară. Și sala era frumos împodobită cu panglici colorate de hîrtie.

— Să trăiți, tovarășe micro-președinte! mă salută Valerică, dînd drumul bașilor. Și rîse la mine cu dinții lui albi ca zăpada. El, Valerică, îmi era tare drag. Era cel mai legat de noi, toate realizările noastre erau legate de el. «Tovarășe agronom, eu zic să-i sprijinim pe harnicii noștri pionieri cu toate forțele, nu?» Și deși era în plină campanie de însămînțări arase toată noaptea tarlaua noastră ca să fim în rîndul gospodarilor! Noi, pionierii, trebuia să-i mulțumim în mod special, în adunarea de sîmbătă.

— Ce-i cu tine? mă luă el la rost. Ce ai de ești așa de îngîndurat? Hai, treci la tobă. Să te auzim!

Banciu îmi făcu loc lîngă el. Am simțit dintr-o dată că mi-e cald și bine și am început să mă răzbun pe tobă cu atîta plăcere că tot ce avusesem pe inimă se risipi ca și cum n-ar fi fost.

— Bunicule! îmi venea să rîd, bunicule, m-ai înțeles greșit!

DESEN DE IOAN DONCA

RĂDĂCINILE PIONIERIEI

Fapte pionierești din anii grei

S-a întîmplat cu mai bine de patru decenii în urmă.

În fața unei fabrici ploieștene a apărut ca din pămînt un grup mare de copii. Doi dintre ei au desfăcut o pancartă pe care scria: «Părinții noștri sînt în grevă pentru apărarea pîinii noastre. Ajutați-i prin solidaritatea voastră!». Muncitorii lasă lucrul, vin la gard, citesc și comentează:

— Sînt copiii celor de la Astra Română. De două săptămîni rezistă acolo greviștii. Noi ce facem?

Cîteva minute mai tîrziu, în timp ce polițiștii înarmați cu bastoane de cauciuc îi alungă pe pionierii acelor timpuri, în fabrică a și început mitingul de solidaritate cu muncitorii petroliști.

În aceleași zile, la uzinele metalurgice din Călan sosesc șomerii din alte localități, pe care conducerea i-a angajat pentru a-i înlocui pe greviști. O mulțime de copii le ies în cale:

— Aici este grevă. Nu spargeți greva părinților noștri!

Aflînd cum stau lucrurile, noii angajați fac drumul înapoi în timp ce patronii spumegă de furie.

Astfel de fapte s-au petrecut adesea în anii crîncenelor bătălii pentru dreptate socială. În furtunosul 1929 documentele mișcării noastre comuniste indicau: «Trebuie începută munca mai serioasă de creare a organizațiilor de pionieri». Cei mai destoinici utecişti primeau din partea partidului sarcina de a se îngriji de grupurile de pionieri care apăreau în cartierele Ferentari și Tei din București, în cartierul muncitoresc al Timișoarei, pe lîngă fabrica de textile din Buhuși, în căminul ucenicilor din Tg. Mureș și în alte colțuri ale țării.

Pionierii începuturilor erau copii flămînzi și desculți, munciți pînă la istovire, bătuți adesea cu sălbăticie de stăpîni. De unde mai găseau acești copii resurse de energie pentru a participa cu atît avînt la lupta revoluționară? Din credința pe care le-o insuflau comuniștii, că prin luptă poporul își va făuri o viață fericită. Primii pionieri, fără însemne, năzuiau și ei, ca și pionierii de astăzi, să devină fii de nădejde ai patriei, demni și curajoși. Însuși titlul de pionier presupunea curajul; a primi acest titlu însemna a te angaja în lupta cea mare împotriva rînduielilor apăsătoare.

Pentru a-i lumina pe acești copii, comuniștii îi strîngeau la întîlniri secrete învățîndu-i cum să-și îndeplinească sarcinile, cum să se ajute între ei ca frații. În revistele comuniste ilegale apăreau pentru ei povestiri, cîntece, poezii revoluționare.

Astfel, în «Tînărul leninist» a apărut în 1932 o povestire intitulată «Pionierul». Era vorba de un mic ucenic, copil oropsit, care visa basme cu zîne și comori. Copiii luptători, pe care-i vede demonstrînd cu stegulețe roșii îl cheamă în rîndurile lor: «Noi sîntem pionieri, Nicușor, vino cu noi. Vino să lupți contra patronilor, dușmanii tăi și ai părinților tăi. Fă-te și tu pionier al proletariatului, al comunismului». El îi urmează și atrage, la rîndul lui, alți ucenici. Povestirea se termina astfel: «Nicușor nu mai visează povești cu zîne. El citește, învață și luptă. E un viteaz mai mare decît copilul care, călare pe un cal năzdrăvan, a găsit o comoară. Căci Nicușor e pionier».

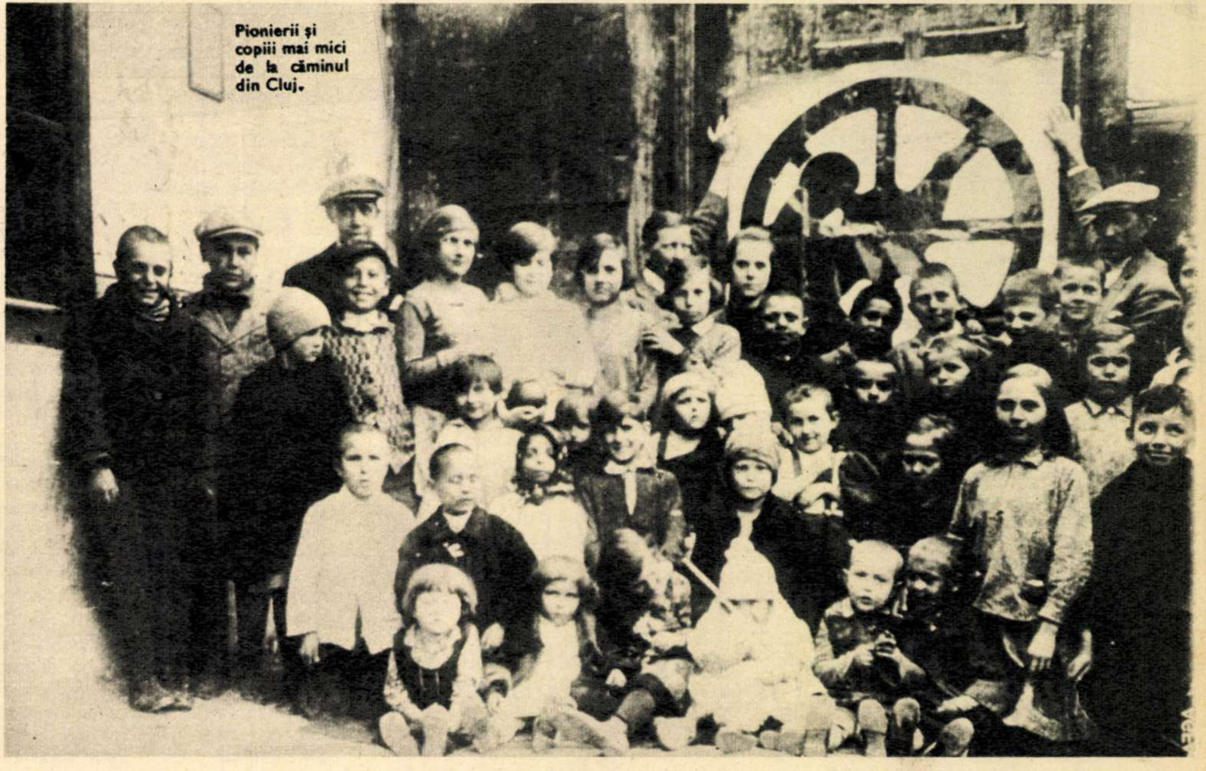

Pionierii și copiii mai mici de la căminul din Cluj.

Tot în «Tînărul leninist» a apărut un articol intitulat «Mișcarea pionierilor», în care se aminteau acțiunile revoluționare ale copiilor din Germania, Anglia, Cehoslovacia, Franța; alte articole zugrăveau viața pionierilor din Uniunea Sovietică. Citind aceste articole pionierii se simțeau frați cu copiii oamenilor muncii din lumea întreagă.

Organizațiile de pionieri au apărut atunci cînd era mai multă nevoie de ele.

În 1929, în Valea Jiului, clocotea revolta. Pionierii făceau legătura între diferitele centre ale grevei, ducînd înștiințări și manifeste și ajutînd astfel la coordonarea acțiunilor. S-a afirmat atunci un grup bine închegat, format din peste 40 de copii din Vulcan. La percheziţiile făcute s-au găsit asupra lor carnete cu cîntece revoluționare; anchetatorii nu au putut scoate însă nici un cuvînt de la ei. S-a păstrat în arhive un raport prin care polițiștii se plîng că atunci cînd era chemat la interogatoriu unul din acești copii, intrau alți 20 după el ca să-l apere.

Au participat la greve și la acțiuni de protest alături de pionieri și alți copii de pe Valea Bîrzavei, din înflăcărata Reșiță, de la minele din Anina, de la fabricile de cherestea de pe Valea Mureșului. Despre ucenicii de la uzinele Lemaitre din București, presa muncitorească scria în 1930: «Demnă de toată lauda este purtarea ucenicilor. Din primul moment ei s-au solidarizat cu greviștii vîrstnici și, cu toate amenințările, ei n-au intrat la lucru. Mai mult, ei sînt de multe ori în primele rînduri ale luptei».

S-au păstrat fotografii din timpul eroicelor lupte ale ceferiștilor din februarie 1933: în curtea asediată a atelierelor ca și în mulțimea care împiedica înaintarea jandarmilor se deslușesc multe chipuri de copii.

La sfîrșitul aceluiași februarie, conducerea Ministerului Instrucțiunii ținea o strînsă legătură cu autoritățile polițienești pentru reprimarea mișcărilor de solidaritate ale elevilor din numeroase școli cu greviștii. S-a aflat atunci de manifestările curajoase ale elevilor de la Școala primară nr. 3 mixtă din Timișoara, care știau cîntece și poezii revoluționare și care-și manifestau fățiș ura împotriva celor care oprimau poporul.

Fiind mai puțin controlați decît adulții, copiii primeau uneori sarcina de a duce ei la închisoare pachetele cu alimente și îmbrăcăminte pentru deținuții politici. Cu acest prilej duceau vești de la tovarășii din afară, iar la plecare ascundeau sub hăinuțele lor sărace scrisorile deținuților. La demonstrațiile pentru eliberarea comuniștilor întemnițați erau adesea prezenți și pionierii. Pe străzile Capitalei, copiii înfometați ai șomerilor demonstrau cerînd locuri de muncă pentru părinții lor, protestînd împotriva scumpirii vieții. Scriau ziarele: «Înseamnă că mizeria e cumplită dacă și copiii de școală primară au venit să protesteze.»

In vara anului 1933, Comitetul Central al Partidului Comunist Român s-a întrunit în adîncă ilegalitate pentru a face bilanțul marilor bătălii de clasă desfășurate. Cu acest prilej, a fost apreciat și aportul pionierilor și s-a trasat Uniunii Tineretului Comunist sarcina de a continua și dezvolta munca de organizare a grupurilor de pionieri. Răspunzînd chemării partidului, uteciștii și-au luat angajamentul publicat în ziarul lor ilegal «Tînăra gardă»: «Nici o celulă utecistă fără un grup de pionieri». Căci grupurile de pionieri erau pepiniere în care creșteau viitorii uteciști.

Vlăstarul mezin al partidului — mișcarea pionierească — s-a născut sub cerul înnourat al unei lumi aspre. În fabrici, cămine de ucenici, școli și orfelinate, pretutindeni pionierii au știut să antreneze masa copiilor în lupta pentru dreptate. Au fost schingiuiți în beciurile poliției, au fost aruncați în temnițe, dar nimic nu i-a oprit din drumul lor. În luptă revoluționară a crescut organizația copiilor. În luptă a prins viață, încă din anii negri ai exploatării, legămîntul pionieresc al credinței față de patrie, de popor, de partidul comuniștilor.

MIRCEA ȘTEFAN

1

STAGIUNEA TEATRALĂ „CUTEZĂTORII”

SPECTATOR și REPORTER la

TEATRUL pentru PIONIERI și ȘCOLARI

Iată o telegramă, cu totul originală, transmisă de Teatrul pentru pionieri și școlari **din** Iași:

•14 400 minute în turneu. Spectacolele prezentate: «Fetița care îngheață apele» și «Legenda Copoului». Turnee: Tg. Neamț, Reghin, Suseni, Tîrgu Mureș, Turda, Alba Iulia, Rîmnicu Vîlcea și București.

Telegrama mai continea și invitația: «Vă rugăm, poftiți la Iași!»

2

Sala de spectacol... fără public!

Ochiul ciclopic al reflectorului zace înghețat și cenușiu. Două pioniere, de o dezinvoltură dezarmantă, ne întîmpină însă cu următorul cuplet: «Sîntem doi reporteri veseli/ Cu-aparate și bloc-notes/ Vești aducem la gazete/ Despre voi, iubiți copii!»

N-a fost o «lovitură de teatru», ci un calambur care mai apoi ne-a amuzat pe toți. Nimeriserăm în plină repetiție, iar cupletul, mai sus pomenit, făcea parte din spectacolul «Salut voios», spectacol omagial dedicat aniversării Republicii.

3

4

Prima cronică... nescrisă

E necesară dintru început o lămurire și anume că, de fapt, aici nu este vorba despre o echipă de teatru, ci de un **teatru pentru pionieri și școlari**. La Casa pionierilor se întîlnesc tinerii actori ieșeni nu numai pentru a juca teatru, dar și pentru a discuta, aproape la nivel de profesioniști, despre ceea ce înseamnă teatru. Aici sînt consultate lucrări privind istoria teatrului și nenumărate texte dramatice (studioul dispune de o bogată bibliotecă pentru documentare). Uneori se nasc adevărate polemici atît asupra diverselor modalități de interpretare scenică (polemici ce angajează pe regizori, actori, scenografi) cît și referitor la necesitatea auxiliarelor scenice (decor, lumină, costum, grimă, muzică, proiecție cinematografică) care completează sau amplifică jocul actorilor în economia spectacolului.

Cum s-a născut acest teatru, ne povestește animatorul său, regizorul **Paul Liman:** «În urmă cu patru ani, porneam la lucru doar cu o mică trupă de pionieri talentați și ambițioși, dornici să joace teatru «pe adevăratelea» — cum spuneau ei atunci — pentru că le lipsea «un teatru al lor», un **teatru pentru copii, cu actori-copii.** Nu i-au dezarmat nici ritmul repetițiilor, nici îndelungile exerciții, de așa-zisă «gramatică a dicțiunii», reușind să-și însușească foarte bine rolurile, logica exprimării și a mișcării scenice. Și iată că mica trupă anunța mai apoi, pe toate avizierele Iașului, «prima» sa premieră cu piesa «Mușchetarii Măgăriei Sale». Decorul, cam improvizat, a fost însă compensat de verva, glumele, dialogul actorilor cu sala, care au cucerit publicul pionieresc. A urmat prima «cronică»... nescrisă atunci, dar întipărită în inima micilor interpreți, ca un semn de bun augur și de prețioase promisiuni pentru activitatea acestui colectiv dramatic al Casei pionierilor din Iași care numără astăzi 200 de pionieri. Ei sînt și actori, și asistenți de regie, și scenografi, și recuziteri, și tehnicieni, nelipsind, bineînțeles, sufleorul care-și «joacă» (după cum ni-l arată imaginea) foarte bine rolul!»

Asistentul de regie are trac!

Pe mai toate afișele spectacolelor prezentate de pionierii ieșeni apare numele asistentei de regie **Larisa Amancei,** elevă la **Liceul «Dimitrie Cantemir».** Pasiunea Larisei pentru teatru s-a născut în urma vizionării piesei «Un erou fără glorie». După o documentare prealabilă, Larisa s-a prezentat regizorului Paul Liman, oferindu-se să colaboreze la montarea «Cocoșelului neascultător».

«Foarte bine», i s-a răspuns. Și Larisa a luat textul acasă, l-a citit și răscitit, după care și-a notat foarte minuțios ce a înțeles din piesă, cum vede transpunerea ei scenică. Peste cîteva zile, copleșită de emoții, a revenit cu un carnețel doldora de însemnări, caracterizări ale personajelor, indicații regizorale, schițe de decor și costume plus distribuția!

Ce credeți că s-a întîmplat? I s-a încredințat pe loc conducerea primei repetiții: faza obișnuită de lectură la masă. Să nu credeți că regizorul n-are trac! Mai ales cînd te afli la prima piesă, cînd tu însuți, **ca regizor, trebuie să te pregătești pentru lectura în fața actorilor ca un adevărat actor.** Primul pas era făcut. Urma distribuirea rolurilor. Aici s-au iscat nemaipomenite discuții în obștea actorilor. Fiecare cerea să-l joace el pe cutare sau pe cutare personaj. După o înțeleaptă chibzuință, Larisa i-a lăsat să-și aleagă rolurile pe care le preferă. La următoarea repetiție toți au venit cu rolurile memorate fără cusur, gata să le spună pe nerăsuflate. Pe scenă însă s-a văzut că «omul potrivit» nu-i la «locul potrivit». «Și-au început atunci — ne mărturisește Larisa — să reflectăm cu toții asupra virtuților actoricești ale fiecăruia, asupra identificării interpreților potriviți eroilor care vor prinde viață pe scenă».

Tică cere... pensie de școlar!

Nu trebuie să vă mire dreptul pe care și-l reclamă faimosul Tică (interpret **Ion Fermeșanu**). Pensie? Ei, da, pensie! Sigur că la asemenea pretenții și colegii săi de grupă rămîn fără... replică. Dar în împărăția «Fetiței care îngheață apele» — de **Rodica Niculescu-Padina** — totul este posibil. Astfel, cei doi protagoniști, Tică și Sorin (interpretat de elevul **Radu Oloeru),** doi pionieri grozav de naivi, cad în mrejele Minciunii și suratelor sale (e posibil), Gogonata, Lenea, Discordia (arhicunoscutele metehne școlărești). Asaltați de farandola «ilustrelor» personaje, sărmanii băieți își pierd capul (iarăși posibil) și, devenind docili peste măsură, ingurgitează apreciabile cantități din așa-zisele miraculoase «vitamine complexe de geniu» precum și «infuzia de știință și tehnică modernă», care-i vor scuti — pasă-mi-te — de aci înainte, de truda învățăturii. După care proclamă cu emfază că ocupația lor de căpetenie va fi «pescuitul electronic în ape tulburi!». Geniile trebuie și ele răsplătite! Să se respecte deci legea lui Grigore Ghica al III-lea: să se acorde școlarilor pensie!

Dar împrejurarea face ca genialii Tică și Sorin, care habar n-aveau de legile lui Arhimede și Toricelli, să le descopere subit, în strașnica prăbușire (nefiind nici cascadori de profesie) de pe soclul pe care-i suspendase Minciunica. Și iată că se trezesc la realitate, în final învinge Adevărul.

Spectacolul, foarte dinamic, excelează îndeosebi prin interpretarea plină de vervă a **Marianei Bouroș** (Minciunica) și a lui **Iris Vulcănescu** (Gogonata). **Ion Fermeșanu** este «copilul» răsfățat al trupei, un comic înnăscut, dezinvolt, spontan, as al improvizației în momentele de... lapsus (de care nu scapă nici actorii mari). Uneori, simte nevoia să facă legătura între replici, acolo unde textul i se pare cam eliptic.

«În piesă eu sînt un băiat de 10–12 ani. Intrigat pentru propria-mi ignoranță în materie de geniu, i-am aruncat înfumuratei Minciunici o replică foarte agresivă:

— Ei, și dacă și tu ești geniu, trebuie să țipi la mine? Ce, geniile țipă?

Sau altădată, într-un turneu, în timp ce pescuiam, mi-a scăpat piciorul printre scîndurile scenei. Acțiunea se precipita, eu trebuia să mențin ritmul jocului, dar ghinion! Nu reușeam să-mi scot piciorul. Și am intervenit cu o replică cît se poate de oportună: «Vai, vai, dar ce lac adînc mai aveți!»

5

8

11

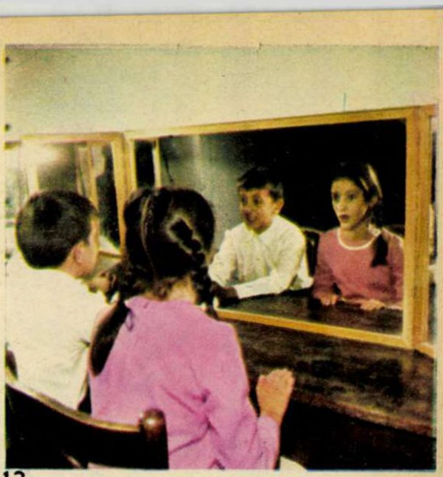
12

6

9

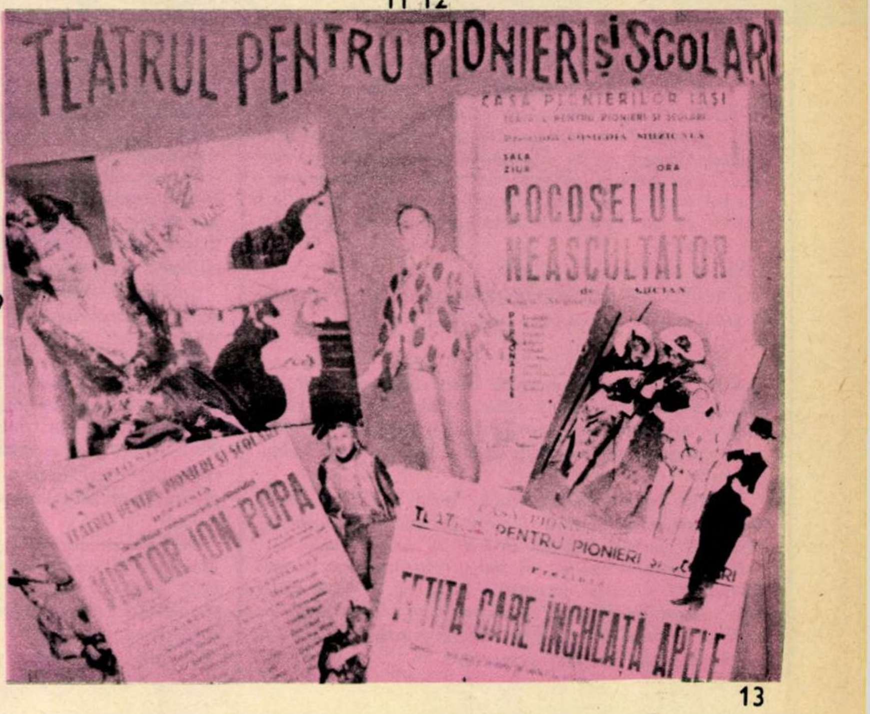
TEATRUL PENTRU PIONIERI ŞI ŞCOLARI
CASA PIONIERILOR IAŞI
COCOSELUL NEASCULTATOR
VICTOR ION POPA
TEATRU PENTRU PIONIERI ŞI ŞCOLARI
FETIŢA CARE ÎNGHEAŢĂ APELE
13

7

10

«Fetiţa care îngheaţă apele» este piesa de rezistenţă cu care trupa a repurtat cel mai mare «succes de casă».

De la Tică la Ioris = distanţa POLUL NORD-POLUL SUD

Ninel Fermeşanu, sau «celebrul Tibi», cum i se mai spune, simte că «îmbătrîneşte». Simptom firesc la un actor «veteran» ca el, dar alta e explicaţia. Acum toată trupa e-n mare fierbere pentru noua premieră «Hocus-Pocus». Fermeşanu fusese distribuit în rolul mucalitului Hocus-Pocus. Însă **Adrian Duca** (fostă vedetă în «Muşchetarii Măgăriei Sale») nu reuşea să-l interpreteze pe poliţistul Ioris. Şi-atunci, ca în teatru, au inversat rolurile. Noua ipostază l-a pus foarte serios în dilemă pe Ninel. «Nici măcar nu puteam memora textul. Eram obligat să cînt pe o cu totul altă partitură! De la Tici la Ioris este exact distanţa de la Polul Nord la Polul Sud! — mi-am zis eu».

Însă tot el descoperă puntea de legătură. Cine este Ioris? Ioris este, de fapt, «un copil bătrîn», leneş, indiferent şi împrăştiat, aidoma lui Tică.

*

Amintind ceea ce spune dramaturgul **Aurel Baranga** şi anume că «spectacolul nu se poate realiza decît prin fuziunea a trei factori: textul piesei, munca întregului colectiv de realizatori şi publicul» apare iarăşi problema repertoriului teatrului pentru copii, destul de învechit şi sărac la ora actuală. În afară de aceasta, un teatru cu actori-copii nu poate juca piese în care intervin prea multe personaje mature. «Oricît ne-am grima, acest «costum al obrazului» nu poate suplini imposibilitatea noastră de a întruchipa pe scenă modul de a gîndi şi simţi al oamenilor maturi — ne mărturisesc pionierii ieşeni. De aici şi insuficienta receptivitate a publicului care ne audiază pe noi şi pe care am remarcat-o cu prilejul unora dintre spectacolele prezentate. Vitregiţi încă de un repertoriu adecvat vîrstei noastre ne-am decis însă să montăm două piese originale, scrise de către colegele noastre **Iris Vulcănescu, Liliana Morcov** şi **Larisa Amancei**». O iniţiativă pe care o dorim cît mai curînd tradusă în faptă, adică pe scenă.... .

ILEANA PIŢA

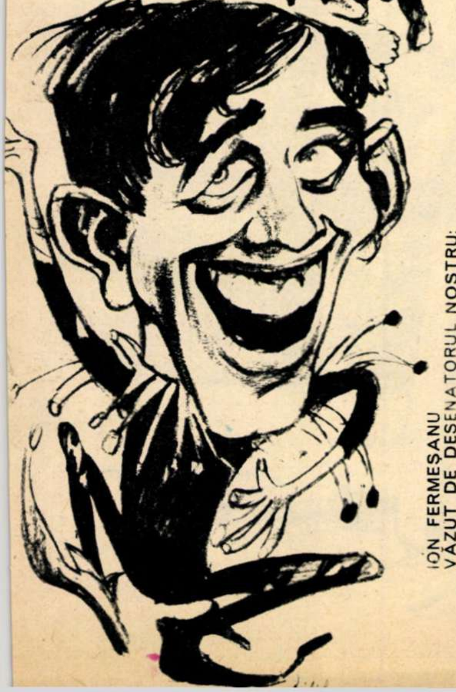
ION FERMEŞANU VĂZUT DE DESENATORUL NOSTRU: POMPILIU DUMITRESCU

4

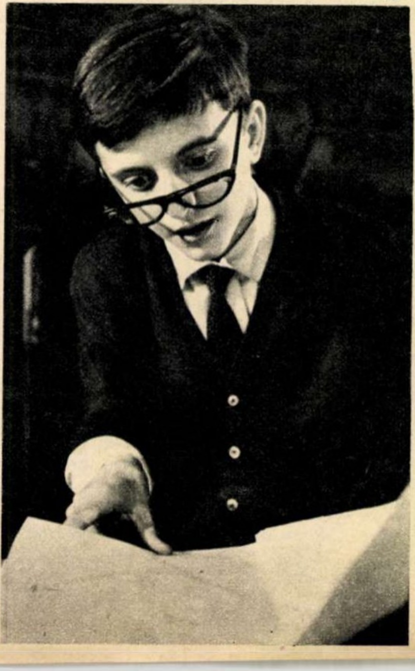
15

1. O fază importantă: lectura la masă.
2. Expertiză grafologică: Minciunica se trădează!
3. **Se pregăteşte costumul Sandrei (Camelia Pleşea) pentru spectacolul «Hocus-Pocus şi-o găleată».**
4. Atenţiune! Lumină, vă rog!
5. Secvenţă din «Legenda Copoului»
6. **Iată-i şi pe «inventatorii» pescuitului... electronic în ape tulburi!**
7. **Larisa Amancei dă o ultimă indicaţie regizorală.**
8. Sîntem «doi reporteri veseli».
9. Iată şi un public foarte amuzat.
10. Moment dramatic din «Hocus-Pocus şi-o găleată»
11. Sorin e metamorfozat în geniu de către Minciunica.
12. **Exerciţii de mimică.**
13. **Afişe, afişe!**
14. Repetiţie cu muzică la «Pufuşor şi mustăcioară» de Victor Ion Popa.
15. **...Şi omul care trăieşte toate rolurile: sufleorul!**

ION NECULCE

> «De la Ion Neculce și pînă la Creangă a curs vreme îndelungată: aproape două veacuri. Şi în unul, şi în altul simţesc sufletul cel veşnic al neamului. Şi la unul şi la altul găsesc caracterele specifice ale poporului nostru. Şi unul şi altul au înflorit pe aceste plaiuri şi au scos la soare vechile comori.»
>
> **MIHAIL SADOVEANU**

În scurta evocare ce o încerc aici, chipul lui Ion Neculce nu e cel al cronicarului bărbos cu care ne-au deprins gravurile, ci al copilului Ion. Opera marelui cronicar («Letopisețul Țării Moldovei de la Dabija-Vodă pînă la a doua domnie a lui Constantin Mavrocordat») este socotită cu îndreptățire unul din monumentele literaturii noastre vechi cu influențe durabile în scrisa condeierilor români ce au «păstorit» peste cerneluri în urma lui Ion Neculce.

Nu se știe cînd s-a născut.

E nesigură și data morții cronicarului. Se presupune că viața lui ar fi curs între anii 1672 si 1745.

*

Acum cînd frunzele toamnei s-au risipit de mult sub bătaia vînturilor nopții, și peste ierburi s-a ivit argintia pace a zăpezilor, nu-i așa, prietenii mei, că vă îmbie jocul, căldura molipsitoare a casei și mai ales vă cheamă cartea?

Undeva într-un cotlon moțăie mîța și dintre cărțile din rafturi mîna voastră o alege pe una cu scoarțe albastre în care se cuprind slovele lui Ion Neculce.

De la primele cuvinte vă simțiți cuprinși de o lumină neînțeleasă și aurul voroavelor vechi vă învăluie sufletul: «Acest pămînt al Moldovei n-au fost așezat de mult de oameni, să fie fost trăit într-însul cu pace, ce în cîteva rînduri au fost și pustiu».

Sînteți învățați cu imaginile pe care vi le oferă cărțile despre cronicari și, de fiecare dată cînd se vorbește despre ei, vi-i închipuiți în chilii întunecate, cu bărbile cărunte aplecate asupra vechilor letopisețe, în timp ce luminarea de seu se cheltuie în tăcere.

Dar vreau să vă vorbesc despre un alt Ion Neculce, despre copilul ce va fi fost: cu ochi vioi și iscoditori, pururi pus pe joacă în timpul zilei și ostenit la căderea nopții. În locul pletelor cărunte închipuiți-l cu o chică răvășită prin meri și prin nuci.

...Colinda prin livezile cu poame din Prigoreni, se scălda în apa rîului ca un pește argintiu și adeseori întîrzia la focurile pe care le aprindeau în poieni slujitorii tatălui său, Ienachi Neculce. Limbile flăcărilor se încolăceau în văzduh și copilul asculta povești despre bourul vînat de Dragoș Vodă și despre călătoriile lui Alexandru împărat, fiul lui Filip crai, în țara temutului Por. Alteori se strîngeau pe lîngă foc oșteni bătrîni care istoriseau despre bătăliile cu turcii și lăcrimau pentru Țara Moldovei,prea ades călcată de vîntul năvălirilor.

Micul Ion nutrea în suflet dorul de a putea să lupte împotriva oștenilor turcești, în iureșul cumplit al bătăliilor. Dar într-o zi a anului 1688 i-a fost dat să asculte nechezatul cailor războinici și să vadă sclipind săbiile ucigătoare.

În zare, peste cîmpii se deslușeau umbre. Învăluite în fum și în colb se apropiau armatele lui Sobieski întors de la despresurarea Vienei. Ostașii săi jefuiseră satele moldovene și aprinseseră pădurile. Acum se apropiau de Prigoreni cu săbiile trase din teacă. Coamele cailor, învolburate, chemau în minte icoanele cu năprasnici Bucefali.

Prin fereastra unei odăi din conac, micul Ion privea îngrozit. Un pîlc de oșteni îmbrăcați în zale scînteietoare au năvălit în curte. Cîțiva au descălecat și au lovit cu buzduganele în obloane. Ienachi s-a arătat, înalt, cu capul cărunt descoperit, pe trepte, cu glas stins i-a chemat să-i treacă pragul.

Cîțiva oșteni s-au repezit la el, l-au legat și l-au suit pe un cal.

Pe ulițele pustii ale Tîrgului Ocnei, capul bunului părinte s-a desprins de pe umeri și peste pleoapele dragi a coborît înnoptarea...

Cînd tropotul cailor năvălitorilor s-a stins în depărtare și flăcările au înghițit conacul de la Prigoreni, micul Ion, abia respirînd se afla pe drum cu mama și bunica sa, spre Muntenia.

Avea șaisprezece ani.

Asfințea vremea poveștilor cu Alexandru Macedon, fiul lui Filip crai, în țara lui Por

Asfințea însăși copilăria cronicarului...

GHEORGHE TOMOZEI

Din viața cronicarului

- Nu se cunosc precis nici data nașterii, nici aceea a morții lui Ion Neculce. În general, cercetătorii au admis cu aproximație că el s-ar fi născut în anul 1672 și ar fi murit după 15 februarie 1745.
- Din partea mamei, cronicarul se trăgea din neamul lui Iordache Cantacuzino, cel despre care Miron Costin scria:«Cap ca acela abea de au avut țara cîndva sau de va mai avea». Tatăl cronicarului a fost vistiernicul Neculce. Copil mic fiind, Ion este crescut de bunica sa de la care se spune că a auzit multe legende, cărora le-a dat apoi viață în «O samă de cuvinte».
- De-a lungul vieții sale, Ion Neculce a ocupat diferite ranguri boierești începînd cu funcția de postelnicel în tinerețe, ajungînd pînă la rangul de mare spătar în vremea lui Antioh Cantemir, apoi hatman în timpul domniei lui Dimitrie Cantemir.
- Hotărîtor în sensul formării sale intelectuale este șederea sa, timp de 4 ani (1686—1690), în Muntenia, la bunica sa după mamă, unde se refugiază după moartea tatălui său vitreg Enache.
- Interesant în biografia lui Neculce este șederea în Rusia din vremea țarului Petru I, care i-a prilejuit cunoașterea imperiului de răsărit, în perioada unor mari prefaceri. El a cunoscut, de asemenea, situația politico-socială din Polonia, unde a stat 7 ani. Toate acestea l-au ajutat să-și comenteze evenimentele din cronică în contextul celor petrecute în Europa răsăriteană. Fiind profund legat de Moldova, pe care o iubea, timpul petrecut departe de locurile natale a fost dureros pentru el. Dorința de a reveni pe meleagurile unde se născuse și trăise l-a făcut să fie aspru față de Dimitrie Cantemir, care nu-l lăsase să se întoarcă în Moldova. Faptul se explică și prin aceea că Dimitrie Cantemir simțea nevoia să aibă în Rusia, pe lîngă sine, oameni de încredere și boieri inimoși așa cum era Ion Neculce.
- Neculce ne apare ca un om plin de demnitate personală, lipsit de ambiții deșarte, pornit împotriva lingușirii. Obiectivitatea sa apare pregnant în multe pagini de cronică unde zugrăveste întîmplări, fapte ale unor boieri și dregători ai vremii.
- Cronica lui Neculce cuprinde o perioadă de 82 de ani din istoria Moldovei, din care 50 conțin întîmplări la care a asistat sau a participat cronicarul însăși. Caracterul cronicii este mai ales oral. Redactarea multor fapte este făcută pe baza celor auzite și văzute, nu citite. Caracteristic cronicilor sale sînt aspectele multilaterale ale vieții pe care el le-a zugrăvit. Astfel, alături de războaie, de lupte pentru

Petru cel Mare și Dimitrie Cantemir ▶

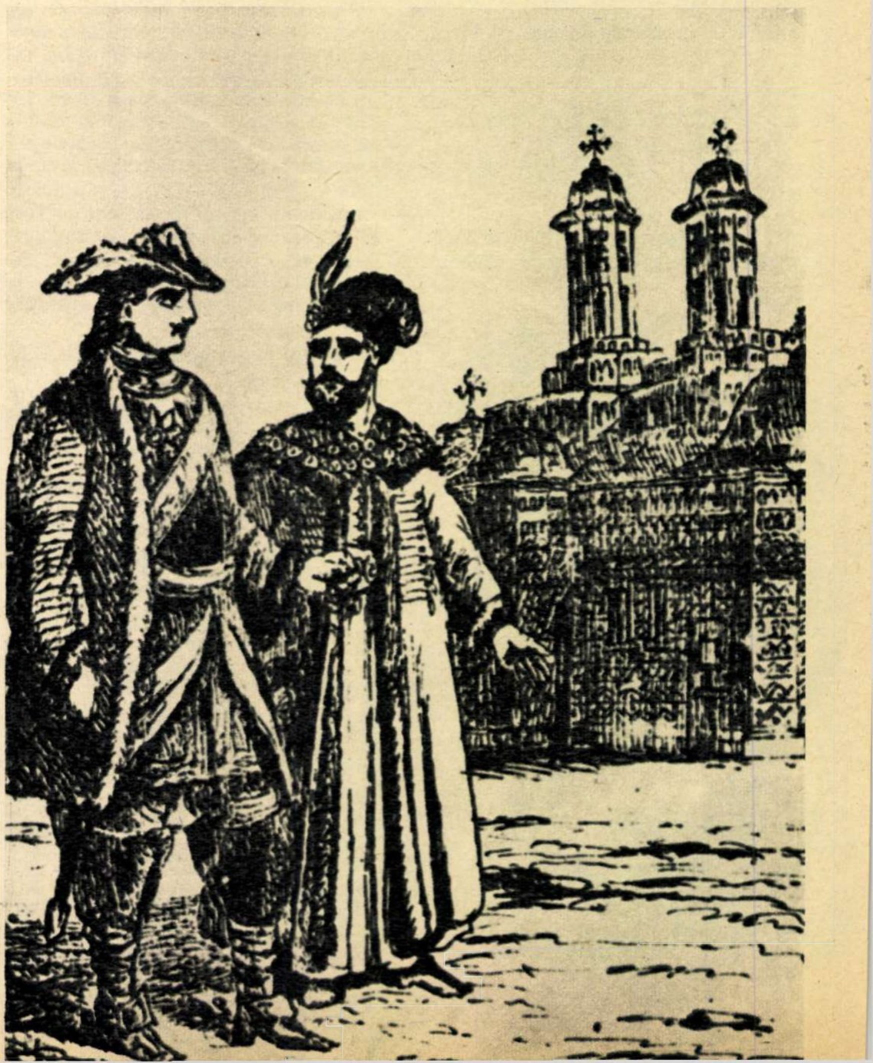

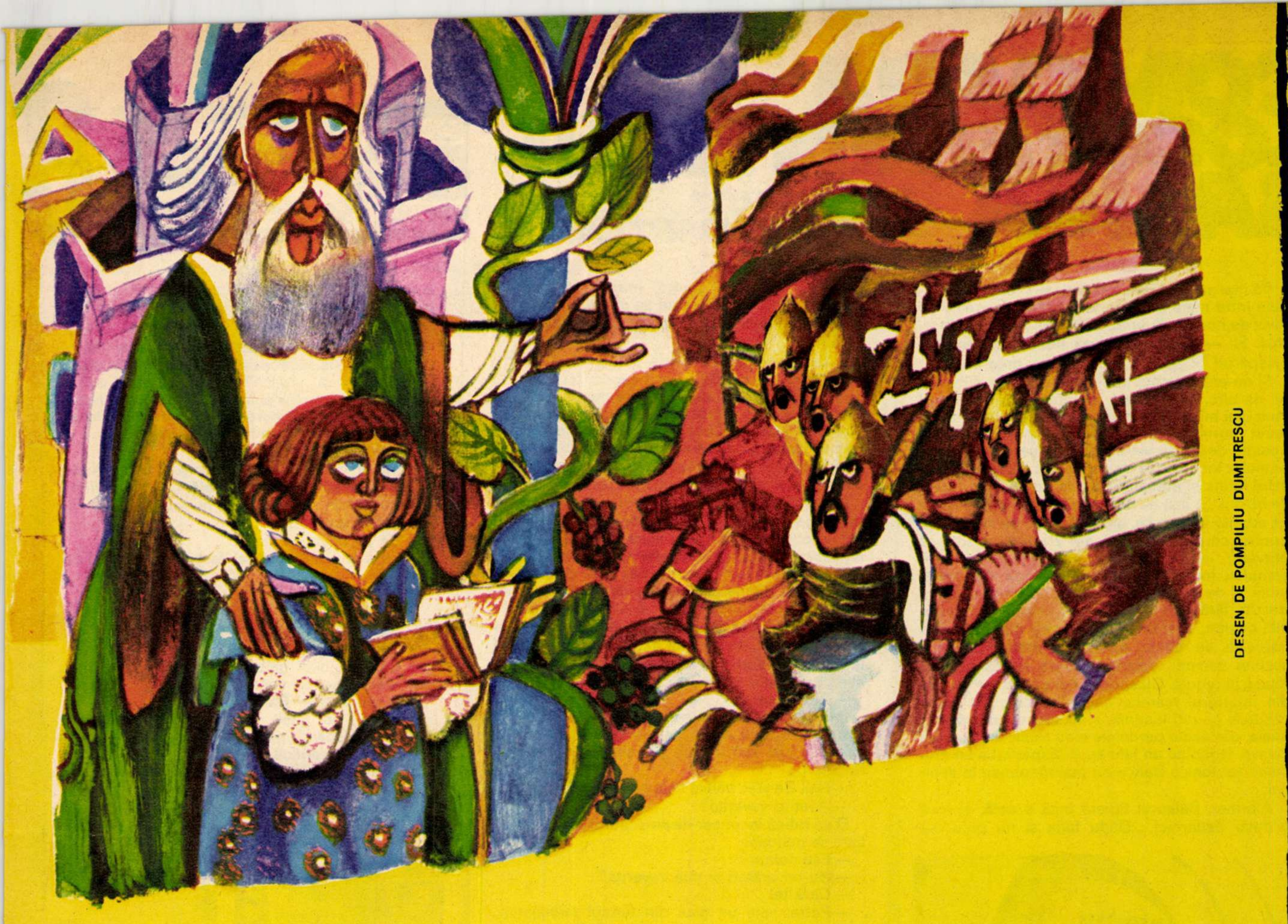

DESEN DE POMPILIU DUMITRESCU

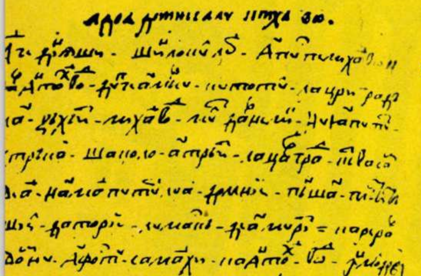

▲ Pagină de manuscris din cronica lui Neculce.

ocuparea tronului sau a slujbelor, cronicarul ne prezintă și tablouri de la felurite distracții ale domnitorilor și boierilor, plimbări, vizite prin țară, petreceri, nunți. Totuși, în cronicile sale, el se dovedește a fi și un bun cunoscător al operelor scrise de predecesorii săi, asupra cărora dă ample explicații.

- Ura lui Neculce împotriva jugului turcesc, care de fapt era și ura întregului popor, se vede limpede din toate scrierile sale. Dragostea de țară stă la baza aprecierilor pe care le face Neculce asupra boierilor și domnilor țării. El zugrăvește cu simpatie pe domnii și boierii care sînt sensibili la suferințele poporului și-i critică pe cei lipsiți de omenie. De asemenea, în scrierile sale, găsim pagini în care el se ridică împotriva domnitorilor munteni și moldoveni care nu se înțeleg, uneltind unul împotriva celuilalt și pe care-i invinuie că aduc mult rău țării. Muntenii și moldovenii sînt frați buni, de același neam, legați de aceeași soartă, constată Neculce.

- În tot ceea ce scrie, Neculce nu înregistrează numai fapte, ci ia atitudini. Cronicarul judecă foarte aspru pe domnii care veneau cu dări noi asupra poporului sau sporeau pe cele vechi, îngreunînd astfel condițiile de viață și așa insuportabile ale țăranilor. Dar apartenența sa la marea boierime se resimte pentru că în același timp el are atitudine critică față de domnii care încalcă privilegiile marii boierimi și ridică dregători din mica boierime sau supune la biruri și pe boieri.

- Neculce a adăugat la cronica sa 42 legende pe care le cunoaștem sub titlul: «O samă de cuvinte». El a imprimat acestor legende vioiciune, mișcare. Acestea sînt adevărate tablouri vii ale epocii care se succed în fața noastră.

- Văzînd în domnia lui Ștefan cel Mare un adevărat ideal de viață politică, vrednic de a fi imitat, el a consemnat în jurul figurii domnitorului moldovean cîteva dintre cele mai frumoase legende existente în literatură.

- Cronica lui Neculce este un document prețios pentru limba românească din perioada respectivă. Limba lui nu este numai moldovenească, nici numai muntenească, ci aparține ambelor graiuri. Este aici influența anilor petrecuți în Muntenia. Descrierile sînt plastice, portretele numeroase sînt de o mare expresivitate, trăsăturile fizice se împletesc cu cele sufletești. Comparațiile și proverbele folosite de Neculce amintesc de limba lui Creangă ca și de vorbirea populară din toate epocile. Scriitorii romantici din generația lui Bolintineanu și Alecsandri au redescoperit scrierile lui Neculce pe care l-au admirat. Legendele consemnate de Neculce în «O samă de cuvinte», au fost folosite de mulți scriitori, ca teme pentru balade, poeme și drame istorice.

- Un continuator modern al lui Neculce este marele prozator Mihail Sadoveanu. Așa cum mărturisește însuși scriitorul, opera lui Neculce a fost pentru el «o carte de căpătîi». Nimeni ca Mihail Sadoveanu n-a dovedit o atît de adîncă înțelegere a operei lui Neculce.

- Tot Sadoveanu este acela care arată înrudirea dintre Neculce și marele povestitor moldovean Ion Creangă. Nicolae Iorga, referindu-se la arta literară a lui Neculce, spune despre cronica sa «că este cea mai colorată, cea mai simplă și mai fermecătoare» din povestirile care zugrăvesc trecutul nostru istoric.»

- Cea mai veche dintre edițiile complete a operei lui Neculce se datorează lui Kogălniceanu (Iași, 1845).

- Cronica lui Neculce ni s-a transmis într-un număr mare de manuscrise, aflate azi la biblioteca Academiei R.S.R., la biblioteca Universității «A.I. Cuza» din Iași și de asemenea la Arhivele Statului din Iași.

Reședința domnească din Iași în anul 1686.

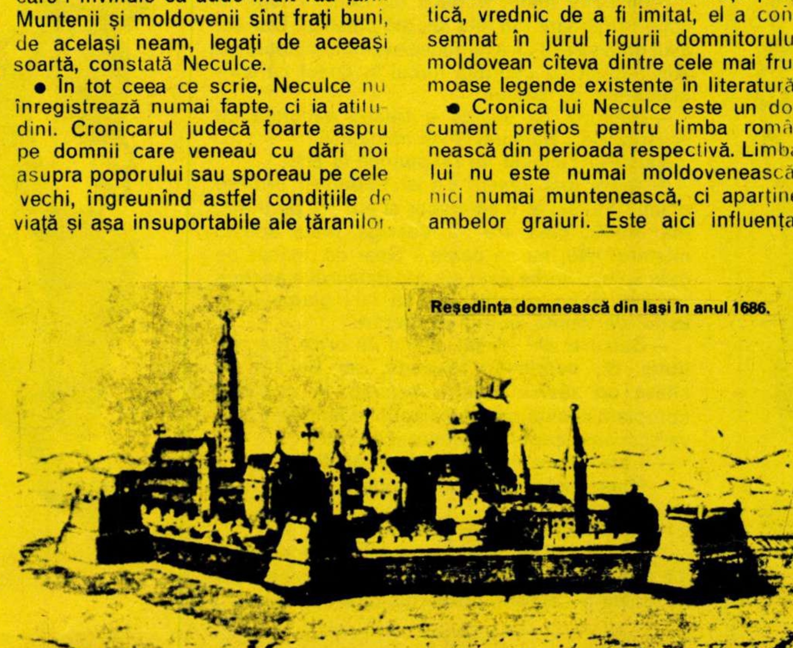

COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA

SĂ NU CAUȚI VEVERIȚE NOAPTEA!

ROMAN FOILETON
DE LEONIDA NEAMȚU
ILUSTRAȚII:
VINTILĂ MIHĂESCU

8

Vă mai amintiți poate că ultimele replici schimbate între mine și Balaurul Flămînd, la vreme de miez de noapte, în umbra turnului «ȘTEFAN» au fost. El: — Alexandre, lasă fleacurile! Ionică a dispărut! Și eu: — Cum? Iar?! E prea de tot!...

Și ne-am așternut pe fugă în direcția afurisitului de circ, deși cu tot atîta folos, sau cu unul mult mai mare — cum se va vedea îndată — am fi putut porni exact în direcția opusă. Nasurile noastre despicau vîntul înghețat precum pintenii primelor locomotive Union Pacific aerul west-ului celui întins și presărat cu cete de apași și turme de bizoni. Și iată cu ce mă puse la curent Balarul pe șoptite în timp ce, ajunși la țintă ne strecuram printre căruțele cu roți ale circului, atenți să prindem «orice mișcare suspectă». Conform planului, Ionică se postase pe lîngă menajerie, unde e de presupus că rătăcise și-n noaptea trecută fără voia sa; Balaurul Flămînd ocupase altă poziție, cam la o sută de pași distanță, și la intervale de cîteva minute schimbau între ei vechiul semnal, șuierînd, ca să se asigure că totul e în regulă. Glasurile a doi bărbați se auzeau din interiorul marelui cort al circului. În toate căsuțele pe roți luminile erau stinse, cu excepția uneia, dar acolo perdelele erau trase. Trecu apoi cineva, legănînd un felinar, și dispăru. La un moment dat Ionică Balica nu mai răspunse la semnal...

Alarmat, Balaurul fluieră încă o dată, și încă o dată. Zadarnic! ...Dădu fuga și nu putu să constate decît că Ionică intrase în pămînt. Atunci venise să mă caute pe mine...

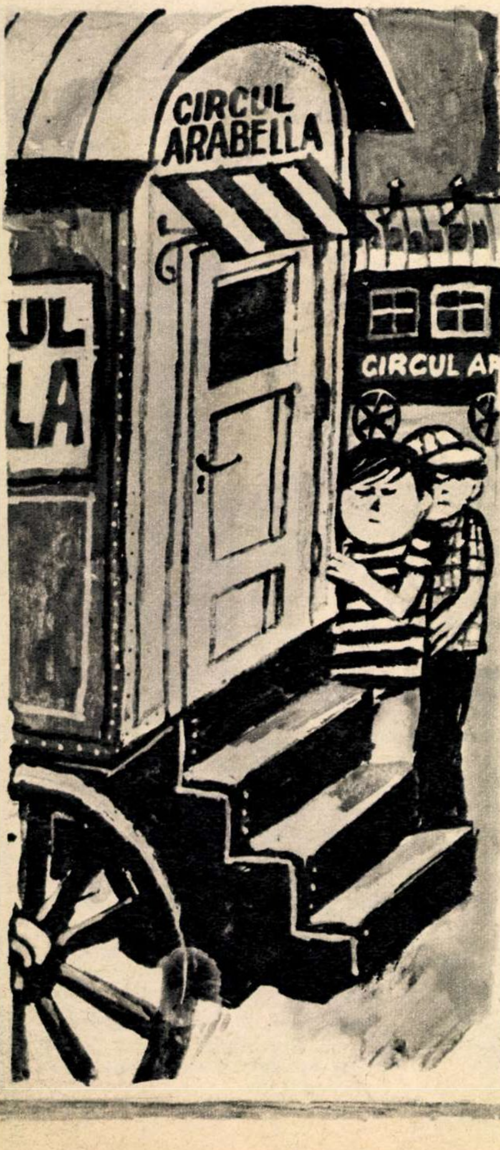

— Ascunde-te acolo, după nuc! i-am șoptit Balaurului.

— După care nuc? Și de ce să mă ascund?

— De ce, de ce! De ce ești căpos, tocmai cînd nu este cazul!? Mă duc și eu să dau o raită, îmi încerc norocul. Dacă nu revin, dai alarma...

— Dau alarma! Cum? Fug la gară, mă urc în primul vagon și trag de un semnal, sau poate mă...

— Taci, șef al comisiei pentru amprente! Ascunde-te și așteaptă cincisprezece minute.

M-am îndreptat direct spre intrarea în menajerie, fără să mă feresc. Cu cît te ferești mai mult, cu atît te observă mai bine, suna în mine o veche înțelepciune. citită cine știe unde. La intrarea menajeriei, în lumina unui bec mai chior decît cocoșul de munte cînd își azvîrle cîntarea, picotea un bărbat pufăind dintr-o lulea pe jumătate stinsă. Într-o cușcă, undeva în interiorul menajeriei, un animal, nu puteam bănui care, făcea nițel tărăboi. Mirosurile de prin preajmă nu erau cine știe cît de delicate, martor îmi poate fi orișicine.

— Bună seara!

Individul tresări, își aruncă pălăria pe ceafă și privi la mine cu niște ochi în care era tot atîta expresie cîtă apă într-un puț secat din deșertul Kalahari.

— Hei! Ce vrei, băiete? Ce cauți aici?

— Aveți o veveriță?

El se ridică încetișor de pe scăunelul șchiop pe care se odihnise.

— Ești nebun?

— Nu-mi arătați și mie veverița?

— Cară-te!

— Petre, veni un glas din fundul menajeriei, gros ca un poloboc, ce dracu e acolo?

— Nimic, taci și dormi, peste două ceasuri mă schimbi, răspunse cel care se chema Petre.

— Faceți cu schimbul? întrebai cu glasul atît de mieros, încît ai fi putut să-l ungi pe felia de pîine, deasupra untului. Și am continuat, în vreme ce expresia lui ba se încrunta, ba se îmblînzea: Nu vă mirați că pun niște întrebări, poate cam... inoportune, dar sînt mort după animale. Visul meu a fost să mă fac îngrijitor, la un circ... Îmi arătați veverița, vă rog!...

— Vino mîine, zise Petre, apropiindu-se nițel și aplecîndu-se să mă vadă mai bine în ochi. Noaptea nu pătrunde nimeni în menajerie. Strict interzis!

— Chiar nimeni, nimeni?

Rînji către mine, și dacă nu m-aș fi topit în clipa următoare din fața lui, mă plesnea. Dar am avut grijă să evit un asemenea eveniment neplăcut. Am regăsit cu ușurință nucul în dosul căruia-l plantasem pe Balaur.

— Balaure! Să știi că e treabă necurată cu veverița aia... Balaure! Unde naiba ești?

Balaurul Flămînd nu răspundea la apel!

Asta-mi mai lipsea! Ce ar trebui să urmeze acum? Firesc, ar fi să dispar și eu... Și pe urmă, mă întreb, cine are să dezlege toate aceste mistere? Nu, nu se poate... Sper că, măcar de data asta, e vorba de o glumă. Balaurul e ascuns undeva și hohotește. Dar să faci glume pe-o astfel de vreme, curată exagerare.

— Balaure! am strigat, uitînd de orice precauțiune. Și, neprimind răspuns, am fluierat de cîteva ori vechiul nostru semnal. În cea mai apropiată căsuță pe roți se aprinse lumina. Cineva-și scoase capul pe ferestruică și răcni:

— Care dracu nu te potolești acolo?

— Miaaaaau! i-am ripostat, numai așa, ca să-i fac în necaz.

— Care faci acolo pe motanul?

Am preferat să nu-i răspund. Am început să mă repliez încetișor. Haide la Dinu Chițcan... Ba nu, haide la Laurențiu-Biberon, că e mai energic, și în plus soră-sa e secretara noastră coordonatoare. Dar cum să scoți din casă o fată la ora asta? Iese un tărăboi... Deci, haide pentru început la Dinu, e mai calm, are capul mai limpede în clipele de zăpăceală... Phii, cîte încurcături! Un fel de joacă... Joacă? Băieții ba apar, ba dispar, ca bilele în mîna scamatorului... Sca-ma-tor! Blestematul de Okohoro, pe numele său adevărat Turturică... O fi avînd vreun amestec?

— Băiete!

— M-am oprit, în plină surpriză. După mine alerga o siluetă subțirică. O fată. Cu tot întunericul, am bănuit că trebuie să fie tare tînără.

— Ești Alexandru?

— Ce-ți pasă cine sînt?

— Eu sînt Cristina. N-ai fost azi la circ? Fac jonglerie.

— Cu ce jonglezi?

— Ești bănuitor ca un om mare. Vino repede! Te duc la prietenul tău.

— Care prieten?

— Unul cu ochi galbeni, bulbucați, ceva mai înalt decît tine, cu voce groasă...

Semnalmentele Balaurului!

— Unde-l pot găsi!

— Vino, dacă-ți spun. Vreau să vă ajut! Prietenul tău e în pericol!

Și Cristina, jonglera circului Arabella, mă prinse de mînă și mă tîrî după ea.

Amintirile mele se întrerup aici, fiindcă în clipele următoare mi s-au întîmplat lucruri stranii...

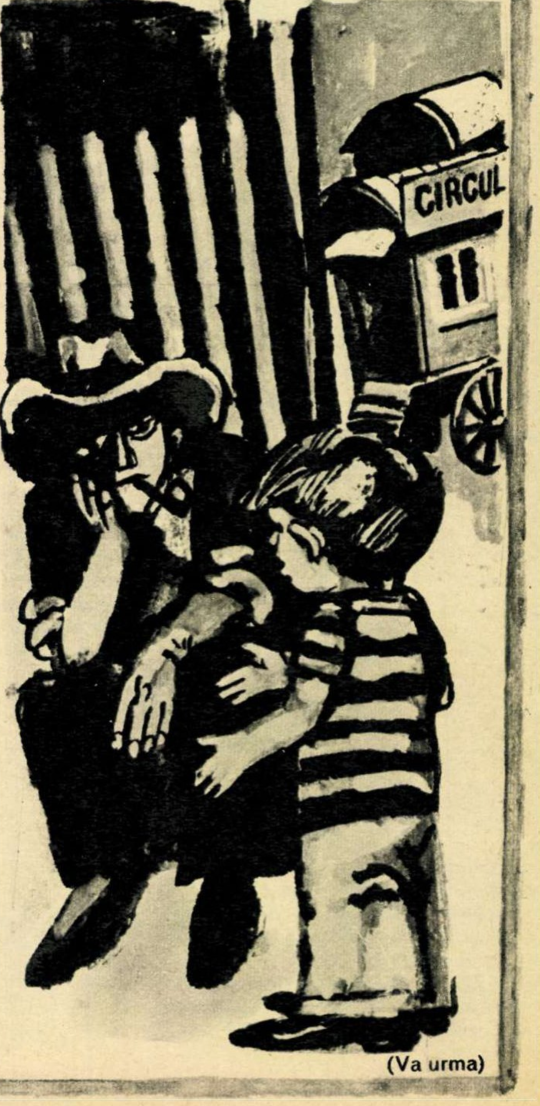

(Va urma)

MARINELLA GH. POPESCU,
Şcoala generală Vînju-Mare, judeţul Mehedinţi.

EMILIA MICU,
Şcoala generală Săcăluşeşti Agapia, judeţul Neamţ.

DUMITRU ŢIBULEAC,
Şcoala generală Slobozia-Deleni, judeţul Iaşi.

TATIANA ŞTIRBU,
Tg. Ocna, str. Vîlcele nr. 170, judeţul Bacău.

DORESC SĂ CORESPONDEZE CU TINE

MARICICA HAGIU,
Vaslui, str. Călugăreni, nr. 28

MARIA BĂLAN,
comuna Homocea, judeţul Vrancea.

MILEONOR HERCIU,
comuna Lăpuşu de Jos, judeţul Hunedoara, of. poştal Dobra.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1							■			
2			■							
3						■				
4				■						
5						■			■	
6		■					■			
7			■			■				
8								■		
9				■					■	
10	■				■					

Joc cu jocuri

ORIZONTAL

1) Scriitor român, autorul romanului «Jocul cu moartea» — Folosit la jocul cu ţintă 2) Dînsa — «Ţara» cu cele mai pitoreşti jocuri populare româneşti 3) Cunoscut joc popular românesc — Actor, care joacă în filmul românesc «Duminică la ora 6» 4) Lia e întoarsă! — În legătură cu uzina 5) Timid, ca la primul joc în horă — În fine, învîrtite! 6) Pictor român, autorul mai multor pînze reprezentînd jocuri româneşti, printre care «Joc popular». — Nume de fată 7) Atunci cînd te pofteşte — Măsură agrară — În jocul de şah 8) Ca după «Învîrtite» jucate voiniceşte (pl.) — În radă! 9) Spectacolul «Nicnic» jucat pe jumătate — Piesa lui Marin Sorescu care poate fi jucată şi de voi 10) Cu stele jucăuşe — Joacă iarna!

VERTICAL

1) Dramaturg român, autorul piesei «Jocul de-a vacanţa» 2) Se percepe la unele distracţii — Prieten de joacă. 3) Localitate în judeţul Hunedoara cu frumoasele tradiţii în cîntecul şi jocul popular — Trece aproape întreg! 4) Jocul cel mai interesant — Cînd cade, multe jocuri se mai nasc 5) Celebru joc românesc, cunoscut pe multe meridiane 6) Uşă! — Cu rol de apărătoare 7) Mirele şi mireasa în jocul «Nuntă de pe Someş» (sing) — Nămol 8) Joc românesc cunoscut mai ales de către copii (neart) — Ape! 9) Lipseşte în jocurile de orientare — Onomatopee la cîntece populare 10) Celebru joc românesc descris de Rebreanu în romanul cu acelaşi nume.

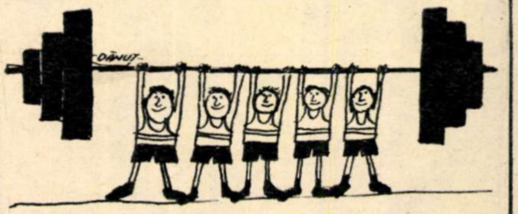

DAN VASILE,

ADRIAN ANDRONIC

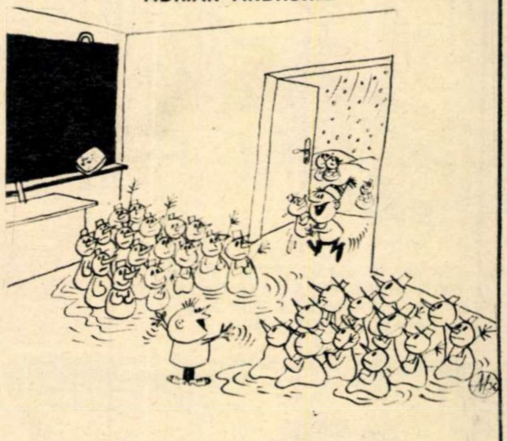

— Ce-o să se mai bucure tovarăşa învăţătoare cînd o vedea c-am reconstituit bătălia de la Codrii Cosminului!!

Cutezătorii 49

ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII NR. 1 — BUCUREŞTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-şef: MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacţie: IOAN DONCA
Administraţia: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESA BUCUREŞTI — CALEA GRIVIŢEI NR. 64—66 P.O.B.—2001»
Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacţie: EMIL PETROVICI

ENIGMA

TALONUL NR. 10
RĂSPUNS
NUMELE
PRENUMELE CLASA
ADRESA

Enigma nr. 10
AMĂNUNTUL

de VALERIU IVAN

— Unde alergaţi? îi întîmpină Radu, care coborîse din maşină.

— Să anunţăm miliţia, deoarece, la un kilometru de aici, în apropiere de frontieră, se află ascuns în pădure un cetăţean suspect.

— Cum arată?

— Înalt, brunet, cu bască pe cap...

— Urcaţi repede în maşină. Eu fac parte din echipajul «Neînfricaţii» şi, împreună cu căpitanul Dumitrescu, îl urmărim pe hoţul care a dat «lovitura» la casieria unei întreprinderi din Orşova. După semnalmente, el este.

Ajunşi în apropierea locului unde fusese văzut infractorul, Dumitrescu opri maşina.

— Să-l încercuim, propuse Radu.

— Nu înainte de a cerceta fîşia de frontieră, se opuse Dumitrescu. Pînă vom trece la executarea acestei operaţiuni, voi anunţa prin radio grănicerii să vină la faţa locului.

— Uitaţi, acolo era ascuns, zise unul din pionierii întîlniţi pe şosea. Dar, nu-l mai văd. A dispărut.

— Nu e de mirare, răspunse Dumitrescu. Dacă unul din voi rămînea aici să-l supravegheze, iar celălalt să anunţe miliţia, acum ştiam de unde să-l luăm.

Fiind cercetată fîşia, adică porţiunea arată de teren, ce se întinde de-a lungul frontierei, Radu descoperi niste urme de încălţăminte.

— Dar, după modul cum sînt imprimate, avînd tocul încălţămintei spre Dunăre, deduc că aparţin unei persoane care a intrat pe teritoriul patriei noastre.

— S-ar putea să ai dreptate, răspunse Dumitrescu. Însă, pînă atunci, să mai căutăm. La circa 20 m au fost descoperite alte urme care indicau că infractorul se îndreptase spre Dunăre. Erau, ca formă şi mod de dispunere pe suprafaţa fîşiei, identice cu primele.

— E clar, rosti Radu. Infractorul a vrut să treacă, însă observîndu-ne, a renunţat. Va trebui să-l căutăm în pădure.

— Încă o dată nu-ţi împărtăşesc părerea, zise Dumitrescu. Am sesizat la aceste urme un amănunt important, determinîndu-mă să mă pronunţ cert că infractorul a luat-o spre Dunăre.

În acelaşi timp au sosit grănicerii. Cîinele «Spic», mirosind urma, alergă, urmat de însoţitorul său, spre malul fluviului. Lătratul lui îl determină pe hoţ să-şi scoată capul de după un boschet.

— Mă predau! N-am vrut să trec frontiera.

— Ştim, interveni tăios Dumitrescu. Dar asta nu înseamnă că nu vei da socoteală pentru furtul comis...

Vi se cere să scrieţi pe talon ce amănunt a sesizat Dumitrescu, pe baza căruia a tras concluzia că infractorul a mers spre Dunăre.

*

Cu aceasta, dragi prieteni, se încheie concursul nostru, al cărui regulament a fost publicat în nr. 40.

Vă reamintim că toate cele 10 taloane, cu răspunsurile scrise pe ele, trebuie să fie lipite pe o coală de hîrtie şi trimise redacţiei pînă la 20 decembrie 1972 (data poştei).

Oricare dintre voi poate intra în posesia unuia din următoarele premii ce se vor acorda cîştigătorilor concursului:
Premiul I — 1 aparat de filmat «Quartz»
Premiul II — 2 aparate foto «Pentakon — Electra»
Premiul III — 3 aparate radio cu tranzistoare «Zefir»
20 menţiuni constînd în rachete pentru minitenis.

Vă urăm succes!